

SILVIA OLIVIERO REVINE PE SCENA FILARMONICII VÂLCEANE

Petre CICHIRDAN

Luni 28 martie 2016, ora 19.00, sala Lahovari
Orchestra simfonică a Filarmonicii din Râmnicu
Vâlcea

Dirijor: Silvia OLIVERO (Spania)

Solist: Abel CORBAN – pian

În program:

Felix MENDELSON-BARTHOLDY – Uvertura
„Hebriadele”

Ludwig van BEETHOVEN – Concertul nr. 3 pt. pian și
orchestră

Robert SCHUMANN – Simfonia a IV-a

Dirijoarea Silvia Olivero a impresionat publicul
vâlcean și în primăvara lui 2015, când, pe aceeași
scenă, a dirijat un concert cu piese simfonice de mare po-
pularitate, admirându-i gestica și vigoarea încă de atunci.
De astă dată, cu un program bine definit, celebra, deja, diri-
joarea din Malaga, Spania, a impresionat publicul vâlcean
prin precizia execuției, încântătoare de-a dreptul, a
Simfoniei nr. 4 de Robert Schumann, o capodoperă a
muzicii universale nu numai prin construcția re-
voluționară, care anticipează muzica lui Brahms și

Wagner, Bruckner, o construcție
piramidală; o lucrare care începe într-
un tempou de întemeiere și, care, pre-
cum muzica lui Bach, nu pe orizontală,
ci pe verticală, într-un crescendo con-
tinuu înnobilează, prin puterea
muzicii, spiritului. A fost o plăcere
pentru melomanii vâlcani să urmărească această inter-
pretare care a onorat atât dirijorul, cât și orchestra condusă
de prim violonista Meda Stanciu.

Să menționăm că în deschiderea concertului de luni
seara orchestra Filarmonicii vâlcană a interpretat Uvertura
„Hebriadele” de Mendelsohn Bartholdy având-o la pupitrul
pe Silvia Olivero; o uvertură cunoscută și realizată în
verva-i și optimismul cunoscute și specifice celebrului
compozitor german născut în 1809 la Hamburg și decedat
în 1947 la Leipzig. A urmat, mai apoi, minunatul concert
pentru pian și orchestră de Beethoven, care l-a avut la pian
pe Abel Corban, din Bacău, cunoscut și el vâlcanilor de la
ediția din 2013 a Festivalului Tinere Talente și, care,
astăzi, la douăzeci și cinci de ani este un pianist consacrat,
cunoscut pe scene importante ale lumii și beneficiind în

pregătirea sa de nume precum Martin Hughes - Viena, Dan
Grigore - România, Gabriel Amiraș - Germania...Luni
seară tânărul pianist a interpretat cu multă sensibilitate, dar
și cu vigoare, atât de cunoscuta partitură beethoveniană...

A fost o seară, la Filarmonica vâlceană, care a adus
fericire melomanilor vâlcani, atât de privați în ultimul timp
de bucuriile cotidiene, într-un oraș plin de praf și cu mare
dezinteres pentru cultură...mai ales pentru cultura scrisă,
cea care trebuie să dezbătă împreună cu publicul exercițiul
cultural artistic al orașului. Vedeți dumneavoastră, stimați
edili, vă bucurați și premiați când un sportiv sau un
cercetător (destul de rar) vă aduce câteva aplauze și
aprecieri trecătoare, abia-abia de interes local, dar nu
vedeți cum, aproape în fiecare săptămână, pe scena acestui
colectiv al Filarmonicii urcă artiști celebri din toată lumea!
și, care, mulțumesc publicului vâlcan, artiștilor interpreți
din orchestră, oamenilor care rup bilete și schimbă
decorurile scenei...Ce vreți mai mult, ca brend local?...Dar,
nu admiteți comentariile și analizele celor care-și zic
cetățeni; părerile lor; presa care-i reprezintă și care este
apreciată la nivel național...sfidați, fiindcă nu vă întreabă
nimeni, legile acestei țări! căci ele, prevăd fonduri pentru
colaborarea dintre cetățean și actul de cultură produs pen-
tru el! dar voi continuați cu taxele luate de la acționarii
vâlcani pentru sprijinirea ..culturii! și care iată nu se întorc
la cetățean, partenerul dvs legal!

pcickirdan, 27 aprilie 2016

* DIRIJOAREA SILVIA OLIVERO ANARTE

Silvia Olivero Anarte s-a născut în Malaga, Spania. A
început studiile muzicale la Conservatorul din Malaga
unde în prezent este profesor de dirijat și orchestră.

S-a pregătit în arta dirijatului cu maestrul Octav
Calleya, Silvia Olivero Anarte participând la master-class-
urile predate de acesta în România și în Spania.

A dirijat Orchestra Simfonică de Melilla, Orchestra de
Cameră a Universității Complutense din Madrid, Orchestra
de Cameră a Universității din Malaga, Orchestra
Filarmonicii din Republica Moldova, Orchestra
Filarmonicii Botoșani. Are o bogată și diversificată activi-
tate artistică și pedagogică în Malaga. Silvia Anarte este de
asemenea și compozitoare.

PIANISTUL ABEL CORBAN

Abel-Edison Corban s-a născut pe 9 aprilie 1991 în
Bacău. Începe studiul pianului la Colegiul Național de
Artă "George Apostu" din orașul natal, sub îndrumarea
prof. Elena Cleras, apoi prof. Nela Onofrei.

A absolvit pianul la Facultatea de Interpretare din
cadru Universității Naționale de Muzică din București și
în prezent este student în anul II de master la clasa prof.
univ. dr. Viniciu Moroianu. Este laureat al unor olimpiade

(continuare în pag.2)

DEZBATERE MODEL LA ARHIEPISCOPIA RÂMNICULUI. PROBLEME ACTUALE ALE ISTORIOGRAFIEI ROMÂNEȘTI

A rhipiscopia Râmnicului, 21 aprilie 2016; dezbateri pe tema
„Probleme actuale ale istoriografiei românești, după cum
arătăm în titlu, o dezbateri model. A început la ora 10.00 și s-a ter-
minat la ora 12.30, cu tot cu străngeri de mână și felicitări.
Participanții, la unison, au fost satisfăcuți de nivelul prezentării celor
trei invitați și al dialogului cu sala care au durat treizeci de minute,
toată lumea, neuitând să felicite corala de băieți de la Seminar, diri-
jată de Arhidiacon Codruț Scurtu, un mare câștig pentru cultura mu-
zicală vâlceană și care a concertat cincisprezece minute la începutul
dezbaterii. O sală plină în care nu au fost aduși elevi de la seminar
sau de la alte unități de învățământ. Cei trei invitați au fost profesorii
universitari doctori Ioan Scurtu, Președintele Secției de Științe
Istorice și Arheologie din cadrul Academiei Oamenilor de Știință din
România; Corneliu Mihail Lungu, patruzeci de ani neîntreruși șef în
Arhivele de Stat ale României și director general între 2002 și 2007,
profesor universitar doctor al mai multor Universități; prof. dr. Mihai
Nicolae, Director General S. C. Ștefădina Comserv SRL din care
cităm: "Activitatea arhivistică, în toată complexitatea ei, de la cele
mai simple operațiuni până la procesele de importanță maximă pen-
tru asigurarea administrării, evidenței, protecției speciale și folosirii
documentelor de arhivă face necesar un management de înaltă cali-
tate".

Dezbateri a avut loc sub înalt patronajul ÎPS dr. Varsanufie
Arhiepiscop al Râmnicului, reprezentat cu cinste de pr. dr. Ștefan
Zară, consilier pe probleme de cultură al Arhiepiscopiei.

Moderator: prof. dr. Gheorghe Dumitrașcu-Secretar General al
Forumului Cultural al Râmnicului.

Editura Intol Press a pregătit un program tipărit pentru bunul mers
al „Dezbaterii” din care spicuim cele două citate: « Se știe că în orga-
nizarea și desfășurarea serbarilor de la Putna, din 1871, studentul
Mihai Eminescu a avut un rol major, dovedind, practic, că dragostea
lui pentru istorie este o latură ideatică, o componentă vitală a iubirii
de țară. „Cîntec ele populare îl încîntau - ne spune Ștefanelli,
referindu-se la petrecerile organizate la Viena de Societatea
Academică, „România Jună”, la care lua parte și poetul – și le cînta
cu mare plăcere”...„Mai tîrziu, după înapoierea de la Viena și Berlin,
pe cînd se afla la București, ori de cîte ori avea prilejul să asculte
muzică populară, îndeosebi doine și cîntece bătrînești, poetul trăia
momente de profundă încîntare sufletească, izolîndu-se de tot ce se
afila în jurul lui”. (...) Poezia lui Mihai Eminescu, precum și caracte-
rul ei național construiesc un univers care ne cheamă și ne unește
mereu cu frumuseți neasemuite. Mihai Eminescu, după 118 ani de la
moarte, rămîne inegalabil, prin opera lui, devenită neprețuită

comoară artistică și strălucit monument istoric. Noi, românii, ne simțim mai puternici și mai bogați. Abia acum începem a cunoaște, în întregime, această uriașă avere artistică. Rolul ei în istoria mentalității românești va spori mereu, ca lumina unui soare ce n-a ajuns încă la apogeu. » (Gh Turcea, „Mihai Eminescu și Istoria Națională”, diasporaonline.info, 29 noiembrie 2009)

„Niciodată - afirma Eminescu - în Timpul, din 2 noiembrie 1879, nu am fost element stăpânitor; niciodată nu s-a manifestat în noi chiar nici tendința de a supune pe alții, ci totdeauna românul s-a mulțumit a fi adăpostit și a se dezvolta pe pământul său; dacă vom urma și în viitor tot astfel, lăsând în pace pe cei ce ne lasă în pace și trăind în bună înțelegere cu cei ce nu ne jignesc, vom aduce societății europene și îndeosebi statelor vecine serviciul pe care niciun alt stat nu-l poate aduce, deoarece niciunul nu are cu popoarele de pământ legăturile pe care le avem noi.”

Mihai Nicolae a avut un discurs echilibrat, bine conturat, cucerind audiența prin cuvintele alese și tonul blând, forța de expresie a cuvintelor, din care a rezultat importanța întâlnirii sale în viață cu cei doi mari istorici, arhiviști, mari profesori, de la care a avut ce învăța, astăzi fiindu-i adevărați mentori; inegalabili! Discursul lui Corneliu Mihail Lungu a surprins prin demascarea realității de astăzi, din țara noastră, când istoria nu mai este în centrul educației, când, nepermis de mult, totul se concentrează înspre centrul și nordul României, Țării Românești, clasice, dispărându-i practic marele rol pe care l-a jucat în istoria post basarabă, începând din secolul XIV... Același vorbitor a prezentat cartea „O viață în slujba istoriei. Ioan Scurtu la 75 de ani” scrisă chiar de domnia sa, cu contribuții însemnate de la mulți istorici români din țară și de peste Prut. Apoi Ioan Scurtu a prezentat multe aspecte, problematice, legate de realitățile istorice de astăzi, reușind să țină sala într-o atenție și concentrare importante. De remarcat exclamațiile de admirație pentru primirea făcută de Arhiepiscopie, pentru surpriza produsă de corala seminarului, de dirijorul ei, tânărul proaspăt director Codruț Scurtu! După efectuarea protocolului de sfârșit, la Casa vâlceană, întorcându-se la Arhiepiscopie unde aveau bagajele, oaspeții s-au întâlnit cu ÎPS Varsanufie, care tocmai sosise din călătoria sa de patru zile la Ierusalim...Mărturisim că cele câteva minute cât a durat întâlnirea au fost la fel de importante, și pline de promisiuni pentru viitor, precum orele scurse în cadrul „Dezbaterii”...

Să nu uităm publicul, care, fără mobilizare deosebită, a fost prezent peste așteptări, demonstrând că problemele istoriei contemporane sunt problemele societății noastre vâlcene actuale, încercările celor care se ocupă de învățământul pre-universitar și mediu de a scoate istoria din programa școlară sau diminuarea importanței orelor de istorie nu prea au șanse de reușită. Dar să menționăm că invitații au fost impresionați de asistență ca număr și apartenență... Au fost prezenți membrii Forumului Cultural al Râmnicului, Asociației Seniorilor, Filialei Vâlcea a Academiei Olimpice, scriitori, membrii ai societății civile, reprezentanți ai generației tinere din Garnizoana Râmnicului Vâlcea... Normal, o deosebită impresie au lăsat specialiștii în arhivistică de la Arhivele Naționale Vâlcea în frunte cu Doina Glăvan, directoarea lor și prietena noastră, de asemenea Constantin Poenaru de la Curtea Constituțională a României, poetul George Achim, membru UR, Iulian Comănescu, fost prefect și președinte CJ Vâlcea, doamna Elena Georgescu soția marelui istoric Titu Georgescu, Nicolae Dinescu fost mare arbitru internațional și

Simion PETRE

(urmăre din pag.1)

și concursuri naționale și internaționale: "George Georgescu", "Lira de Aur", "Johann Sebastian Bach", "Emanuel Elenescu", "Mihail Jora", "Victor Giuleanu", "Lionnes International Piano Competition", "Primavăra Artelor", "Jeunesses International Music Competition" etc.

Din 2006 concertează alături de Orchestra Filarmonică "Mihail Jora" Bacău și Orchestra Filarmonică Botoșani. Abel-Edison a participat la numeroase master-class-uri susținute de pianiști de talie internațională: Martin Hughes - Viena, Dan Grigore - România, Sandu Constantin - Portugalia, Gabriel Amiraș - Germania, etc. A fost invitat să participe la

festivaluri precum "Tinere Talente" - Râmnicu Vâlcea (2013) și la evenimente deosebite ca "Serile Lipatti" - Pitești.

A susținut recitaluri în țară - București, Bacău, Pitești, Râmnicu Vâlcea, Arad, Iași, Cluj etc. - dar și în străinătate - Cehia, Austria, Italia, Ungaria, Egipt și Monaco.

În decembrie 2015 i-a fost decernat Premiul „Bela Bartok” la Concursul internațional de interpretare „Liszt/Bartok” de la Sofia, Bulgaria. Este câștigător al bursei „Constantin Dumitru” - U.N.I.M.I.R. și al bursei „Tinere talente” al Fundației „Principesa Margareta” - București.

(Cele două prezentări sunt preluate de la secretariatul muzical al Filarmonicii)

CUNOAȘTEREA ISTORIEI NAȚIONALE- PRIORITATE ÎN EDUCAȚIA TINERILOR

Preocuparea pentru istoria națională a fost o constantă a neamului românesc, lucru accentuat îndeosebi de cărturarii generației pașoptiste. În acest sens, scriitorul moldovean Gheorghe Asachi, precursor al pașoptismului, a afirmat pentru prima dată, într-un articol publicat în revista *Albina românească*, că „Istoria este cea dintâi carte a unei nații”. Afirmatia, care chiar dacă pare categorică, absolutizând locul istoriei în plan cultural și spiritual, nu exclude totuși prioritatea religiei în spiritualitatea poporului român, lucru arătat, într-un mod clar și fără echivoc de ideologul Revoluției de la 1848 în Moldova, Mihai Kogălniceanu, care, în *Cuvânt pentru deschiderea cursului de istorie națională*, accentua: „Istoria, după Biblie, trebuie să fie și a fost totdeauna cartea de căpetenie a popoarelor și a fieștecărui om îndeosebi”. El vedea cunoașterea istoriei naționale ca pe un element fundamental pentru dezvoltarea spiritului național, cerând în același timp respectarea adevărului istoric.

Academicianul Dan Berindei, sublinia într-o conferință ținută anul trecut la Mănăstirea Hurezi că „Românii având peste un mileniu de existență au străbătut pe valurile istoriei vremurile bune, ca și pe cele rele, dovedind o rară capacitate de rezistență în spațiul acesta serafic dăruit de Bunul Dumnezeu, al Daciei de ieri, al României de astăzi. După spusa îndrituită a cronicarului, au stat «în calea răutăților», dar nicio forță nu i-a putut disloca. Acest lucru s-a datorat puterii lor de rezistență, dar și unor personalități deosebite care au stat în fruntea lor”. Afel, înțelegem cu ușurință rolul istoriei și al studiului acesteia pentru formarea și păstrarea conștiinței naționale și pentru păstrarea neamului nostru ca neam unitar. Istoricul Gheorghe I. Brătianu, martir în temnițele comuniste, accentua acest fapt, spunând: „Nu are nici un merit acela care, venind mai târziu, vede mai departe, uitând pe umerii cui s-a urcat pentru a putea privi peste perețele despărțitor”.

Anul 2016, fiind declarat de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române ca *Anul omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox și Anul comemorativ al Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul și al tipografilor bisericești* vine să întărească necesitatea creșterii copiilor noștri atât spre dobândirea Împărăției lui Dumnezeu, cât și spre creșterea acestora ca cetățeni de nădejde ai Neamului nostru românesc, care înțeleg să apere valorile tradiționale ale românilor, atât de mult atacate în ultimii ani. Educație nu înseamnă doar creșterea lor în plan intelectual, ci și moral, iar pentru aceasta, pentru creșterea copiilor noștri în Adevăr, Credință și Dreptate,

toți suntem chemați să ne conjugăm forțele.

Din păcate, societatea contemporană, prin diferite mijloace, prigonește tot mai mult istoria neamului nostru. Pe de o parte, prin încercări ale unor istoriografi contemporani de a „demitiza”, după expresia lor, istoria neamului nostru, se ajunge la deformări grave ale istoriei noastre, iar pe de altă parte, prin prigonirea orei de istorie din curriculumul școlar, se încearcă ruperea generației tinere de valorile tradiționale ale neamului românesc și implicit chiar ștergerea conștiinței naționale. Ora de istorie a devenit marginalizată în învățământul românesc, iar prin metoda de predare și conținutul de învățare nu-și mai atinge scopul: se ignoră cronologia în maniera de a prezenta istoria românilor la clasă, în favoarea unei istorii a mentalităților, a unei abordări prea sociologizante a istoriei, după expresia aceluiași Academician, Dan Berindei, într-un interviu acordat Arhiepiscopiei Râmnicului.

Suntem datori, fiecare dintre noi, să facem tot ce ne stă în putință pentru a repune istoria la locul pe care l-a avut și e firesc să-l aibă în cultura noastră națională și, mai mult decât atât, să întărim prin mijloacele specifice ale fiecăruia că fără a privi la înaintașii noștri, fără a avea modele din trecutul istoric noastre, fără a păstra cu toată puterea noastră valorile tradiționale ale neamului nostru, vom dispărea ca neam și vom fi judecați de aceasta atât de Dumnezeu, cât și de urmașii noștri.

Îi felicităm pe cei care au avut inițiativa ca aici între zidurile Arhiepiscopiei Râmnicului, ziduri înălțate de Sfântul Ierarh Calinic de la Cernica, sfânt iubitor de neam și patrie, apropiat al Domnitorului Alexandru Ioan Cuza, făuritorul României moderne, să aibă loc această masă rotundă la care să se discute problemele actuale ale istoriografiei românești. Mulțumim oaspeților de astăzi că au acceptat invitația noastră și îi binecuvântăm cu părintească dragoste pe toți participanții la această întâlnire academică. Ne rugăm Milostivului Dumnezeu și Preacuratei Maicii Sale să ne întărească pe toți în misiunea la care suntem chemați, crescând copiii noștri în iubire de Dumnezeu, de neam și patrie, ascultând de cuvântul Sfântului Apostol Petru, „căutând cu atât mai mult să facem temeinică chemarea noastră” (I Petru I, 10).

† VARSANUFIE
Arhiepiscopul Râmnicului,
21 aprilie 2016

NICOLAE CIUREA GENUNENI ȘI ION POPESCU SIRETEANU LA BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ

„Desigur, nimic nu întrece în frumusețe această metaforă, *A zidi timpul*, a-l materializa, a-i da dimensiune prin opera creației de orice fel, sau, cum spuneam și noi cândva-unde, opera de artă oprește timpul! se opune implacabilei sale curgeri... Ion Popescu-Sireteanu este savant al limbii române și scriitor, din Bucovina, și Nicolae Ciurea Genuneni este autorul acestei cărți tipărită la Iași, la Editura Printis în 2015” (Fragment, P.Cichirdan, „Nicolae Ciurea Genuneni: *Ion Popescu Sireteanu și arta sa de a zidi timpul*”, *Cultura vâlceană*, nr. 120, martie 2016).

Biblioteca Județeană, 04 aprilie 2016, notabilități culturale din Râmnicu Vâlcea au onorat cu prezența lor sala de la etajul trei, de sub vitraliu, un loc nu tocmai propice pentru o asemenea lansare de carte cu asemenea invitați, o sală unde nu era aer, mai

târziu s-a dat drumul la aerul condiționat, și, unde, în timpul verii, practic, nu se pot ține adunări cu sala plină; căldura și aerul, sufocând practic, aproape, pe cei de vârsta a treia, neobișnuiți cu asemenea condiții... În urmă cu zece-unsprezece ani scriam în Info Puls că o asemenea clădire futuristă, sticlă și metal, va crea probleme atât vara, cât și iarna, prin necesarul de energie pentru... aer condiționat. O asemenea structură de clădire publică, atât de sensibil construită, nu am constatat nici la Biblioteca Județeană din Pitești, jud. Argeș, care ar fi nășit biblioteca noastră. Oricum, pe clădirea din Pitești, nu sunt trecuți atâți autori de răsul lumii, cum sunt scriși pe fațada BJ Vâlcea dinspre strada Carol!... numai arhitectul, nu este trecut!...bine că sunt trecuți cei care au vrut bibliotecă!

Au luat cuvântul cei trei vorbitori (doi plus moderatorul),

referindu-se la carte prin prisma propriilor personalități în sens invers acelor de ceasornic (CCLW) ultimul, citându-i pe primii doi, al doilea pe primul, și primul pe al doilea și al treilea, împreună, așa cum discutaseră ei înainte de momentul lansării...Am remarcat, și reținut, o perlă, sinceră, scoasă din gura moderatorului:

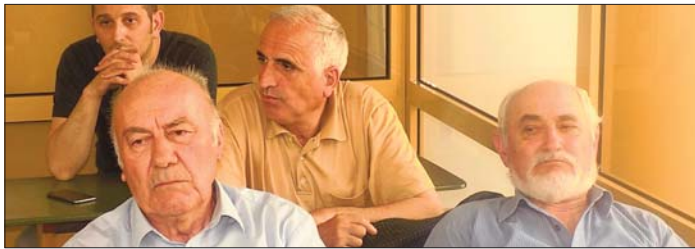
Ion Soare: - Domnilor de ce nu scrieți la revistă, recenzia cărții, așa cum ați făcut-o aici? magistral aș spune, ce publicistică ar ieși, dacă ați scrie așa cum ați vorbit...

O bună referire asupra subiectului cărții a avut prof. univ. dr. Petru Pistol, dar, și mai interesantă ni s-a părut intervenția prof. Constantin Manoli!...a prezentat frumos și corect, personalitatea lui Ion Popescu Sireteanu, „îndrăznind” între atâția „docenți”, „el, rapsodul popular”-cum l-a prezentat moderatorul-să vorbească

despre arta scrisului în cazul unui...scriitor!

În sală am observat mulți oaspeți din suita eroului cărții lui Nicolae Ciurea Genuneni, dar și mai multe personalități din cultura vâlceană, inclusiv membrii Forumului Cultural, și ai Asociației Seniorilor...

Simona Maria KISS

CUI ÎI E FRICĂ DE MARIAN MUNTEANU?

Marian PĂTRAȘCU

Scriu aceste rânduri în seara de dinaintea zilei în care PNL va hotărî dacă îl va menține pe Marian Munteanu drept candidat la funcția de Primar General al Capitalei...

Trecând peste faptul că, PNL s-ar discredita complet dacă și va schimba iarăși candidatul la funcția menționată, pentru subsemnatul este foarte clar faptul că de Marian Munteanu îi este frică cvasitotalității personajelor sinistre care formează clasa politică din România. De Marian Munteanu le este frică și multor foști sau actuali angajați din justiție, servicii secrete, fisc, agenții guvernamentale, ministere, regii autonome (mult prea... autonome), prefecturi, primării, consilii județene și municipale, direcții de tot felul etc. fiindcă se știu „cu musca pe căciulă”, știu ce matraprazlăcuri au făcut, cât au furat... Le este frică de Marian Munteanu și celor care nu fac parte din imunda clasă politică românească, ori din instituțiile menționate mai sus, le este frică

așa-zișilor “oameni de afaceri”, în fapt – niște hoți ordinari, care mână-n mână cu politicienii și ceilalți, au adus România în pragul dezastrului economic, social și, mai ales, moral.

Le mai este frică de Marian Munteanu plimbătorilor de hârtii prin instituțiile de stat, care de altceva nu sunt în stare, funcționarilor mărunți care se cred dumnezei în spatele ghișeelelor și care, dacă nu sunt mituiți, se “distrează” plimbând omul necăjit de la un coleg la altul, unul mai Dumnezeu decât celălalt, inventând la infinit fel de fel de hârtii, care mai trebuie aduse de amărâțul care de-abia se mai ține pe picioare, totul cu scopul lui suprem: acela de a nu-și face treaba pentru care este plătit, sau mai exact – este plătit degeaba! Știu ce spun, am cunoscut pe vremea când eram în activitate, angajați care, a doua zi turbau de furie că, în ziua precedentă, colegul lui stătuse de pomană mai mult timp decât el, că făcuse la locul de muncă un “gheșeft” mai valoros decât el, sau că reușise să fure de la locul de muncă mai mult decât el!

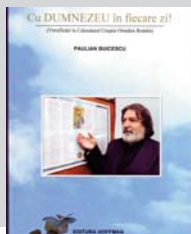
POLITICA PASIUNE CULTURALĂ

Vă vine să credeți sau nu, de Marian Munteanu le este frică și celor de tip bășescian, aceia care urlau îndobitociți în legătură cu idolul lor – “Îl alegem, e de-al nostru!”, și al căror ideal este să fii bețiv, curvar și hoț, ca și celor de tip împăciuitorist și cu o concepție total deformată privind logica și morala, cei care consideră că abilitatea de a fura și înșela este o mare... “calitate”, cei care au aprecieri de genul: “Da, dom’le, o fi furat, da’ a și făcut!”. Apropos, faceți prinsoare cu mine că viitorul primar al Râmnicului va fi un fost pușcăriaș?

Trebuie să recunoaștem: Marian Munteanu, ajuns Primar al Capitalei, și de acolo – la vârful conducerii țării, este un mare pericol pentru foarte mulți conaționali. Așadar, constat cu groază că celei mai mari părți a poporului din care, din nefericire, fac și eu parte, îi e frică de Marian Munteanu! Țară de lichele, țară de secături, onoare excepțiilor, mult prea puține însă pentru a schimba ceva și care nu fac decât să confirme regula! De altfel, ne merităm soarta cu vârf și îndesat, fiindcă “orice popor și are conducătorii pe care și-i merită!”. Cu siguranță, la ora actuală poporul român nu-l merită pe Marian Munteanu!

PAULIAN BUICESCU: „CU DUMNEZEU ÎN FIECARE ZI. VERSIFICĂRI LA CALENDARUL CREȘTIN ORTODOX ROMÂN”

De câțiva ani buni, Paulian Buicescu, ne trimite aproape zilnic (ne-a trimis) câte o poezie închinată sfântului din calendarul ortodox. Iată, anul trecut, 2015 fiind un an plin în ce privește creația sa poetică închinată sfinților din calendar a tipărit această carte în care a cules creațiile sale. Noi îl felicităm pentru fapta editorială, mai ales că multe din aceste poezii au fost publicate și

în revistele de cultură pe care le editează Intol Press. Trebuie să menționăm activitatea publicistică neobosită a acestui bard al zilelor noastre, de tonalitate religioasă, poeziile sale vădind puterea sa de concentrare a versului pe subiect, ușurința versificării, nu în ultimul rând, spiritul atotcuprinzător.

Simion PETRE

AGRICULTURA MONTANĂ, O ȘANSĂ PENTRU REDRESAREA ECONOMICĂ A ROMÂNIEI

Gabriel GIB

Sâmbătă 27 februarie, începând cu ora 10, a avut loc în sala de conferințe a Bibliotecii județene “Antim Ivireanul” din Râmnicul-Vâlcea, o dezbatere pe tema: „Agricultura montană, o șansă pentru redresarea economică a României.”

Întâlnirea a fost onorată de domnul profesor universitar doctor Radu Rey, președintele Forumului Montan, director al Centrului de Economie Montană; inginer doctor economist Lazăr Latu-director general al Agenției Zonei Montane, secretar de stat în M.A.D.R.; doctor inginer Ion Olaru-președintele Fundației Române Pentru Dezvoltare Montană; doctor economist Crăciun Avram-vicepreședinte al Forumului Montan; și a fost organizată de către Asociația FERMIERUL-COZIA (din zona de Nord a județului), împreună cu Fundația MUNCII și Asociația PRODUSE ȚĂRĂNEȘTI COZIA, ca urmare a nevoii micilor agricultori din zona montană a Vâlcei de a-și face cunoscute opiniile și punctele de vedere.

În sală, alături de agricultorii montani vâlceeni, au mai fost prezenți: domnul Valentin Cismaru- președintele Camerei pentru Industrie și Comerț, Vâlcea; domnul Ovidiu Barbu-Direcția Agricolă

Vâlcea; domnul Iulian Comănescu-fost președinte al CJ Vâlcea și prefect; domnul Vasile Cocoș-viceprimar al Râmnicului; domnul Eugen Dulcea-viceprimarul orașului Brezoi și președinte al Obștii Moșnenilor din aceeași localitate; domnul Eugen Săvulescu, din partea GAL Microregiune Horezu; domnul Constantin Rotaru, domnul Marius Constantinescu din partea Camerei Agricole Vâlcea, domnul Vasile Grevuțu-fost director al Direcției Județene Agricole și mulți alții.

Au fost discutate teme referitoare la caracteristicile și particularitățile zonei montane, rolul și importanța Agenției Zonei Montane, viitorul Carpaților și civilizația montana sau importanța agriculturii montane, în dezvoltarea economică a României.

La finalul întâlnirii a avut loc adunarea de constituire a filialei județene Vâlcea a Forumului Montan din România, organizație nonguvernamentală ce militează pentru dezvoltarea zonei montane și ridicarea nivelului de trai a locuitorilor din aceste regiuni.

De o atenție deosebită s-au bucurat intervențiile domnului Radu Rey, personalitate marcantă în domeniul montanologiei, care a prezentat aspecte diverse din lupta pentru salvarea civilizației montane.

ION MICUȚ

Epigrame pentru sezonul estival

Reciclare

La mare, pașnic și domol,
Ne ungem corpul cu nămol,
Mobilizați de-același țel,
Să ne obișnuim cu el.

Soare, mare și amor

Un domn, la mare, într-o vilă,
Înflorat de o idilă,
Primește seara-n budoar,
Plin de extaz, un salvamar.

Aer condiționat

Zic mai mulți că-n vara asta,
Nu mai pot de zăpușeală,
Eu nu plâng, c-a mea nevestă
Mă primește cu răceală.

Aurul de la Mamaia

În plin sezon, această fată,
A stat la plajă dezbrăcată;
Dar cu hăinuțe-au fost atenți,
Mai mulți investitori potenți.

SAGITTARIUS

Vot în Parlament

Se votează automat
La un deget ridicat
Țara însă e sărmană
Puneți degetul pe rană!

Conflict de interes

Parlamentarii au fixat
Câți câini trebuie la stână
Le e frică de “lătrat”?
Fac cu “lupii” casă bună?

Veșnica austeritate

Ne-a lovit din nou beleaua
Într-un mod neomenesc
Poporul strânge cureaua
Demnitarii și-o lărgesc.

Economista

Pe un șezlong ședea bronzată
Ș-am invitat-o la plimbare;
Dar mi-a răspuns cu indignare,
Că face banii stând culcată.

Caniculă

La plajă, fetele mi-au spus:
- La tălpi nisipul e fierbinte
Și nu purtăm încălțăminte,
De-aceia noi le ținem sus.

Torpila

Cu kilogramele de șuncă,
O doamnă-n mare când
se-aruncă,
Provoacă-un val atât de mare,
Încât scufundă trei vapoare.

Mai rău ca la Pompei

Ce văd acum nu e o farsă,
E doamna ce despiceă valul,
Iar Marea Neagră se revarsă
Și ne inundă litoralul.

Îngrijorare

Țara este la răscruce
Nimeni nu are un plan
Guvernarea o aduce
Tot mai sus, pe tobogan!

Măzgălesc hârtia

S-au înmulțit “scriitorii”
Nici o zi fără lansare
Ce constată cititorii?
Multe cărți nu au valoare.

“Captează” audiența

Vorbește fără-nctare
Publicul e plictisit
Că spune lucruri banale
El se crede erudit

VICTORIȚA DUȚU: „EXISTĂ UN TU”

(EDITURA BETA, 2016)

Lucian GRUIA

Victorița Duța a absolvit Facultățile de: Matematică (1995) și Filosofie (1999) din cadrul Universității “Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Este profesoară de matematică pasionată de spațiile infinite dimensionale și pictoriță cu numeroase expoziții naționale și internaționale. Tablourile sale și romanul *Gabriel* (Ed. 2015), tratează teme religioase. Nici volumul de versuri *Există un Tu* (Ed. Beta, 2016), pe care-l comentez în continuare nu face excepție, întregind trinitatea creației Victoriței Duța.

Paul Valéry afirma că poezia e matematică și metrica îl confirmă. Victorița Duța ca profesoară de matematică se apropie de oamenii de știință credincioși. Și sunt numeroși. E suficient să-l amintim pe Albert Einstein. Credința lor apare în fața problemelor teoretice insurmontabile. La Victorița Duța, bănuiesc că religiozitatea se ivește din pasiunea pentru spațiile infinite.

Infinutul devine principala caracteristică a lui Dumnezeu, atributele sale fiind nesfârșite. Demiurgul reprezintă metaforic osia lumii și este apelat aparent familiar cu Tu, pornind de la sintagma “Ție Doamne!”: „există un Tu/ în jurul căruia/ lumea se rotește”.

Dumnezeu a creat lumea din logosul divin (cuvânt, gând, faptă). Logosul este un fruct semănat peste lumină, ce se hrănește din sine însuși. “Cuvântul infinit/ Zidește lumea”.

Lumea este și ea în prefacere infinită. Minte noastră consti-

tuie cerul sufletului iar deasupra noastră Demiurgul construiește ceruri infinite suprapuse (ca spațiile infinite din matematică).

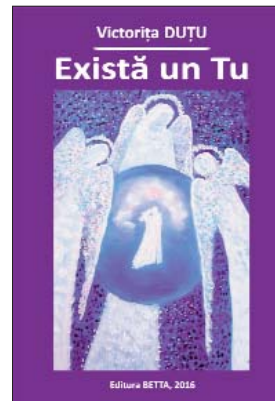
Și omul are o latură infinită, sufletul nemuritor: “Omul ce/ Crește în Tine/ Cu sufletul/ Infinit/ În infinitul/ Tău”.

Dumnezeu e mirele iar lumea mireasă. Biserica e și ea mireasă așa că lumea și biserica devin sinonime. Biserica devine lume dacă ne amintim de ideea lui Blaga conform căreia, pereții exteriori, pictați ca și cei din interior, sacralizează ambientul.

Tema principală a cărții este desigur morală. Omul este un gol care se umple de cuvântul lui Dumnezeu și de lumină. Dumnezeu îi insuflă bunătate, iubirea aproapelui și toate virtuțile. Îi cere respectarea celor zece porunci.

Omul își împlinește ființa personală în cuvântul Lui: “Cuvintele Tale/ Semănate în lume/ Au făcut să crească/ Măndre grădini/ Prin care oamenii/ Tăi ce se hrănesc/ Din cuvintele Tale/ Să se bucure în/ Frumusețea lor/ Că Tu ești cu ei/ Și ei își duc viața/ În Tine.”

Autorea are încredere că Dumnezeu va reîntoarce oamenii la dreapta credință și lumea va fi mai bună: “Tot ce e gând curat/ Este al Tău/ Tu curățești lumea/ Prin cuvintele Tale/ Și tot ce-i

pur/ La Tine se întoarce/ Neîntinat în/ Lume mergând/ Cu Tine de mână/ Ca la Tine să/ Revină mai pur/ Și mai mare-i tăria/ De a fi în lume.”

Viața este un șir de inițieri în drumul spre Dumnezeu. Treptele vieții reprezintă tot atâtea încercări spre dreapta credință.

Poeta se imaginează călătorind cu pasărea gândului spre lumină. Zborul spre transcendent dă sensul vieții. Sufletul e partea noastră de infinit: „Sufletul e la granița/ Dintre lumea finită/ De-aici și lumea/ Infinită ce-l așteaptă”

Credința zidește o casă care devine întreaga lume. Locuirea autentică este religioasă. Lumea este minune divină. Cine are credință nu trebuie să se teamă.

Omul este : ”lumină/ îmbrăcată/ în cuvânt” din moment ce are spirit. Cuvânt e și pasul lui Dumnezeu prin lume.

Volumul de versuri *Există un Tu* reprezintă un imn dedicat Creatorului, demarcațiile cu trei puncte constituie momente de respiro în recitarea/citirea poemului fluviu.

Stilul este direct, extatic, elocvent.

Poeta constituie un caz aparte în peisajul liric contemporan. Credința în puterile infinite ale dumnezeirii o individualizează. Poeta afirmă că locuirea omului pe pamânt are sens dacă este întru Dumnezeu care reprezintă singura cale spre mântuire. Victorița Duța, prin volumul de versuri *Există un Tu*, își exprimă credința că starea de normalitate, bazată pe dreapta credință, va reveni în viitor. (Martie 2016)

MIHAI SPORIȘ

„CATRENATE”

Catrenate. Adică patru versuri inspirate din cea ce există în piața... culturală, din belșug. Preluăm, prelucrăm, sintetizăm, esențializăm- împachetat la strofă, uneori când comprimatul nu încapă într-una, mai adăugăm ! – din poemele unor poeți remarcabili și în ideea de-a-i reciti, de-a nu-i uita. De regulă va fi doar un catren. De aici și ideea inovației noastre: Catren + Atât!, = Catrenat + un rest de „at” etc.

ADRIAN PĂUNESCU: „LIBER SĂ SUFĂR”

Control la Inimă

Această inimă bate, bate, încă bate, tehnoredactează, scrie, scrie...
Va încăpea iubirea noastră toată, cu noi cu tot, pe-un petec de cer și unul de hârtie
Apoi târziu, ca să constate, veni-vor doctorii în noapte s-ascute cu stetoscoape
Sunetul stins, prelins în stele-nalte și n slovele de aur, cardiograme-n carte

După (inspirată de « Din tine însăși »)

M-am hotărât ca dup-atâta moarte
Să mai simți la mine-nre cuvinte

Sfidând pedeapsa care ne desparte
Ieri, te purtam la mine-n gând fierbinte.

Nu te mai caut

Te rog să nu te mai ascuzi deloc
Că de-atâtea căutări profunde
Riscăm potopul să-l provoc,
Să te ivesc, plutind pe unde.

Casa Dragostei

Mă urmărește încă giulgiul zdrențuit
Pe geamuri floarea gerului se-ncrunță
Vândut e locul unde ne-am iubit
Părere-i voalul tău de nuntă.

Mâna caldă, gâdele

Mă îngresc precum Othelo,...

Pe mica lume a-ta, numai a ta, și rebelo!
o detest
Mâinile-mi cad brusc, pe gâtu-ți
de zăpadă
Dar nu-mi îngădui vreun alt gest...

Am palmele cu pielea caldă!

Jocul umbrelor

Pe umbra ta, umbra mea creștea
o casă
Veneam cu brațele de umbră,
cu umbra pâinii, pe masă
Dar, vai! Umbra brațului tău a
aprins lumina

Și umbrele noastre s-au topit
peste covor: înnoptare.

LUI BRÂNCUȘI... LA 140,

Sărutul, ca o poveste

Sinele și sinea
Își spun rugăciunea
Să se ivească, să crească
Minunea.

Acolo în cercul cu centrul

Nevăzut,
Nevăzuți
stau față-n față.
frunte una, le e diametrul
afară-i doar ceață...
ochii iviți își uneau izvoarele,
apoi razele
arcuiau obrazele

Eram într-una,
Unul
Jumătate cu jumătate
Luna

Cu razele, izvoarele
Răsăream soarele

Împreună

Soare și lună
Cunună
Ne-am rostogolit peste casă,
Peste-o lume anume,
Să căutăm nume
Să-l rostim, peste timp
Să aibă anotimp

Cu ieri, cu mâine, cu acuș
Cu daltă, cu piatră, arcuș

Prunc am pus, în culcuși
Pe el, din El, pe Brâncuși.
Avea leagănul în odăița
Peștișanilor, la Hobița!

Ce-a mai fost? Știți și voi!
Și-a scris eroic calea.
A îmbrățișat lumea, însemnând-o
cu săruturi

A trimis zburări de taine și
cumințenii

Aproape, departe... nu contează!
Pietrele de hotar?
În artă doar,
Să se oprească vrăjitoarele,
Proorocii cu minciunile,
Experții cu viziunile!
Cu imaginație
și satisfacție,
e, ceea ce se vede,
fiecăruia cu ce crede!
La El nu există capăt, este doar
nesfârșire!

Calea lui, Dumnezeu Însuși,
este unică:

Credința-n fire
Cu necondiționată iubire,
Că viața-i fără sfârșit!
Cocoșii, demult, iau seama
la trecerile... trecătorilor.

Le-a spus pe toate trecătorul
Brâncuși
În felul său, duh al văzduhului

Devenit măiastră,
Să le, mereu, mereu povestească.
(15. Feb.2016)

Rotundul sărut

Soroc a fost, de trandafir roșcat
Tot scuturându-și floarea în cea
noapte

Pe un covor de stele ne-am
îmbrățișat
Erai un miez de ceruri coapte.

Sărutul

Rotund
Profund
Noi
Doi
În inel
Unim jumătățile

Mâinile (ca o poartă a sărutului!)

Mâinile nu dorm niciodată
Îli cântă-nfrățirea
În arcuire sunt poartă
Să triumfe iubirea!

Îndură-te!

Ca un Don Juan cu buze reci
Când ți se va spune să pleci
Așteapt-o , totuși, lângă poarta lunii
și șterge-i de flacără sânii!

În umbletul tău

Să nu mă iei
Din timpul ei!
În primăvară îi aud
Târâșu-i pe frunza-mi de dud.

Cel mai bun GUGUȚĂ

„Misiunea Teatrului „Guguță” de a etala valorile culturale ale neamului, dar și de a pune în valoare realizările sale, ne motivează să perseverăm continuu”, afirmă pe bune directorul Teatrului „Guguță” Gabriela Lungu. Această perseverare a făcut înaltul juriu din cadrul Galei Premiilor UNITEM 2016 să dea o notă maximă activității din anul 2015 a teatrului de la Ciocana, oferind două premii importante.

Dacă acum 20 de ani Gabi Lungu, studentă la arte în anul IV, în premieră pentru “Guguță” a fost declarată cea mai bună actriță

în teatrul de păpuși, anul acesta, la o distanță de peste două decenii unicul ei fiu, Cătălin Lungu, student și el la arte, primește Premiul pentru cel mai bun rol în teatrul de păpuși – Habarnam din Spectacolul “Școala lui Habarnam”.

Istoria se repetă frumos, motivată de talentul moștenit al tînărului actor Cătălin Lungu, care are și el o nobilă misiune – cea de a continua tradiția familiei de actori cu renume.

Istoria se repetă și în cazul grupului de creație Gabi Lungu (regie), Aurica Plăcintă (piesă), care și în acest an s-au învredni-

cit de Premiul pentru cel mai bun spectacol în teatrul de păpuși – „Lacrimi de poveste”.

Povestea cu lacrimi (evident, de fericire la final) se țese și în continuare la “Guguță”, sub căciula fermecată, sub care zeci de generații de copii și-au lăsat copilăria, pentru a reveni simbetele și duminicile să o trăiască iar și iar.

Cu apreciere pentru GUGUȚĂ,
Aurelia Verdeș

Corespondență de la Chișinău

RADU ALEXANDRESCU: „LA MACHU PICCHU, PE TREPTELE ZEILOR”

Cartea lui Radu Alexandrescu a apărut în 2015 la Editura „Antim Ivireanul”, Râmnicu Vâlcea, și are două sute de pagini; este tehnoredactată de Emil Pădurețu și este prefăcută de Ioan Barbu: o carte pe care iubitorii de drumeție, ca și cei care iubesc realitățile lumii și fac mereu comparații, atunci când judecă o societate, un regim, trebuie să o aibă în bibliotecă, mai mult, să o caute și să o citească... Vor fi mai drepti cu criticile, vor avea o bază serioasă de documentație. Am zis document? Ei bine cartea lui Radu Alexandrescu este un prețios document, geografic, mai mult, fizic și politico-administrativ din care, pe scurt, în puținele imagini și cuvinte oricine își poate crea o imagine despre un colț de lume, mai multe, pe un traseu care acoperă zonele cele mai interesante dintre Lisabona (Portugalia) și Singapore, via Sicilia (Italia), Amsterdam (Olanda), Helsinki (Finlanda), Stockholm (Suedia), Oslo (Norvegia), Copenhaga (Danemarca), Reykjavik (Islanda), Nuuk (Groenlanda), Rio de Janeiro (Brazilia), Lima (Peru), Buenos Aires (Argentina), La Paz (Bolivia)... Radu Alexandrescu dovedește prin această carte că a făcut, deja, pasul, un pas mare de tot, către lumea scrisului de calitate, către lumea cărții adevărate, de multe ori fraza sa, surprinzând prin natura elevată a epitetelor și comparațiilor; a metaforelor, uneori! Un deliciu de lectură oferă tuturor această carte care își îmbogățește cititorul, îl face să reflecte la condiția de cetățean al acestei țări, punctând adeseori acolo unde este cazul, de unde se poate învăța ceva, pe caracteristica economică și estetică (turistică) a locului, pe forța de creație a omului, care, obligatoriu, atât în Suedia, în Finlanda, și în Singapore, trebuie să fie în primul rând un „homo faber”, un „homo sapiens”, și, desigur, mai apoi (ca să fim în concordanță cu Mircea Eliade), un „homo ludic” și homo „religiosus”. Cine are dragoste de viață, cine are dragoste de adevăr, de comunitate, va citi această carte, cum am făcut și noi, pe nerăsuflăte...

Un gând care me trece acum prin minte ne impune următoarea reflecție: adnotând la remarcile cu totul speciale pe care cunoscutul profesor de limba engleză, de câțiva vreme deschizător de drumuri spre lume, și înfocat susținător al acestei noi ramuri de producție care este turismul, desigur fără neglijarea bunăstării locuitorilor care formează comunitatea vizată, considerăm că noi, cei veniți pe lume după 1950, maturi în 1970, nu am trăit degeaba în România acelor ani, când și domnia sa a construit pentru copiii noștri prima școală particulară de limba engleză, din România, și am vrea să spunem, să consemnăm, că visul nostru de atunci pentru anul 1990 era unul bun! Așteptam anul 2000, așa cum spuneau „babele”, cu o dominație a împăratului roșu din... Chitai (China)! În anii 78, zicem anul la întâmplare, Radu Alexandrescu, avea clase de predare a limbii engleze, învățare ușoară, și rapidă, care i-a cucerit pe copii, astăzi, mulți dintre ei cutreierând profesionist mările și oceanele. Spunem toate acestea pentru cei, care, nu înțeleg și întreabă, de ce este atât de răspândită limba engleză, astăzi? Invers de cum au evoluat lucrurile, dacă ne uităm, doar, la apusul erei coloniale... De ce? fiindcă civilizația oceanului, a mărilor și oceanelor, este cea care a întemeiat industria transportului pe apă, uriașă sursă de îmbogățire (șaptezeci la sută din Terra este întindere de apă) și, care, după inventarea semnalizării luminoase (farul) a inventat semnalizarea prin cuvânt, prin informație! Toaste programele de calculator, care vin din Franța, Germania, Italia, Japonia, America... sunt făcute cu cuvinte, instrucțiuni, în limba engleză!

„În lume, sunt clădiri, peisaje și experiențe umane care te marchează de-a lungul vieții, ca niște semne ale destinului...” („Ora șapte seara, la Lisabona” ...marcat de recordurile personale de durată a levitației, înscrise în Guinness Book de către un „Charles Chaplin”, pe trotoar, și pentru o monedă de un euro.) Notăm: de unde tragem concluzia că turismul, industria turismului înseamnă arhitectură la poli opuși: veche și futuristă, cale de mijloc nu mai există. Nici clasă de mijloc. Acum nu există decât săraci și bogați., o singură clasă, cei bogați nelăsându-i să moară pe cei săraci... Nu mai există pierdere de vreme. Cu orice preț, rarități la tot pasul... noi, românii, nici măcar nu îndrăznim să gândim în astfel de coordonate fiindcă nu avem noi despre noi nici un preț... Dudaie la noi, la periferii sau în dosuri de blocuri, ghene pline de gunoi, și miros de materie fecală, de mortăciuni, alimente stricate. Suntem educați să nu ne gândim la fericirea noastră, bunăstarea, ci la bună primirea musafirului... prin ușa din față!

„În ce culise ale cerului se vor fi retras actorii, regizorii, figuranții și întreaga recuzită a celor ce-au stăpânit atâtea secole toată suflarea unor imperii? Oare câți dintre ei s-or fi retras printre oameni, ori cel puțin în imaginarul colectiv?” („Insula soarelui” - Sicilia - marcat de vestigiile istoriei și nepăsarea oamenilor de anatema aruncată asupra mafiei!). Și, din nou notăm: fără cei doi

poli din extremitățile existenței comunităților, documente în piatră din istoria străveche și fapte ale prezentului promițătoare pentru ceva mai bun, în viitor, nu ai ce să cauți!... în acest mileniu, în profit pentru poporul tău. La consolidarea interesului altora pentru propria comunitate contează arhitectura, sistemele de tortură, artele vizuale, personalitățile care au schimbat lumea!

„Așa s-a dezvoltat conceptul de industrie ospitalieră, unde totul începe cu instruirea personalului hotelier, a celui de deservire publică, de stat sau particular și se sfârșește cu surprize, aproape la fiecare pas.” („Industria ospitalieră și mozaic culinar în Palermo”) În fapt, un sfat pentru industria hotelieră din România. Numai că „industria ospitalieră”, spunem noi, înseamnă altceva, dacă vrem să nu ajungem precum cubanezii care dintotdeauna au avut hotelurile pregătite pentru altcineva!... Industria ospitalieră nu se poate naște ca atare, turism profitabil, fără dorința proprie ca mai întâi să fii ospitalier cu tine însuși... Un trup bine întreținut, cuvințos, frumos, atrage mai mult decât zeci de pliante și mii de cuvinte!...

„...popor luminat de soare dar și de propria istorie.” („Legenda dansului Tarantella”) Din păcate atâtea întineric ne-a inundat în decursul vremurilor, dar mai ales astăzi, încât istoricii nu mai știu cum să dezvăluie propria noastră istorie, care, iată, alții, romanii de exemplu, ne-o arată de două milenii prin Columna lui Traian, columna statului dac, astăzi, Columna Sfântului Petru... Ce paradox: un popor primește lumină de la soare, de la termo și hidrocentrale, dar mai ales de la istoria proprie... Și nu trebuie uitat că bunăstarea omului trebuie să fie principala grijă, unica politică dusă de stat!

Citim o carte în care verva cunoașterii, setea, creșterea bagajului de cunoștințe, nu are limite... „Rar am întâlnit (și citit) o carte de călătorie ca aceasta, plină de atâtea sinceritate, fantezie și metaforă pentru a evidenția luminile și umbrele pământului.” (Ioan Barbu, „Cuvânt înainte”).

„Doar parcurgând Divina Comedie mai poți găsi câte un răspuns... Unul ar fi că Iadul și Raiul sunt două instituții publice atât de apropiate, încât, fără un ghid cunoscător, se pot confunda cele două porți, cam la fel de poleite cu aur.” („Când cultul pământului naște monștri”)... Sicilia, insulă stăpânită de Mafia, una care și-a întins tentacolele până în America și a transformat Elveția într-un paradis al comunismului religios (opinia noastră). La fel s-ar fi întâmplat și cu legionarii din România, dacă, după război, în locul rușilor veneau americanii... Da, au venit rușii, fiindcă au fost mai puternici (grei) și i-au adunat pe legionari și au făcut cel mai mare partid muncitoreasc. Comunist. Ana Pauker s-a ocupat de acest lucru, după ce mai întâi s-a sfătuit cu Partidul Țărănist; de mult s-a ocupat cu acest lucru, din 1935. Am visat aceste lucruri s-au mi le-a spus Gh. Petre Govora în „Flacăra Memoriei” Ed. Petras, 2005. O lecție de istorie contemporană acest paragraf din cartea lui Radu Alexandrescu, postbelică, atât de necesară. Ea ne arată că, totuși, Revoluția din decembrie 1989 a adus un lucru nou, dacă lucru nou se cheamă dreptul la cunoaștere, libertatea de exprimare liberă... Iată ce lucruri putem noi discuta astăzi!...

„De asemenea, se crede că și capacitatea de economisire lunară ar spune multe despre prosperitatea unui popor.” („Finlanda-privire din interior”)... Chiar spune cel mai mult! Japonia, când se lansase în propria odisee, postbelică, economisea mai mult decât cheltuia; și cheltuia în America, pentru ca specialiștii să învețe, și apoi să se întoarcă acasă... Era o politică de stat! ca și în Coreea de Sud. Și China a aplicat această politică, dar mai voalat... mulgând pe ascuns vaca sovietică și pe cea americană via România cu șapte fețe... Și noi am economisit și ne-a mers foarte bine, în anii 70, carnetele de CEC fiind pasiunea românului, care reușea să țină salariul mediu la opt, nouă sute de dolari, dacă nu, peste! și o poftă de viață, medie de viață, peste cea de acum... cu mult! precum și o populație sănătoasă până în 1980...

O caracteristică a povestitorului nostru, de pe meridianele lumii, mergând printre ele, peste ele, părănd a fi născut pentru asta, Radu Alexandrescu reușește să facă și o analiză comparată, de mare utilitate pentru cei mai curioși dintre cititori, dar mai ales, credem noi, pentru posibilitii cititori politicieni, a posibilităților economice, puterii economice (desigur și turistice), a fiecărui oraș vizitat, țară-stat, comparație cu țara noastră, care în mod normal și fericit oferă soluții...

„Utilizatorii (proiectului Helsinki Arena 2000) vor putea să se întâlnească și să stea de vorbă în punte virtuale, să facă cumpărături sau să se plimbe contra cost în parcuri, muzee sau cazinouri...” („Între viața adevărată și realitatea virtuală”) ...Despre

Finlanda se vorbește și noi notăm: treizeci procente din forța de muncă este străină în aproape toate țările nordice unde salariul mediu se învârtă în jurul cifrei de două mii de euro! Țări în care populația este mică numeric, care au ieșit din era colonială, cu preponderență stăpână (nu și Finlanda mereu asuprită) și care după 1980 simțeau marile schimbări pe care avea să le aducă pentru salvarea bunăstării lor, dărâmarea zidului Berlinului, terminarea războiului rece, cu care nu se putea face globalizarea... Extremul Orient apăsa, presa, din ce în ce mai mult, oferind o piață pe care numai Germania o visa la mijlocul secolului XX... Germania și Franța, prietene, care își împărțeau profitul pe producția comună de oțel...

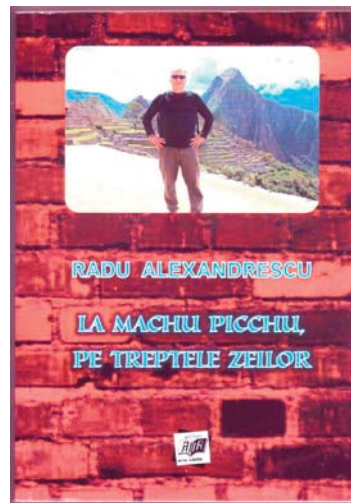
„Partea centrală a pieței este dominată de statuia Țarului Alexandru al II-lea al Rusiei, înconjurat de frumuseți feminine ce simbolizează Pacea, Știința și Arta („Victoria omului: Helsinki, minune a lumii”). Interesant, ne amintim de înmormântarea lui Brejnev, când, următorul conducător al URSS, Andropov, după înmormântarea celui din-naintea sa a salutat publicul, după ceremonia de înhumare, fiind încadrat la marea tribună de mareșalul apărării și președintele Academiei... Până în 1990, echilibrul în lume, încă, era păstrat prin... adevăr! Și încă o notă personală, a comentatorului, pentru a avea o industrie turistică este nevoie de contribuția la fel de importantă a prezentului și trecutului îndepărtat; numai trecutul feudal și capitalist poate oferi premisele serioase pentru un turism profitabil... în sărăcie și hoție, generalizate, nu poate exista turism!

„Helsinki sau Orașul Alb al Nordului a fost la rândul său, ales Capitală Culturală Europeană, în anul 2000, fiind considerat o arhivă vie a arhitecturii secolelor 17 și 18 (...) Urmează Palatul prezidențial, o clădire sobră, în stil neoclasic din secolul al XIX-lea, fără bodiguarzi și mașini blindate...” („La pas, prin Orașul Alb”). Da, ca în Germania de Est, în 1986, când împreună cu colegii mei de la Hervil Râmnicu Vâlcea, în Berlinul de Est, ne odihneam pe treptele „Reichstagului” estgerman!... Câtă „cultură”! pe vâlcenii noștri, „ași” în toate, care propuneau prin diferite forumuri stradale, în 2006, 2007, să cerem și noi să fim Capitală Culturală Europeană, motivând că „la Sibiu se ajunge trecând prin Râmnicu Vâlcea”, poartă de intrare în Europa Centrală; „un oraș atât de curat”!!! Și au făcut prin Bibliotecă spectacole de capă și spadă! Cât de febril căutau atunci... bren-duri!!! Se oferise Brandes Lețea să facă hipodrom și dresură de caii, să aibă unde se distra clasa de mijloc, și să transforme Vâlcea într-o „țară” a turismului... Lasă că facem noi turism după ce acoperim Groapa! din centru sau o facem lac, și ajutăm financiar Cultura scrisă!!! Și, totuși, o întrebare ne stăruie în minte; de ce în 1978 și apoi în 1989 s-a hotărât desființarea, atât de brutal și fals, doctrinei comuniste, doctrină a societății socialiste?... În anii 74, 75, 76, 77 (ca să nu vorbim mai devreme) germanii, polonezii, bulgarii, ungurii, francezii circulau liber prin lume și umpleau buzunarele țării (ca să vorbim numai de a noastră), și ale oamenilor, cu monede de tot felul!

O CARTE MONUMENT, MANUAL DE SĂNĂTATE PUBLICĂ, MANUAL DE TURISM

„Fără îndoială, guvernele care nu înțeleg că este nevoie de o politică națională de igienă publică își vor ține popoarele pentru mulți ani în anticamera civilizației” („O filă de viață la Helsinki”). Această igienă trebuie să fie una complexă: fizică și morală, acum și ecologică spirituală. Munca, și respectul ei, este cel mai curat și sănătos medicament. Numai că România a devenit hoată, deșteaptă, și a ascuns-o, lăsând liberă doar depravarea națională, televizată. După 1990 am ales și noi munca ca mobil de afirmare în viață, dar după 2000 am simțit că dăm chix. Am dat după 2012. După 1990 am vrut să refacem proprietățile tatălui nostru, aici, la Vâlcea și, cumva, am reușit între 1990 și 2000. Însă, acum, proprietatea e o povară. Funcția la stat, funcționarul public, este idealul!... E he he, ce „capitalism” trăim! de înșelat generații de copii...

„Un vapor respectabil, de nouă etaje, duce câteva zeci de mii de turiști, pe durata unei nopți, de la Helsinki la Stockholm...” („O plimbare prin ținutul butucilor”). În 1980, la Olimpiada de la Moscova, unde ni s-a oferit două săptămâni de concediu de către Ministerul Industriei Speciale (de Avioane), una dintre nopți a

fost la fel, noapte albă, într-o călătorie cu vasul (colosal de luxos) în jurul Moscovei!

„Cu numai o jumătate de secol în urmă, pe locul Orașului Vechi era un cartier al săracilor, unde femeile cărau apa cu găleata” (...) Este ca și cum ai spune că războiul poate aduce o pace durabilă” („Stockholm imperial”). În 1970, încă, căram apă cu căldarea de la cișmeaua de peste drum de Biserica Sfinții Apostoli, desigur, unde era o cișmea, cartierul se chema Țigănie sau „Versail”. Iată în locul său s-a ridicat cel mai frumos cartier al Râmnicului Vâlcea. Mai notăm: sărăcia trecutului, fortăreața, Cetățuia sunt premisele propășirii de mâine! coloniștii nu caută decât locurile apte de muncă... Versailul în 1900 era gol, doar două, trei șatre (țigani robii de pe moșiile mănăstirești). După 1890 încep să sosească populații, meseriași, din Italia, Ardeal, Moldova, Basarabia, Bucovina. Prin 1700 sunt aduși greci și evrei peste sașii localnici, și rumâni. Referitor „pace durabilă” putem spune că al Doilea Război Mondial a schimbat Germania, dar și România...în bine! s-au verificat națiile, în câțiva ani ambele popoare eradicând sărăcia adusă de război. Ce bine ar fi fost dacă după 1970 România nu ar fi devenit o patrie de partid! După 1970 PCR hotărâ totuși după principiile de partid și principiile subiective ale nepotismului (care fie vorba între noi există de când lumea, numărul nepoților fiind totuși limitat față de un *cadru de nădejde*, care există și în societatea necomunistă!).

„După dizolvarea uniunii cu Danemarca, în 1811, apar și primele instituții considerate pietre de hotar ale istoriei norvegiene: Palatul Regal, Parlamentul, Universitatea Națională din Oslo și Bursa” și „...imaginile pe care ți le oferă un muzeu, un palat, o clădire monumentală de epocă sau strada-o adevărată oglindă a vieții-valorează mai mult decât o goană nesfârșită după un shopping memorabil” („Orașul spălat de nori”). Iată idealul organizării comunităților umane, regionale sau de orice fel, dar nu una pe întreg pământul. Marea Unitate se poate realiza prin buna vecinătate dintre comunitățile locale, regionale, unitatea lor în bunăstare. De prin 2003 vorbim și noi de o civilizație a străzii, care este definitorie pentru un oraș... acum însă vorbim și de o civilizație a oceanului; popoarele nordice cu natalitate scăzută în general nu suportă cerșetoria și pomana, nici globalizarea artifi-

cială, comprimată în timp, deoarece globalizarea pentru ele există din todeauna datorită legăturii cu oceanul. Și mai este și religia...foarte severă! Un lucru este clar, comunitățile omenești au tendința de a se călca una pe alta...demonstrând că planeta se mișcă, nu stă în loc.

„Chiar dacă au una dintre cele mai dinamice economii din lume, norvegienii se mișcă într-un perimetru familial, cu niște edificii neclintite de secole” („Reportaj cu romii la Oslo”). Sănătatea planetei ar fi îmbunătățită dacă fiecare zonă ar căuta (ar fi lăsată, ajutată) să trăiască așa cum îi place, să aibă bunăstare personală fără medicamente fabricate la poli, în emisfere diferite!

„Putem vorbi despre o normalitate a muncii, a timpului liber, a vieții, în fond o normalitate regală” („Copenhaga, o normalitate regală”). Nordul, la oameni, este ca la animale...nu trăiește nimeni, nu rezistă, dacă nu poate să se întrețină. Este, dacă vreți, cadoul sau pedeapsa date de Natură-climă-omului. La căldură și apă înfloresc oricând pomii; în nordul european livezile funcționează după reguli precise și nu se admit eșecurile. La 1848 în sudul european au înflorit națiunile și libertățile oricum...În nordul european au înflorit monarhiile constituționale parlamentare fiindcă în nord nu vorbesc doi oameni deodată!...

„La fel ca orice român plecat departe, el urmărește viața politică tumultuoasă din țară și speră să vină ziua în care românii să nu-și piardă vremea cu talk-show-urile televizate și să-și orienteze energiile spre munca eficientă, așa cum fac islandezii” („Un vâlcean la Reykjavik”). Iată, și alții visează. Suntem un popor de visători...

„Par ei înșiși (ospătarii n.n) niște balerini la proșap, porniți cu gânduri ascunse spre cuceritorii pașnici ai planetei, care sunt turiștii” („La Rio, pentru 16 dolari mănânci până te sinucizi”). Pe lângă poezia textului, arta narativă a autorului, să consemnăm această definiție a turistului, de „cuceritor pașnic al planetei”. Ne permitem să notăm și noi: turistul este câștigătorul globalizării, ofertantul de servicii turistice este sclavul banului, mereu sărac!

„...chip luminos ai cărui ochi mari, de limpezimea unui izvor, parcă privesc prin noi, citindu-ne împovărarea sufletului, mivimea ambițiilor deșarte și neputința de a ne înălța” („Un strop de România pe Muntele Corcovado sau românul care a învins

veacurile: Gheorghe Leonida”). Din nou admirăm frumusețea și poetica textului scris de Radu Alexandrescu și ne raliem acestui „cricic” de rasă în admirarea statuii Mântuitorului din Rio de Janeiro, mai precis a chipului Său...construit-sculptat de Leonida! În 1968 mi-l imaginam pe Cristos, căruia i-am zis Toscris, într-un trovant din Ocenele Mari, în care cioplisem două sprâncene îndurerate și o urmă de ochi și de nas...Apoi l-am sculptat mereu la fel, chiar mereu, într-un anume cadru, fiindcă, niciodată nu am crezut că omul poate exista fără pământ, fără magnetism față de inima pământului... carapace a sa. Cred că mă refer acum la un fenomen care ascunde situația precară a planetei din ce în ce mai puțin dispusă să-și ducă în spinare ...oamenii!Toscris, o anagramă a lui Cristos.

„Nu pot spune celor pe care îi cunosc preț de câteva secunde, pentru a cere o informație, că vin din România, țara de unde vine specialistul reformator al economiei braziliene, pe numele Mihail Manoilescu” („Un român, fondatorul Braziliei moderne”) Ne place, nu ne place, Nicolae Ceaușescu a avut o largă deschidere către Brazilia și America latină, pe ascuns, nutriend o simpatie față de interbelic, față de Carol al II-lea, aplicând multe din obiceiurile acestuia, chiar și dragostea excesivă față de...Elena! Să nu uităm că America Latină a fost patria multora dintre românii emigranți în anii 1940 ca și a germanilor aliați cu noi până în 23 august 1944...Și mai notez, așa că îmi vine în minte, aspirarea unui popor, după 1945, s-a face din interior și nu din exterior!...atenție la cozile de topor!

Citim în continuare impresiile autorului cărții despre China. Se vorbește de multe ori despre miracolul chinez, de acum! Notăm: misterul lor?...în primul rând s-au rupt de sovietici atunci când trebuia. Apoi s-au lipit de români! creându-ne spate în așa zisa independență față de URSS. Apoi i-au copiat pe americani!...

Citim și iar citim, notăm și iar notăm, uneori ne repetăm, cartea lui Radu Alexandrescu ne ocupă timpul mai mult decât alte cărți fiindcă notăm și scriem, suntem stimulați la reflecții, trebuie să arătăm și la alții, să dăm citate din admirabila această carte, mai mult, cu mult mai mult decât o carte de călătorii...Un manual de primenire culturală a celor care își zic, acum, români și au semne de întrebare asupra odiseii naționale! total diferită și în

ASOCIAȚIA SENIORILOR - O COMPONENTĂ ACTIVĂ A SOCIETĂȚII CIVILE

Gheorghe PANTELIMON

Pe 17 martie 2016, în Sala de conferințe a Bibliotecii Județene „Antim Ivireanul” s-au desfășurat lucrările Adunării Generale a Asociației Seniorilor din Educație, Știință și Cultură din județul Vâlcea, organul suprem de conducere, care se reunește anual. În cadrul întrunirii la care au participat 75 de membri din cei 125 aflați în evidență la finele lui 2015 s-a realizat o evaluare judicioasă a preocupărilor multiple din anul precedent și s-au stabilit coordonatele muncii viitoare. Conform prevederilor statutare, pe ordinea de zi s-au aflat subiecte de interes major, care vizează diversificarea preocupărilor, atragerea de noi membri, intensificarea conlucrării cu alți factori etc. La început, părintele Nicolae Moga a transmis Binecuvântarea Înaltpreasfințitului Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, care a primit cu multă satisfacție invitația la eveniment, dar din motive întemeiate nu a putut să fie prezent. Seniorii au fost impresionați de aprecierile Înalțului Ierarh, coform cărora sunt modele demne de urmat într-o lume fără modele, care au cultivat valorile tradiționale, spiritul românesc, în educație și cultură. Și Remus Grigorescu, directorul B.J.A.I. a estimat că seniorii de astăzi au reprezentat o generație de profesori cu înaltă ținută profesională și morală.

Raportul cu privire la activitatea desfășurată de Consiliul de conducere în anul 2015 prezentat de Gheorghe Dumitrașcu, secretar general, a evidențiat o bogăție de manifestări științifice, culturale, sociale, umanitare, recreativ-distractive etc., care s-au bucurat de un interes deosebit, de o largă audiență, Asociația, afirmându-se, în continuare, ca o componentă dinamică, utilă, a societății civile, contribuind la dezvoltarea vieții culturale și spirituale a municipiului Rm. Vâlcea și a județului nostru. Pe agenda de lucru a Consiliului de Conducere au figurat manifestări dedicate marcării unor evenimente istorice, științifice, literare, aniversarea unor personalități prestigioase, ș.a. din diferite domenii, sărbătorirea unor colegi, o parte fiind organizate în parteneriat cu alte instituții și asociații guvernamentale. Ca și în anii trecuți, excursiile în județ și în țară s-au bucurat de o atenție specială și au oferit posibilitatea cunoașterii valorilor autentice ale patrimoniului nostru cultural și spiritual, contribuind totodată la recon-

fortarea participanților. Îmbucurător este faptul că s-a înviorat și activitatea în cadrul Clubului seniorilor, coordonată de Paula Comisarschi. În mod realist, adunarea generală a evaluat că 2015 a fost un an rodnic, reconfirmându-se potențialul uman valoros de care dispune asociația. Realizările sunt efectul implicării membrilor Consiliului de conducere și reflectă atașamentul celor care compun familia seniorilor vâlceni, față de obiectivele generoase pe care și le-au propus. Vicepreședintele Gheorghe Pantelimon a expus proiectul Programului activităților care vor fi organizate în 2016, în consonanță cu preferințele membrilor. În acest program amply se regăsesc acțiuni tradiționale, cărora li se adaugă inițiative atractive. Informarea privind activitatea financiară în anul 2015 întocmită de Marcel Constantin a accentuat că fondurile financiare au fost utilizate în mod judicios, în conformitate cu prevederile legale. Veniturile totale s-au cifrat la 9385 lei, din care suma de 3690 lei provine din încasarea cotizației și 5500 lei reprezintă sponsorizările venite de la Consiliul Local Rm. Vâlcea, pentru editarea revistelor „Seniorii” numărul 10 și numărul 11. S-au cheltuit cu acte justificative 8211 lei, din care 5910 pentru tipărirea revistelor amintite și 2000 de lei pentru reeditarea cărții „Părăenii Valahiei” - autor Constanța Badea. O contribuție notabilă la reușita adunării au adus participanții la dezbateri: Laurențiu Stilea, Mihai Sporiș, Angela Calangiu, Gheorghe Dumitrașcu, Emil Deaconescu, Mihai Mustăța, Constanța Badea, Paula Comisarschi, Valeria Rusu, care au făcut propuneri interesante, dintre care am reținut organizarea unor excursii în Delta Dunării și în Maramureș, pe Transfăgărașan și la Craiova, Ploiești, Buzău, în Țara Loviștei, pe urmele Părăienilor, înființarea unor filiale ale asociației la Drăgășani și Horezu, extinderea demersurilor umanitare, a voluntariatului, includerea în program a unor acțiuni sportive ș.a. Posesorii ai unui tezaur de idei, de principii și convingeri înaintate, seniorii vor să fie, în continuare, utili societății, semenilor, să contribuie pe măsura puterii lor și experienței lor la progresul social, în condițiile în care astăzi nu mai există respect pentru muncă și valoare. Urăm asociației noastre de suflet activitate prodigioasă în viitor, iar membrilor săi multă sănătate și putere de creație. Precizăm că manifestarea a fost transmisă pe posturile de televiziune Vâlcea Unu și VTV, cărora le adeseam sincere mulțumiri.

Expoziție inedită la Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul” Vâlcea

Zenovia ZAMFIR

Biblioteca Județeană "Antim Ivireanul" Vâlcea reprezintă prin excelență un centru de informare continuă și de cultură. În această perioadă găzduiește o expoziție inedită de pictură. Autorul, îmbină armonios culoarea și expresivitatea lucrărilor cu versurile marelui poet Mihai Eminescu. Teme precum: Viața, Memento Mori, Povestea teiului, Scrisoarea IV, ne poartă pe valuri de iubire, de nemurire, aduce în actualitate vitejia poporului român, tăcerea minții, muzica ochiului. Pictura sa poate fi numită nepoata Naturii, ea este înrudită cu Dumnezeu. "Sentimentul colorează, nu pensula. Pozei colora c-o bucăică de cărbune, și toate tuburile din lume nu-ți dau albastrul unei flori de inișor dacă nu-l ai în suflet", "Fă ce simți, și atâta cât simți - unde nu te mai mișcă, lasă paleta jos: lucrul tău, fiind numai sinceritate, va crește și se va desăvârși în sufletul celorlalți", spunea odinioară Nicolae Grigorescu. Timid și modest, domnul Valeriu Ionescu pune mult suflet în tablourile sale iar culorile alese și îmbinate frumos dau măsura valori lucrărilor expuse.

Povestea teiului : Îngânat de glas de ape / Cânt-un corn cunduioare / Tot mai tare și mai tare, / Mai aproape, mai aproape;

Versurile alese din poezia " Povestea teiului " de Mihai Eminescu sunt transpuse pe pânză într-o manieră proprie, cu mult gust și sensibilitate , cu puternice valențe poetice. Lucrările sale excelează prin tehnică, prin compoziție și expresie, artistul punând accentul pe modalitatea de a reprezenta acțiuni și emoții.

Viața: Colo, lângă lampă, într-un mic ietac, / Vezi o fată care pune ața-n ac; .../ Degetele rezezi poartă acul fin: / Ea își coase ochii într-un tort de in; ...

Peisajele , însuflețite cel mai adesea de prezența omului în mijlocul naturii, mergând sau întorcându-se de la muncă , subliniază poezia priveliștilor de deal și de câmpie, a drumurilor de țară, a colțurilor de pădure și a luminișurilor, pictate în zilele de vară însorite sau în lumina dulce a toamnei. Autorul a dat peisajelor sale o mare strălucire și luminozitate .

Colorist de mare sensibilitate și prospețime, domnul Valeriu Ionescu redă cu multă măiestrie strălucirea poeziei eminesciene.

ROLUL JANDARMERIEI ROMÂNE ÎN REALIZAREA ACTULUI ISTORIC DE LA 23 AUGUST 1944

Ilie GORJAN

Despre ce s-a întâmplat la 23 august 1944 s-a scris și s-a vorbit mult și am convingerea că acel act controversat al istoriei noastre va sta în continuare în atenția istoricilor, cercetătorilor, scriitorilor, analiștilor și oamenilor de cultură dornici să dezlege cheia acelor evenimente, care au aruncat țara în brațele URSS, afectând grav viața și libertatea a peste două generații de români. Prin anii '60, când am învățat la școală despre acel act istoric, i se spunea "insurecția armată, antifascistă și antiimperialistă", ulterior fiind denumit "revoluția de eliberare socială și națională, antifascistă și imperialistă". După Revoluție i s-a spus în fel și chip, ba lovitură de stat, ba lovitură de palat, ba gafa de la 23 august 1944, ba act de trădare a țării etc.

Sigur este că acel act istoric întrunește cu certitudine elementele unei lovituri de palat, întrucât guvernul de atunci, condus de Ion Antonescu, a fost înlăturat de la putere prin arestarea primului ministru, în sediul Palatului Regal, din ordinul regelui Mihai, și nu a căzut printr-unul dintre procedeele prevăzute în Constituție și anume vot în Parlament, alegeri libere sau demisie așa cum se întâmplă într-un stat de drept.

Tot la școală am învățat că "insurecția" de la 23 august a fost înfăptuită de către Partidul Comunist Român, și am rămas cu această convingere până în anul 1979 când, student fiind la Academia Militară, eminentul profesor de istoria artei militare, col.dr. Vasile Pricop, ne-a relatat cu mult curaj (doar ne aflam în plin "ev aprins", nu?) că actul istoric de la 23 august 1944 a fost înfăptuit de către armata română, și nu de către PCR, deoarece acel partid, care număra doar câteva sute de membri, se afla în ilegalitate din anul 1924 și practic nu ar fi avut cum să organizeze și să ducă la bun sfârșit acel eveniment, în condițiile în care principalii săi conducători erau internați în lagărul de la Târgu-Jiu. E drept că PCR a participat la pregătirea și desfășurarea evenimentului, ne-a mai spus profesorul, prin două persoane, Lucrețiu Pătrășcanu și Emil Bodnăraș, dar, în condițiile date, nu avea cum să fie el vioara întâi în desfășurarea evenimentelor.

În același an am zărit la standul de carte de la Academia Militară o lucrare care nu știu de ce mi-a atras atenția, și, conform obiceiului pe care mi-l făcusem, am vrut s-o cumpăr, dar mi-am dat seama că autorul, A. Simion, nu-mi spunea nimic, iar titlul cărții, "Preliminarii politico-diplomatice ale insurecției de la 23 august 1944", devenise deja un loc comun, mulți autori spunându-și părerea despre acel act istoric și aproape toți nu mai pridideau să preamărească rolul partidului în realizarea aceluia act, și mai nou, al secretarului său general, care chiar nu contribuise cu nimic, pentru că atunci era internat în lagărul de la Târgu-Jiu împreună cu Gheorghe Gheorghiu-Dej.

La scurtă vreme, o rudă apropiată mi-a împrumutat cartea și mi-a sugerat să nu mă iau după titlu și s-o citesc pentru că nu voi regreta. Într-adevăr, la finalul lecturii am înțeles că este o lucrare deosebit de valoroasă prin relevarea adevărului istoric cu privire la rolul lui Ion Antonescu în conducerea statului român în acea perioadă critică, 6 septembrie 1940-23 august 1944, adevăr istoric argumentat printr-o bogată susținere științifică prezentă în numeroasele note de la subsolul fiecărei pagini și în bogata bibliografie de la finalul cărții, autorul uzitând din plin presa vremii, legislația de atunci, precum și numeroase depoziții și mărturii ale personalităților perioadei respective și ale unora dintre martorii evenimentelor. Cu toată valoarea ei, nici această carte nu dezvăluie adevăratele forțe care au contribuit la înfăptuirea loviturii de palat de la 23 august 1944, și nici nu avea cum pentru că autorul, cu toate că nu a anulat rolul PCR în realizarea aceluia eveniment, tot a fost sancționat pe linie de partid, iar cartea sa a fost retrasă din librării și biblioteci la cererea fermă a ambasadorului sovietic din acea vreme adresată președintelui țării, Nicolae Ceaușescu, invocând faptul că, deși Antonescu fusese judecat și condamnat ca fascist, legionar și trădător de țară, cartea este în așa fel scrisă încât aproape că este declarat erou național.

După Revoluție, în anul 2000, când îndeplineam funcția de adjunct pentru pregătirea personalului al Inspectorului General al Jandarmeriei, mi-a fost oferit de către generalul Dumitru Penciu, președintele Asociației Veteranilor de Război din Ministerul de Interne, manuscrisul cu memoriile generalului Constantin Anton, cel care, la 23 august 1944, ocupa funcția de șef de stat major la Inspectoratul General al Jandarmeriei. Generalul Penciu m-a rugat să fac tot posibilul pentru ca aceste memorii să fie publicate pentru că au o mare importanță cu privire la aflarea adevărului

istoric despre actul de la 23 august 1944. Într-adevăr, după ce am citit acele memorii, m-am convins că generalul Penciu avusese dreptate, documentul, prin întreg conținutul lui, era o dovadă clară că, fără aportul Jandarmeriei, 23 august 1944 poate n-ar fi existat ori evenimentele ar fi luat o altă turnură poate mai favorabilă țării și poporului român.

Refuzul editurilor de a publica o carte care nu conținea decât 60 de pagini, dar și problemele zilnice specifice funcției, m-au împiedicat să public acele memorii, deși aș fi dorit cu tot dinadinsul să-mi respect promisiunea făcută generalului Penciu pe care-l prețuiam foarte mult. După pensionare, am reușit în anul 2009 să public, împreună cu generalul Ioan P. Suci, cartea "65 de ani de la eroicele lupte ale jandarmilor în "Bătălia Bucureștilor" din august-septembrie 1944", o lucrare apreciată de prefațatorul ei, generalul Dumitru Penciu, ca fiind *cea mai completă și documentată lucrare ce apare după renașterea Jandarmeriei, care își propune și reușește să prezinte adevărul istoric cu privire la contribuția acestei instituții militare de elită a statului român la suportul militar al actului de la 23 august 1944 și la acțiunile de luptă pentru apărarea Capitalei în zilele imediat următoare.*

Rostul acelei cărți a fost acela de a prezenta faptele de eroism ale jandarmilor și tributul lor de sânge pe câmpul de luptă, evidențind în acest sens sacrificiul suprem al elevilor Școlii de subofițeri jandarmi Drăgășani în luptele de la Băneasa, dar și acela de a cuprinde memoriile generalului Constantin Anton despre care istoriografia postbelică din țară nu pomenea nimic, cu excepția revistei Magazin istoric unde se publicaseră câteva fragmente ce conveneau regimului de atunci, și cărții de istorie scrisă de Constantin C. Giurescu și Dinu C. Giurescu unde se menționa lapidar că la 23 august 1944 generalul Constantin Anton a fost numit Inspector General al Jandarmeriei, fără să se explice temeiul și împrejurările acelei numiri.

Din economia memoriilor generalului Anton rezultă că la sfârșitul lunii iunie 1944, col. Dămăceanu, șeful de stat major al Comandamentului Militar al Capitalei, a sosit într-o vizită la generalul Anton (la biroul de la sediul Inspectoratului General al Jandarmeriei) pentru a-i mulțumi pentru un serviciu camaraderesc pe care îl solicitase. Întrebat de către col. Dămăceanu ce părere are despre situația în care se află țara, generalul i-a răspuns că "singura soluție salvatoare era ieșirea cât mai repede a țării din războiul în care făcusem dureroase și inutile sacrificii", argumentul generalului fiind declarațiile lui Molotov (ministrul sovietic de externe) făcute prin Agenția Tass, în care se accentua că în cazul în care România ar ieși din război, URSS nu va avea de la ea nicio pretenție teritorială.

Pentru o mai bună și exactă înțelegere de către cititor a dialogului dintre cei doi, dialog care a avut ca efect trecerea Jandarmeriei de partea coaliției ce se constituise, sub conducerea regelui Mihai, îl redau în întregime așa cum rezultă din conținutul memoriilor:

"Auzind părerea mea, col. Dămăceanu mă întrerupse deodată cu o întrebare care m-a surprins:

- Domnule general, îmi dați voie să comunic undeva mai sus părerea dumneavoastră? ... și înainte de a-i da un răspuns, continuă, răspunzând privirii mele întrebătoare:

- Domnule general, ce să vă mai ascund, din postul pe care îl dețineți, știți desigur ca și mine că partidele din opoziție, împreună cu partidul comunist reprezentat prin Pătrășcanu, duc prin reprezentanții lor tratative secrete, în vederea gășirii unei ieșiri din impasul în care ne găsim. Ceea ce cred că nu știți este că, deosebit de acțiunea politică, dar urmărind același scop, Regele, personal, și prin generalul Sănătescu, a luat contact cu mai mulți dintre comandanții de mare unitate de pe front, care, fără excepție, au fost pentru aceeași soluție ca și dumneavoastră, ieșirea României din război. Pentru realizarea ei, este însă nevoie în prealabil, să fie înlăturat de la conducerea statului mareșalul Antonescu, care se încăpățânează cu orice risc să meargă până la capăt alături de Hitler, care îl convinsese că în timp de numai câteva săptămâni va dispune de cea mai teribilă armă: bomba atomică. Pentru această acțiune dumneavoastră sunteți solicitat să luați comanda Jandarmeriei, iar eu am fost trimis de M.S. Regele Nu am stat nicio clipă în cumpănă și împins ca de un resort, m-am ridicat și i-am răspuns:

- Domnule colonel, vă rog să raportați M.S. Regelui că eu sunt soldat și sunt mândru de încrederea ce-mi arată. Primesc și voi face totul să fiu la înălțimea acestei încrederi.

La auzul acestor cuvinte, col. Dămăceanu, care se ridicase odată cu mine, se lasă să cadă în fotoliu și acoperindu-și fața cu

măinile, izbucnește într-un plâns nervos. Emoționat și eu, îl așteptam să se liniștească. După câteva minute, reușind să-și stăpânească nervii, col. Dămăceanu continuă:

- Domnule general, vă rog să-mi iertați acest moment de slăbiciune, dar dacă ați ști ce panică a fost aseară la palat, când făcându-se calculul efectivelor noastre, am văzut că pentru a face față celor aproximativ 20 000 de soldați germani din București și Ploiești, pentru că și aceștia s-ar putea deplasa în cel mult două ore la București, noi nu dispunem decât de cel mult 6500 de ostași recruți, în prima lună de instrucție, sunt sigur că m-ați înțelege. Adăugând la superioritatea inamicului pe cei 12 000 jandarmi din București de sub comanda generalului Vasiliu, devotat mareșalului Antonescu, jandarmi care ar lupta alături de nemți, ne-am dat seama că nu avem nicio șansă de reușită. În situația aceasta nu aveam decât o singură soluție: să atragem jandarmeria de partea noastră. Dar cum? Prin cine? Ne trebuia un general din Jandarmerie.

Din cei șapte generali în activitate, deși cel mai tânăr, ne-am fixat la dumneavoastră. Vă cunoaștem și eu și generalul Sănătescu, care v-a fost profesor la Școala de Război. Dumneavoastră îndeplineați, în afară de pregătirea superioară, cele mai multe condiții între care și aceea că fiind șeful de stat major al Jandarmeriei, puteți trece la acțiune mai ușor decât oricare altul. Dacă dumneavoastră nu ați fi acceptat și ați fi adus la cunoștința generalului Vasiliu cele ce v-am destăinuit, mareșalul Antonescu, care sigur ar fi fost informat, ca să-și arate loialitatea față de Hitler, nu ne-ar fi iertat. Până în seara aceasta, toți, în frunte cu M.S. Regele, am fi fost arestați și poate și executați. De aceea, vă mulțumesc încă o dată. Iar dacă aveți vreo îndoială asupra celor afirmate de mine, vă rog să dați un telefon domnului general Sănătescu" (Ilie Gorjan, Ioan P. Suci, *65 de ani de la eroicele lupte ale jandarmilor în "Bătălia Bucureștilor" din august-septembrie 1944*, Editura Petrescu, Râmnicu-Vâlcea, 2009, p. 58-60).

După această întâlnire, generalul Anton a fost imediat cooptat în coaliția condusă de către regele Mihai și a lucrat împreună cu col. Dămăceanu la întocmirea planurilor de acțiune a trupelor ce vor lupta în București în ziua când se va desfășura lovitura de palat. În ziua de 23 august, după arestarea lui Ion Antonescu, Mihai Antonescu și a generalilor Pantazi și Vasiliu, a fost numit Inspector General al Jandarmeriei, funcție ce i-a oferit prerogativele de a conduce acțiunile jandarmilor de participare alături de armată la alungarea trupelor germane de pe teritoriul României, concomitent cu îndeplinirea misiunilor de apărare a ordinii publice cu care erau îndrituiți prin lege.

Traseul vieții generalului Anton a fost unul sinuos. În anul 1946, deoarece începuse să ia apărarea jandarmilor care erau anchetați de către autorități (sub presiunea ocupantului sovietic) pentru că luptaseră pe frontul antisovietic, a fost trimis în judecată și condamnat în anul 1949 la 18 ani muncă silnică, degradare militară și confiscarea averii. În 1952, după un nou proces, a mai primit 10 ani muncă silnică. În 1956, în urma intervenției soției sale, Elena Anton, pictoriță, la o expoziție a acesteia la care a participat și Gheorghiu-Dej, generalul a fost eliberat, i s-a dat gradul înapoi și i s-a atribuit o pensie de 2000 de lei lunar. S-a stins din viață la 17 martie 1993, într-un anonim complet, la vârsta de 99 de ani.

Ca o concluzie, așa cum actul de la 23 august 1944 a fost unul mai mult decât controversat, și gestul generalului Constantin Anton nu poate fi decât la fel de controversat, judecarea lui rămânând în sarcina istoriei.

Cu adâncă durere, colectivul redacției "Cultura *vâlceană*", anunță trecerea la cele sfinte a colaboratorului nostru din București, eminentul om de știință, profesor universitar, diplomat, publicist, medic dr. Octavian Popescu, născut în Râmnicu Vâlcea în 1933 și decedat în 2016 la București.

Dumnezeu să-l ierte!

PARTIZANI DE ZIUA .. BUNEIVESTIRI

Între contrarii a stat toată ziua de 25 martie 2016. Plouase toată noaptea umflând pâraiele cu lacrimi de întunerice. Spre dimineață totul era alb. Chiar și... Dealul Negru, dintre Sâmbucul Oltului și Topolog, își înflorise pajiștea, pădurea, livezile cu petalele omătului și din cer ziua încă își vărsa albirea, una rece și umedă. Era o *vinere mare* pentru Occidentul catolic și protestant, dar departe de Paște, pentru Orientul ortodox, aflat în plină postire. Pentru vestici în această zi era judecată, condamnată și crucificată dumnezeirea, în timp ce creștinii ortodocși abia primeau vestea că se va naște dumnezeirea cu chip omenesc. Situația noastră, între punctele de referință este una amestecată. Suntem întru ele. Suntem europeni cu acte în regulă și apoi, în alianța Atlanticului de Nord, ne declarăm solidari cu Occidentul extrem, de când ne-am sfințit cu un soi nou de laicitate, greu de înțeles și de urmat. Din perspectiva crezului suntem orientali cu fixație în sacralitatea tradițională, la distanță de laicitatea și secularizarea occidentală. Pe vremuri în vinerea aceasta un *sinedriu* al puterii religioase judeca și da pe mâna puterii imperiale a Romei pe Dumnezeu-Omul. Fără a găsi vinovăție, puterea forței executa neprihănirea, acceptând ideea pagubei colaterale și a efectului minim pentru... imperiu. Sub aceste auspicii ne zoream spre Pitești unde în discuție se punea problema României, între Orient și Occident, după cum se travestise, de teama vreunui *sinedriu* anacronic, o manifestare tradițională dedicată unui român genial, prin opera sa: Mircea Eliade.

Ne iubim țara cu neamul ei mult pățimit. Iubim cu angajament pe cei i-au dat faima în lume. Iată-ne, prin urmare, partizani ai genialului Mircea Eliade, partizani unității românilor acum când frații noștri de peste Prut (cu amintirea aceluși 27 martie 1918!) încă tânjesc după sânul maicii țară, încorsetați de tentaculele imperia-liste ale prea-estului. Ne recunoaștem partizani într-o cetate de apărare a ideilor și idealurilor la intersecția Estului cu Vestul. Timpul, nu doar prezentul cu haruspiciul nopții trecute!, și locul, ne arată în contradictoriu. De aici și partizanatul nostru vădit într-o lume obligată să respecte canoane puse invers. De zece ani, de re-gulă în luna martie (conform cu data nașterii!) lui Mircea Eliade și operei sale li se organiza un eveniment de pomenire și cinstire în sfânta tradiție și însemn de mândrie că o minte genială vorbea planetei și aceasta auzise și despre neamul nostru, ales și el. La Pitești, Aninoasa și Nucșoara am binevestit tuturor partizanatul nostru. Am ales itinerarul să ne amintim de „fenomenul Pitești” al dresajului conștiințelor potrivit; să ne amintim de Arnăuțoii și demnitatea partizanatului prin munții Făgăraș și să-i binevestim și noi Lui Dumnezeu că ne asumăm, fără temeri, iubirea celor plecați în eternitate, chiar și pe cei pe care ura Estului din noi și a vestului din alții nu-i poate ierta în spiritul creștin autentic : „despre cei plecați numai de bine!” Aici, aflați cu stigmatul unor vinovății ideologice, sunt trecuți într-un index al neiertătorului *sinedriu*: Mircea Eliade, Emil Cioran, Vintilă Horia, Mircea Vulcănescu, Vasile Militaru, George

Uscătescu, Nae Ionescu ș.a. Partizani iubirilor noastre în ziua de Bunăvestire ne-am adunat să dăm cinstire, în spiritul unei tradiții instituite, lui Mircea Eliade.

Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu”, aleasă de organizatori, ne-a oferit... acoperirea. Se vedește, peste tot că discreția și tănuirea are puterea coagulării în cele bune printr-un liant subtil. Afișul care anunța evenimentul, pe care media îl citise, la vedere, vorbea în generalitatea lui despre Simpozion Național – „România între Orient și Occident”. Cine mai știa aici, în afara organizatorilor – remarcând sufletul poetei Maria Mona Vâlceanu! – că cele nouă ediții anterioare vorbeau explicit și de Mircea Eliade? Iată-ne într-o generalitate – tema simpozionului oferea acoperirea, nu într-o catacombă pe Via Appia, ci chiar în centrul orașului Pitești, în biblioteca cu virtutea tuturor celor ascunse în cărțile necitite și în cele, citite fiind, neînțelese.

Am pornit spre „catacombă”, trecând pe lângă bronzurile lui Mircea cel Mare și al lui Nicolae Bălcescu, știind că trebuie să cinstim opera și memoria unui român exponențial, *l'uomo universale*: Mircea Eliade, „Il Genio”, cum îl remarca jurnalul italian „La Repubblica”, prin 2007, cu ocazia centenarului nașterii savantului. Caracterul național al evenimentului a fost evident prin prezența participanților din Argeș (toate localitățile reprezentative!) a invitaților din București, Craiova, Târgu Jiu, Râmnicu Vâlcea, iar cei veniți de la Paris, Freiburg, ori mesajele de salut dinspre SUA și Canada – sigur bunevestiri!, au dat dimensiunea planetară, și mai ales semnalul, că lumea mare nu l-a scos de pe afiș, în ciuda tuturor potrivnicilor. Am fost acolo oameni simpli, oameni-instituție, oameni reprezentând instituții, edituri, reviste, vorbitori iscusiți și ascultători interesați și cu multă răbdare. Mesajele consistente, în lumina adevărului omenesc posibil, rostite cu patos și responsabilitate, au respectat tema – interpretând, specific... partitura. Ținuta înaltă a evenimentului – remarcată în unicitate lui, între evenimente similare din ultimii cincizeci de ani, de Florea Firan!- a captat atenția unei audiențe tinere (scop atins de organizatori!) demonstrată de răbdarea și interesul manifest, peste trei ore.

Piteștiul, cu biblioteca publică în centru se afla între punctele cardinale fericit puse în conotația lor de *reper* definitorii, de Nicolae Georgescu. Directorul Bibliotecii, Octavian Mihail Sachelarie, fiind în drum spre Chișinău pentru evenimentul de poimăine-27 Martie!-a fost fericit reprezentat de purtătoarea de cuvânt a instituției, care ne-a introdus în simpozionul cu o întreită misiune: Unirea... cu Moldova, Eliade și... alții, „punte între Orient și Occident” și apoi prezentarea unor edituri, venite acolo cu vești bune și cu produsele lor, pe potriva tematicii simpozionului. La deschiderea manifestării, Gabriela Georgescu a rostit, din partea organizatorilor cuvântul introductiv... cu toate provocările temei. Nu s-a rostit, conspirativ „ușile!, ușile!”, dar *sufletul manifestării*, recunoscut de mulți participanți, Maria Mona Vâlceanu, ne-a amintit că Academia Română este la al treilea jubileu (la cei

o sută cincizeci de ani de existență!), dar că recent va fi plecat ofrandă unul dintre academicienii apropiați Argeșului : Solomon Marcus. I-am păstrat cu venerație momentul de reculegere. Moderatoare inspirată, invocând *măsura* inginerească, dintr-o replică a lui Vintilă Brătianu dată lui Nicolae Iorga, va fi condus cu tact un simpozion dens cu multe de învățat, atenționând cu *leit-motivul*... măsurii necesare.

Despre ce se va întâmpla peste Prut ne-a lămurit George Rotaru, dar a insistat asupra a ceea ce era în desfășurare, simultan simpozionului, la primăria din vecinătate, apoi pe... Via centrală cu desfășurarea marelui tricolor dăruit, din iubirea sa – patriotism autentic!- să inunde cu românesc, de Bunăvestire, o cale ușor de înstrăinat de catacombele strâmbe, ori de lipsa de reacție... a durerilor.

Veniți „pelerini” spre locul unde s-a înfiripat tradiția cinstirii lui Mircea Eliade, consonanți apelului construirii unui *pod* între Orient și Occident, cum se va fi pus cu viața sa savantul, îl invocăm aici pe Lucian Blaga (Opera poetică, Ed. HUMANITAS, 1995, Pelerinii, p.355):

„Pelerini prin Indii sânt/Ei trec râuri, codrii, munte/și se fac ei înșiși punte...”

Și nu putem să nu observăm că între Orient și Occident, trecând și el prin India, a fost și Constantin Brâncuși. O paralelă – paradoxal convergentă!- între Eliade și Brâncuși au făcut brâncușologii Sorin Lory Buliga și Ion Mocioi, gășind punctul de intersecție, între cele două paralele ca îmbrățișări ale pământului, în cele ale substratului românesc pe numele strămoșilor: Zamolxis și Dumnezeul pământean, lupul dacic, simultan semn heraldic european... cu lupoaica, hrânind pe întemeietorul cetății eterne, devenită Cetate a Lui Dumnezeu, în spusa fericitului Augustin, posibilă Nouă Cetate a Lui Dumnezeu, în dorința de pace universală a lui Dumitru Drăghicescu. S-a discutat și altfel despre... sensuri. Intrigat, Nicolae Georgescu, prezent la toate cele zece ediții a evenimentului a solicitat, precizări, argumente. În centru fiind, prin poziționare, privind întru cetate te adâncești în punctul interiorității maxime ca într-o ascunzătoare a intimității impenetrabile, în apărarea redutei ultime. Privirea peste gard, peste dungă, în sensul revărsării, este cuprindere centrifugă spre căutările nemărginirii. Brâncuși simbolizase în forma exterioară, în limbajul universal, același și în alfabetul Indiei, adâncirea și înălțarea. Credem în simultaneitatea sensurilor, ca o armonie a contrariilor. Prin adâncirea explicației Sorin Lory Buliga l-a reținut pe Nicolae Georgescu să se dea... exteriorului. Da, te adâncești în cunoaștere, ca să te înalți în înțelegere! Cu înțelesul cuvintelor la el, filologul prin excelență, ne va fi definit ... *reperele* : Orient și Occident, *lumi-antilumi, două universuri, dubla simbolică*, după cum remarca și Gabriela Georgescu. Ni se va fi etalat, înalt, academic „Teoria formalismului românesc” elaborată de Mircea Eliade, pentru a ne face cunoscut mecanismul inferențierii noastre și a puținței privirii dinspre centru (buricul pământului nostru!), spre periferia personală păstrătoare de semne grele, materiale, încă netopite în cele eterice . „Principiul activ al formei”, „formele fără fond” au fost invocate acolo pe înțelesul tuturor. Între „locul unde sfințește soarele” și „locul unde se merge la sfinți”, semnificații readuse în memoria noastră, ne-am

„DOMNULE ȘI FRATE EMINESCU”

Joi, 7 aprilie 2016, de la ora 18:00, în Sala „Iosif Episcopul” a Centrului cultural „Sfântul Ierarh Calinic de la Cernica”, va avea loc un recital extraordinar susținut de maestrul Constantin Chiriac, directorul Teatrului „Radu Stanca” din Sibiu, spectacol la care va participa Corul Seminarului Teologic „Sfântul Nicolae” din Râmnicu-Vâlcea. (Comunicat Arhiepiscopie, 04 aprilie 2016, diac. Efreu Ovidiu Stanciu)

O sală plină a aplaudat frenetic spectacolul care a avut loc pe 07 aprilie 2016 în prezența ÎPS Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului. Corul Seminarului Teologic a deschis spectacolul dirijat de Arhidiacon Codruț Dumitru Scurtu, care ne-a cucerit și la sărbătorirea lui Eminescu din ianuarie 2016, de la Arhiepiscopie, în aceeași sală, atunci, dirijorul, acompanianându-se cu o gitară. Acum, același Codruț Scurtu a încântat publicul și cu vocea sa, de tenor, plină de farmec...

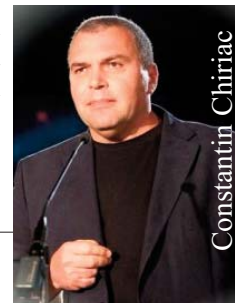
Deosebit de bine primit a fost recitalul oferit de Constantin Chiriac, în partea a doua a programului, cunoscutul actor și director al Teatrului „Radu Stanca” din Sibiu, interpretând versuri și texte publicistice din creația lui Mihai Eminescu într-un scenariu de toată frumusețea, desigur, de mare valoare literară, care l-a cuprins și

pe marele povestitor român, genial ca și Lucașul poeziei românești, Ion Creangă. Fragmente în limba lui Creangă, moldovenească, cu accent cu tot, în care actorul sibiuan s-a depășit pe sine... Spectacolul organizat la Arhiepiscopie încununează o întreagă gamă de spectacole pe care capul bisericii ortodoxe vâlcene, dr. Varsanufie, le propune și le realizează cu mare succes, înviorând, dacă se poate spune așa, cultura Râmnicului în toate direcțiile sale la cel mai înalt nivel...

pcickirdan

Corul Seminarului Râmnicu Vâlcea, dirijor Codruț Scurtu

Constantin Chiriac

repoziționat cu cele spuse demult, amintite aici benefic. Dar, să nu uităm nici viziunea apoteotică a filozofului din Lancrăm (op. cit., *Apoteoză* p.357):

„Răsăritul e atât de bogat în povești și lumină că-n orele ce se ridică/rămânem prea jos totdeauna când vrem să-l slăvim/Apusul de-aseenea îl știm. Acolo e orga popoarelor ce-o ascultăm uneori, vag adusă prin nori./ De-o mie de ani aceasta e lauda pe care o rostim...”

Ilie Popa, militantul civic, angajat de vreo două decenii în apărarea redutei spirituale a românismului, președinte al Fundației „Memoria” ne-a dat seama și despre cele luptate, reînviind îndemnul la acțiune: „Mircea Eliade este un monument al culturii române ce trebuie ținut treaz...” Credem că nu trebuie uitare reperele, monumentele cele vii, să nu repetăm, cu altă viteză, cu alți actori... „Fenomenul Pitești”, despre care s-a făcut vorbire, cu ocazia simpozionului.

Criticul Aureliu Goci a separat... apele. Opera literară a lui Eliade, scrisă în totalitate în limba română este conștiință și credință românească niciodată trădate și mărturisite de cenușa arderii finale... departe de țară. Savantul, planetar fiind, și-a scris opera științifică în limbajul de circulație mondială. Criticul observă o repetiție a marilor crize ale literaturii, cu frecvență jubiliară, adică la jumătăți de veac, uneori cu schimbarea sensurilor. Veacul trebuie să-și trăiască ambele sensuri, precum timpul își oscilează într-un balans matematic zilele și nopțile, puse în salba unei elipse trasată pe cerul nemărginit, iar pământul își alternează emisferele să aibă ano-timpurile. Definind puntea, *podul* solicitat, criticul va conchide: „Maitrey este romanul european despre... India!

Sosit din Germania, de la Freiburg, Mihai Neagu Basarab vorbește fără vreo inhibiție despre cei puși de-o lege anacronică la index. Nimic nu-i poate atinge libertatea de exprimare, venind din alt cerc al posibilităților de-a te manifesta liber. Ne-a vorbit despre examenele lui Eliade la iluștrii profesori care au fost Dimitrie Gusti, sociologul, și Nae Ionescu, filozoful. Invocând examenul de logică cu cel ce l-a marcat cu personalitatea lui, și bibliografia cercetată (Croce, Blaga...) ne-am simțit îndemnați să-l luăm pe Lucian Blaga părtaș la... cronica evenimentului. Prezența românească în Occident ca în niște chilii de duhovnici ai diasporei autoexilate, s-a văzut...„ajutată” de cei trimiși din țara *eliberată*, dar, *încă virusată* de instituțiile noului stat, nevindecate de trecut și de metehne, evidente și în instituția Bisericii Ortodoxe Române. *Departate* *raii de păcătoși!* După ce am abolit..., de formă, cu un sfert de veac în urmă un sistem corupt și discreționar, constatăm că nu am scăpat de Satana și că trăim inertial metehne vechi și acutizăm o stare de corupție. Din nefericire și asta este o față a statului român, între Orient și Occident! Trăitorii autentici ai românismului pot fi găsiți ca pustnicii prin grote, ca partizanii creștini prin „catacombele” unor ONG-uri ignorate și sufocate de Mega ONG-urile, singurele băgate în seamă – momite cu utilitate publică și stipendiate pentru sarcini... angajate și aliniate. *Aceeași Marie, cu aceeași pălărie!*, dacă ne gândim la vectorii vechi ai propagandei, pe numele ei *inteligenție românească* (cea autentică fiind în temnițe, ori scăpată peste cortină!).

Florentin Popescu, *un împătimit iubitor de literatură*, după cum se autodefinia, responsabil, nu doar de „Bucureștii literar și artistic”(revista de cultură, cu apariție lunară, fondată în 2011!), ci și de o moralitate în faptul literaturii române de azi - asaltată de impostori, grafomani literari, lucrări inutile, reviste jenante, edituri cu ștaif aliniate partizan... și multe alte grozăvii!- va remarca anumite bariere în publicarea unor texte esențiale ale lui Constantin Noica, Mircea Eliade și punerea de-a curmeziș a unor... *intelectuali orientați* după drepturile rezervate de autor și linia canonică a vremii. Putem spune că șerpicii crescuți la sân și strigoii, întotdeauna din neam, sunt ademeniți de arginții trădărilor și repede trecători în tabăra celor cu ambrozii și nectar, după plac. Am dat multe și Orientului și Occidentului, dar prin cenzura instituită, prin blocarea unor noi editări, ocultarea unor idei incomode, România este sără-cită de adevărul său, muștit între Orient și Occident. Referitor la faptul că am dat de bună voie din duhul nostru, lumii cu puncte cardinale, Lucian Costache, pe aceeași linie cu Alexandru Parolea-Moga (*Praf și Pulbere*, Ed. Antim Ivireanul, 2015) va remarca și cât ne-au luat din cele materiale, cu de-a sila, imperiile în veacuri, dar mai ales câte s-au scos

din țară în ultimul sfert de veac, întru sărăcirea ei și pribegirea celor mulți, prin fanarioții vremurilor moderne și patri-hoții năimiți cu cei treizeci de arginți.

Ștefan Stăiculescu, adeptul discursului scurt și dens, *preot* în altarul lui Constantin Brâncuși (Brancussi!), ne-a sugerat să vorbim despre marile noastre personalități, raportându-ne la altele intrate în conștiința planetară. Ne-a sugerat câteva nume dintr-o galerie : Shakespeare, Cervantes, Napoleon, Beethoven, Eminescu, Brâncuși, Eliade... Despre antropozofia lui Rudolf Steiner ne va mai vorbi și cu alt prilej într-un context, ca o punte cu terapiile autohtone, venind de departe cu marca pământului românesc.

Raymond Clarinarard, a venit de la Paris, (redactor de presă europeană, ca o reluare din presa din Est și Vest, selectiv, în sensul interesului public!), atras de simpatia declarată pentru România și de tema unui simpozion ce se arăta interesantă. Ne-a destăinuit, în seara de taină de la Nucșoara, îngrijorarea pentru secularizarea agresivă a vestului, în crezul ei întemeietor și recanonizarea prin emigrația cu un crez nou, străin de fundamentul original, cu efecte socio-culturale. Recrudescența terorismului, pornind dinspre generația tânără și debusolată, trăitoare în Occident, dar cu inoculările formative ale Orientului, lovit de fundamentalismul extremist, este un fenomen în plină manifestare. Și sub acest imperativ trebuie văzută România între Orient și Occident într-o evaluare a ceea ce suntem și încotro mergem.

Despre cum se vede România dinspre Occident vor fi vorbit doi observatori de la fața locului, dar cu rezidență în țară și în slujba unor edituri prestigioase: „Scrisul Românesc” la Craiova și *Antim Ivireanul* la Râmnicu Vâlcea. Florea Firan și Ioan Barbu pot avea calitatea de... *ambasadori de suflet ai românescului*, prin Europa și America. Au împărtășit experiențe personale de-o viață și ne-au adus informații inedite cu referire la tema care ne-a adunat. „Eliade, la Școala Divină, din Cicago” ne-a reamintit de catedra din marele oraș al Occidentului îndepărtat care-i duce numele savantului în conștiința academică a lumii întregi.

Editurile și-au prezentat exponatele în expoziția organizată în sala de conferințe a bibliotecii. Pe lângă cele menționate au mai fost acolo : editura *Betta* (București), *Zodia Fecioarei* (Pitești), *Intol Press* (Rm.Vâlcea). Am plecat de la *biblioteca* încărcat cu reviste și cărțile, care ne-au trezit interesul grație prezentărilor făcute.

Trecuse de miezul zilei. Zăpada se topise, dar cerul era tot acoperit. Agapa cu pește în meniu -doar eram de... Blagoveștenie! - și continuarea discuțiilor, ne-a aflat la „Carmen” (restaurantul... încântător și prin susținerea evenimentului!), lângă poeta Elena Armenescu și Gheorghe Cărbunescu, care ne pregătise niște ... romanțe, pentru mai târziu, adică în faptul înserării, cu altă acoperire pe la Nucșoara. Lipsea de aici Petre Cichirdan, plecat grăbit spre București, invitat fiind la o lansare de carte.

Ne-am grăbit apoi ca în faptul serii, după vecernie, să fim în fața altarului bisericii Mănăstirii Aninoasa. Drumul către munte, pe valea Râul Doamnei, ne-a trecut pe lângă conacul lui Mareș Băjescu, amintindu-ne că acesta, fost mare ban al Olteniei, dăruise Văii Oltului, la Cornet (1666), schitul-cetate. Ca o cetate se arăta ascunsă pe Bratia, - pârul affluent Râului Târgului, și el Râului Doamnei - Mănăstirea Aninoasa (ridicată la 1677, de boierii Vlădești). Ziduri groase de peste un metru jumate, urme de fum și foc – amintesc de vremurile eroice cu năvălirile turbanelor, ori a cătanelor imperiale de peste munți. Zidurile au pus în ascunderea fumului de la lumânări, opaițe și incendieri, chipurile sfinților ascunși de ... vreme rea. Dumnezeiește le-a dat chipul Pârului Mutul, cel care aici va fi ucenicit să poată deveni meșterul zugar al... Hurezului. Arhitectura ansamblului chiar seamănă, la alte proporții, cu Hurezii și Sâmbăta de Sus. Pictura din interior este încă nesocoasă de sub cuvertura de fum. Urmele cutremurelor, cu fisurare de ziduri sunt vizibile, dar sunt semne, pe fisurările marcate, că acestea se vor vindeca. Mâna de gospodar (aici este o obște cu unsprezece monahii!) se vedește peste tot. Ghidul, tânără măicuță, cunoaște istoria mănăstirii și o prezintă foarte documentat. Am venit aici spre închinare și consacrare a evenimentului de pomenire dedicat lui Mircea Eliade. Anul trecut se oficiase pomenirea la Mănăstirea Cotmeana, tot de Bunavestire. Acum sub acoperirea serii, ca niște partizani căutând munții, în cetatea

cu icoane ascunse și ele, primeam bincuvântarea părintelui în fața altarului și dăruiam o colivă întru pomenirea lui Mircea Eliade. Sub patrafrir, ca la o moliftă, fiecare ne-am rostit numele și apoi am primit bincuvântarea pentru cele ce am spovedit la... simpozion.

Noaptea începea să se lase. Bincuvântați am pornit după ce ne-am convins că nu suntem singuri: „Focuri sunt și e credință/acest gând cât mai palpită...” după cum simțise și filozoful. (op.cit. *Nu sunt singur*; p.294) Ne ascundeam în noapte, într-o ascundere, amintind de Anele lui Blaga și de cea a lui Manole, meșterul cel mare (*De la curți fugeau în codrii Ane!*). Iată-ne la Nucșoara. Locul unde înțelepciunea, pasăre de noapte să vadă în întuneric, va veghea asupra noastră. (*Numai undeva-n prăpăstii un izvor mai are șoapte și o bufniță cuvânt.*) S-au spus multe în seara intrată în noapte. S-au recitat poeme și s-au respirat romanțe pe versurile lui Vasile Militaru, Mihai Eminescu, s-au exprimat atitudini și ne-am ospătat ca la o bincuvântată agapă. Maria Mona Vâlceanu... Doamna și-a transformat casa de... acasă, de pe Râul Doamnei, în locul de taină al unor *partizani* iubitori de țară și de oamenii ei geniali.

În Nucșoara, de sub poalele munților, au înnoptat cei ce mâine vor cinsti la școala din localitate mișcarea de rezistență din munți și apoi vor trece pe la... Corbi de Piatră. Noi, cei ce vom fi traversat Dealul Negru, albit de omătul târziu în faptul dimineții, am plecat, după ce clopotul va fi bătut miezul de noapte, spre Olt unde Râmnicul ne aștepta cu alte rosturi zilei ce începea în noaptea în care se aprinsese o lună, aproape plină. Trecem dealurile din cale, prin Curtea... Argeșului, chiar pe lângă Fântâna lui Manole. Drumul spre Piatra ne este interzis, dar refacem drumul pe Topolog și apoi peste Dealul Negru, acum doar cu livezile înflorite ireal, în razele lunii. Ceața dimineții, omătul rece și umed se evaporaseră ca și multe noastre gânduri negre în noaptea noastră de partizani luminați, după o zi în care s-a vestit că suntem trei și neabătuți în cele temeince. Ne cuprinsesem de vestea cea bună și din nou de concluzia poetului: „printre lucruri când umblăm, pe-aproape sau departe, cerul singur cu tăria sa albastră/ne urmează pretutindeni în viață și în moarte./ Da, zenitul e mereu deasupra noastră!” (op.cit, p.338) ne urmărea ca un poem, ca o lumină, prin noaptea cu lună și cer înstelat.

Mihai SPORIȘ

SPITALUL ORĂȘENESC HOREZU VA AVEA UN NOU SERVICIU MEDICAL

Structura organizatorică a Spitalului orășenesc Horezu a fost completată cu un nou serviciu medical. Este vorba de Compartimentul recuperare, medicină fizică și balneologie cu 8 paturi care își va desfășura activitatea în spital. Noua structură a unității sanitare din Horezu a primit avizul conducerii Ministerului Sănătății, astfel că, în prezent Spitalul orășenesc din orașul ceramiștilor numără 160 de paturi, la care se adaugă 5 paturi spitalizare de zi și 5 paturi pentru însoțitori.

Referind-se la noua structură a spitalului din Horezu, primarul, Ilie Fârtat, ne-a spus: ” Încă din ianuarie 2014, când a avut loc Conferința finală de planificare strategică pentru perioada 2014 – 2020, administrația publică locală și-a prevăzut ca obiectiv strategic ”Diversificarea specialităților și serviciilor medicale”, acesta cuprinzând o serie de măsuri printre care și modernizarea structurii secției cu paturi și crearea de noi segmente de servicii medicale. Noua structură creată, va beneficia de un laborator de recuperare, medicină fizică și balneologie, precum și de un compartiment de internare cu 8 paturi. De curând, primăria a început procedurile de achiziții pentru dotarea noului serviciu medical, iar conducerea managerială a spitalului se va ocupa de recrutarea celor 10 specialiști, medici și cadre medii, care vor lucra în acest compartiment. În Ambulatoriul integrat spitalului, va funcționa în continuare cabinetul de specialitate de recuperare, medicină fizică și balneologie. Noul serviciu medical creat, vine în întâmpinarea nevoilor cetățenilor din Horezu și localitățile arondate spitalului și aduce un plus în creșterea calității vieții oamenilor ”.

COMUNICAT DE PRESA

20 aprilie 2016

Recunoasterea valorii și competitivității Institutului National de Cercetare-Dezvoltare pentru Inginerie Electrica ICPE-CA în cercetarea națională și internațională a fost reconfirmată, și de această dată, prin obținerea a 2 medalii, una de argint și una de bronz,

în cadrul Salonului Internațional de Inventii de la Geneva, ce s-a desfășurat în perioada 13-17 aprilie 2016.

Astfel, inventia Materiale carbonice poroase cu fibre de carbon și procedeu de obținere a acestora a obținut argint, iar inventia

Materiale magnetice sub forma de straturi subțiri pe baza de AlNiCo a fost premiata cu bronz.

Iată de ce ICPE-CA, prin cercetările demarate, este pregătit să răspundă provocărilor impuse de noile cerințe economice și sociale, astfel încât, prin activitatea sa, să consolideze dezvoltarea durabilă a întregii societăți.

Biroul de Presa ICPE-CA

COMUNICAT DE PRESA

22 aprilie 2016

Institutul National de Cercetare-Dezvoltare pentru Inginerie Electrica ICPE-CA, institut aflat în coordonarea Ministerului Educației și Cercetării Științifice, a venit și în acest an în sprijinul programului "Școala altfel".

În perioada 18-22 aprilie a.c. institutul și-a deschis portile pentru grupuri de elevi din cadrul învățământului gimnazial care și-au exprimat dorința de a vizita laboratoarele moderne de care institutul dispune și de a patrunde, pentru o zi, în lumea magică a cercetării științifice.

S-au vizitat câteva laboratoare, dintre care amintim: laboratorul surse regenerabile de energie, laboratorul încercări electrice de

curenți intensi în regim tranzitoriu, laboratoarele de materiale carbonice și materiale magnetice. Totodată, elevii au vizitat și Centrul Alexandru Proca pentru Inițierea Tinerilor în Cercetarea Științifică unde li s-au prezentat realizările acestuia.

S-au făcut demonstrații și aplicații practice, elevii având posibilitatea de a vizualiza experimente

ce vizau refracția, reflexia și dispersia luminii, experimente legate de magnetism, forța magnetică, forța de atracție gravitațională și levitația magnetică. De asemenea, elevii au putut observa prin stereomicroscop celula vegetală, elementele constitutive ale unei flori sau frunze, precum și structura unei aripi, respectiv a unui ochi de insectă.

Institutul detine o tradiție în domeniul ingineriei electrice de peste 60 de ani, tradiție ce nu se poate perpetua decât prin deschidere, atragere continuă de resurse umane tinere, inovație și performanță. Din această perspectivă, ICPE-CA consideră cu tărie că, prin susținerea unor activități pentru stimularea interesului și creșterea nivelului de cunoștințe din domeniul științei în rândul tinerei generații, își îndeplinește constant responsabilitatea față de mediul social, economic și, nu în ultimul rând, științific.

Biroul de Presa ICPE-CA

BRÂNCUȘI-140 DE LA NAȘTERE

Ștefan I. STĂICULESCU

În perioada 18-20 februarie s-a desfășurat la Târgu Jiu sărbătorirea la 140 de ani de la nașterea sculptorului, cu denumirea „Colocviile Brâncuși”.

Întotdeauna în preajma zilelor de 19 februarie, ziua de naștere, și 16 martie, ziua când a murit, se produce la noi în țară o agitație de stup în roire, adică imediat ne aducem aminte de cine a fost Constantin Brâncuși, recapitulăm o parte din viața lui, trecem în revistă operele ce le-a creat, batem monedă și de aur, dar și calpă despre anumite aspecte din viața sa, ce iubite a avut, pe unde a avut expoziții, pe unde a călătorit și de ce a murit ca cetățean francez și nu român. Într-un cuvânt, mai neaoș, adică nimicuri. Are dreptate cercetătoarea Sorana Georgescu-Gorjan când precizează că s-au pus în circulație atâtea neadevăruri și inadvertențe despre viața sa, încât nu mai știi unde-i adevărul. Pot să afirm, fără să greșesc, că aceste adevăruri se găsesc în cărțile documentate scrise, cum ar fi cărțile: „Viața lui Brâncuși” și „Opera lui Brâncuși” ale brâncușologului Ion Mocioi. Ambele cărți de substanță. Mai sunt și altele, așa aminti totuși câteva: „Tineretea lui Brâncuși” a lui V.G.Paleolog, „Așa grăita Brâncuși” a d-nei Sorana Georgescu-Gorjan, „Aforismele lui Brâncuși” a lui C-tin Zărnescu, ajunsă la a 7-a ediție, „Brâncuși” a lui Alexandru Buican, „Brâncuși, „Orizonturi critice” a lui Zenovie Cărlugea și încă multe câteva sute care ar fi bine, unele dintre ele, să fie reeditate. În nici o librărie din România, ne mai vorbind de cele din Oltenia, cu punct precis Gorjul, nu găsești vreo carte despre Brâncuși. Ori aceste cărți ar trebui să le găsești la tot pasul.

Despre Românul Brâncuși (zic Românul deoarece francezii și-l arogă ca fiind numai al lor; doresc să se înțeleagă bine că sculptorul Constantin Brâncuși a fost român până în ultima lui fibră omenească), se scriu, în lume, în fiecare zi, precizez, în fiecare zi, o carte, un studiu, un eseu sau cel puțin un articol. Am constatat același lucru și despre Bonaparte Napoleon ca și despre Ludwig van Beethoven, studiindu-le de foarte mulți ani viațele și mai ales operele lor. Poate vă veți întreba ce operă a avut Bonaparte Napoleon. Pe cei sceptici îi invit să-i citească măcar aforismele și o parte din cele 28 de mii de scrisori, din care s-au publicat până acum 25 de mii.

Tripleta de damblagii din Vâlcea în arta brâncușologiei, cum îi place profesorului și scriitorului Florea Firan, directorul editurii și revistei Scrisul Românesc, să ne numească pe mine, pe Petre Cichirdan și pe Mihai Sporiș, am fost invitați la Târgu Jiu ca să participăm la această aniversare și să prezentăm lucrări. Le mulțumim organizatorilor: Primăria municipiului Târgu Jiu, personal d-lui primar Florin Cărciumaru, Consiliul Județean Gorj, d-lui președinte Ion Călinoiu, Centrului Cultural „Constantin Brâncuși”, d-lui Dan Strâmbulescu și Institutului Cultural Român (I.C.R.), reprezentat de dl. director Radu Boroianu. Apropo de dl. Radu Boroianu. Câțiva vorbitori, nu le dau numele, dar persoane importante, când i se adesea d-lui Boroianu îi ziceau Radu Boureanu, confundându-l cu poetul, cel care a scris multe volume de poezii, printre care așa aminti „Vioara Cosmică”, precum și valoroasa lucrare în două volume „Viața spătarului Milescu”. I-au greșit de mai multe ori numele, obligându-l pe directorul I.C.R. să se scoale în picioare și să pecizeze horărât: „mă cheamă Boroianu, nu Boureanu”. Bineînțeles că n-au lipsit răsetele.

Noi, vâlcenii, comunicări n-am prezentat deși eram pregătiți, pentru că, au justificat organizatorii, vor prezenta invitații mai de seamă: Andrei Marga, Sorana Georgescu-Gorjan, Ion Mocioi, Matei Stârcea-Crăciun, Florea Firan, Radu Boroianu și alții mai importanți ca noi trei.

Trebuie să precizez că moderator a fost Pavel Șușară care a cam tras serios și inutil de timp, în sensul că după ce au vorbit Florea Firan sau

Andrei Marga, se mai apuca și el să completeze cu concluziile lui, nu totdeauna bine venite și cu care se pierdea timpul alocat comunicărilor. Datorită acestui fapt n-au putut să-și prezinte comunicările brâncușologii Ion Mocioi, Zenovie Cărlugea și alți invitați de seamă.

După părerea mea, cel mai bun moderator ar fi fost Doru Stâmbulescu, directorul Centrului Cultural „Constantin Brâncuși”. Doar el era gazdă.

N-am nici în clin nici în mănecă cu Pavel Șușară, dar la nivelul unei astfel de aniversări epocale, la 140 de ani de la nașterea „Stelei Polare” a sculpturii mondiale, a Românului Constantin Brâncuși, nu vîi îmbrăcat ca un clau, oricât de artist, critic de artă, te pretinzi a fi. De o parte vedeam în fotografiile din filmul prezentat modestia lui Constantin Brâncuși, remarcată și în fotografia mare de pe ecran și prin felul cum se îmbrăca sculptorul, și-n față, la masa de prezidiu, bătoșenia lui Șușară și îmbrăcămintea lui neadevătată momentului aniversar.

Programul a fost întocmit și condensat bine în cele două zile de colocviu, iar gazdele ne-au făcut o primire plăcută, curtenitoare, înmănând fiecărui participant o mapă și o sacoșe cu revista „Brâncuși”. Colaborarea cu Universitatea „Constantin Brâncuși”, prof. universitar Adrian Gorun, a fost benefică, în sensul că tot colocviul s-a desfășurat în elegantul și modernul Campus Universitar Studențesc Debarcader, din Târgu Jiu. Să remarcăm că în holul Campusului universitar scriitorii Florea Firan, Carmen Firan și Alexandru Oprescu au făcut un stand cu cărți tipărite la editura „Scrisul Românesc”. Multe cărți interesante, de autori celebri, frumos tipărite și nemaipomenit de ieftine. Așa-i când le cumperi direct de la...producător, adică editor.

A fost bine că ni s-a prezentat un film cu proiectul de amenajare a Căii Eroilor de arh. Dorin Șerban. Interesant și îndrăzneț proiect. Dacă măcar la trecerea căii ferate s-ar găsi o soluție de parcurgere lejeră și fără pericole a acelei porțiuni și tot ar fi ceva.

Pentru toți participanții a fost o plăcută și deosebită surpriză autobuzul ce ne-a tot transportat, fiind pictat cu portretul lui Brâncuși, pe care scria „140 de ani de la naștere”, pe ambele laturi. Spunea soferul că așa va circula tot anul, un lucru demn de laudat. Mergând în el eu am simțit duhul sculptorului și mâna sa protectoare peste România.

Discutând cu talentatul artist plastic Mihai Țopescu mi-a spus cu satisfacție că această inițiativă și realizare este a fiicei sale Ramona Țopescu, artistă și ea. Bine ar fi fost, a zis el, dacă și pe un tren, mai ales ce circula în străinătate, precum și pe unul, două avioane TAROM s-ar fi făcut aceste sigle cu portretul sculptorului, 140 de ani de la naștere.

Zicea tot Mihai Țopescu că s-ar fi putut face un contract de sponsorizare între C.F.R. și TAROM. Eu zic că nici acum nu-i târziu să se facă acest lucru de popularizare cât mai amplă a lui Constantin Brâncuși, prin aceste mijloace de transport. Știu că CFR-ul avea cu ani în urmă chiar un rapid care se numea „Brâncuși”. Prea rapid l-au scos din circulație, cum de altfel și bancnota de 50 lei care avea portretul său.

E bine că a mai apărut după ceva ani de absență nr.1/2016 al revistei Brâncuși, făcută în colaborare și cu Institutul Cultural Român. Cartea este structurată în trei capitole: cap.I „Geneza Ansamblului Brâncușian de la Târgu Jiu”, cap II, „De la Hobița în unversalitate-Brâncuși la Craiova” și cap.III „Brâncuși în literatură”, ce conțin artele și comunicări făcute în ultimi ani de diferiți autori, cu ocazia întâlnirilor trianuale de la Târgu Jiu, adică 19 februarie, ziua nașterii, 16 martie ziua morții și 27 oct. ziua când s-a inaugurat Complexul Sculptural. Să dea Dumnezeu să se editeze această revistă în continuare, chiar dacă s-ar mai reedita anumite articole din vechea revistă ce s-a tipărit pe vremea lui Nae Diaconu și Sorin Buliga.

A fost o manifestație amplă, bine gândită și trebuie să recunoaștem că a fost un colocviu reușit.

Biserica Sfântul Gheorghe
Domnesc-Ocnele Mari

Lucian ORBU

Mulțimea bisericilor din Ocnele Mari amintesc despre trecutul religios al locuitorilor acestei localități, cea mai mare densitate de biserici din județ per suprafață. Deși bisericile pe care le avem astăzi în timp au fost afectate datorită problemelor istorice, unele, dărâmandu-se, totuși ele au fost reconstruite și le vedem în starea în care sunt. Aici de asemenea au existat și schituri și mănăstiri ceea ce întregeste ideea că viața religioasă a existat din primele secole ale creștinismului. Responsabilitatea noastră este de a prezenta și prezerva patrimoniul religios.

Biserica " Sf.Mare Mucenic Gheorghe- Domneasca" este situată în centrul orașului Ocnele Mari în imediata vecinătate a Centrului de Informare și Promovare Turistică și a Primăriei Ocnele Mari. Primele mărturii despre acest așezământ sunt din secolul al XVI-lea și era o biserică domnească, ai cărei preoți, precum și casele lor, erau scutiți de dări și de obligații față de cămărașii de la Ocna. Acest lăcaș de cult nu a supraviețuit, surpându-se înainte de 1676; biserica ridicată apoi pe acest loc în anul 1708 din zidărie de caramidă cu piatră în formă de cruce, are două turlă de zid cu opt, respectiv douăsprezece laturi, turla de pe pronaos fiind și clopotniță. Menționăm pe ctitorii Jupan Dumitru din Sinope și Jupan State Cerna vistier la Ocna. Constantin Brancoveanu a numit-o biserică domnească pentru că era vecină cu altă biserică domnească care s-a surpat și a înzestrat-o cu un mertic de sare, danie domnească. A fost pictată în tehnica fresco în anul 1710, tot atunci fiind pictat și pridvorul deschis către apus, care a fost

construit tot din zidărie de caramidă și piatră. În anul 1802 biserica a fost incendiată și s-a distrus în parte și pictura. În 1880 a fost restaurată pictura și a fost acoperită cu tablă plumbuită peste învelitoarea din sita existentă. În anul 1940 (datorită unui cutremur) turla clopotniță s-a secționat în plan orizontal de la jumătate în sus și a cazut peste pridvorul deschis pe care lă distruș. În acest an au fost începute lucrări de consolidare și refăcută turla și clopotnița. În urma cutremurului din 1977 biserica a avut grave probleme și s-a consolidat construcția, s-a schimbat învelitoarea, s-a decapat pictura în ulei și a fost readusă pictura originală de la 1710. În 1986 a fost resfințită de către P.S.Calinic. În interiorul acestei biserici exista și o Icoană Făcătoare de Minuni "Icoana Maicii Domnului cu Pruncul" căreia nu i se știe vechimea. În anul 1854 a fost ferecată în argint de către un negutor bogat care venea la târgul Răurenilor pentru negoț. Acesta era bolnav și datorită rugăciunilor la Icoana făcătoare de minuni și a băilor în apa sarată care erau chiar pe amplasamentul unde este construit Centrul de Informare s-a vindecat și a răspândit minunea icoanei și proprietăților terapeutice ale apelor sărate din zonă. În curtea bisericii se află o Cruce din Piatra cu o vechime mai mare decât a bisericii, ridicată în amintirea Sărbătoririi Nașterii Maicii Domnului având inscripționat un vechi pomelnic în chirilica veche. La baza acestei Cruci se află o piatră funerară care este inscripționată tot în chirilica veche. Multumim părintelui paroh Dita Iulian pentru cuvintele frumoase pe care ni le-a transmis .

ISTORIA TIPARULUI

Arhim. Veniamin MICLE
Petre CICHIRDAN

VII MĂNĂSTIREA BISTRIȚA, LOCUL PRIMEI TIPOGRAFII DIN ȚARA ROMÂNEASCĂ

Petre CICHIRDAN: - Zilele acestea, 21 aprilie 2016, la Arhiepiscopie are loc o „Dezbatere” intitulată „Probleme actuale ale istoriografiei românești” la care participă mari istorici de la București care să dezbătă ce?... că românii n-au documente, nu există scrieri beletristice, lucrări de artă închinat marilor personalități în timp real, închinat unor evenimente care au determinat lumina istorică?...Spune bine Radu Alexandrescu în cartea sa „La Machu Picchu pe treptele zeilor” Ed. Antim Ivireanul, 2015, când se referă la populația Siciliei: „popor luminat de soare, dar și de propria istorie”. Noi trebuie să aflăm adevărul, despre noi, de la alții! care nu glumesc, și nici nu au glumit, când scriu, când desenează, construiesc, sculptează!... Noi de aproape două mii de ani folosim simbolul, când ne referim la realitate, parabola. Da, nu avem documente, iar documentele din cancelarii în general sunt „făcute”, prefăcute, ca să apere, scuze, puterea. Față de istorie, în general suntem cam abstracți...modernismul (sic!) nostru coboară către începuturile ortodoxiei, iar scrierea apare târziu. Nu-i vorbă, și cel de la Viena, când a pictat înfrângerea lui Carol Robert de Anjou, a folosit imaginea și mai puțin scrisul, scris care pentru el nu era important. Noi ne dăm de ceasul morții că nu știm unde e Posada! sau știm, dar nu avem documente...Ce mai, adevărul, la noi, rămâne o meteahnă, și aplicăm dictoane compromițătoare în munca de zi cu zi privind înregistrarea cererilor, adreselor etc. ... „Greșala recunoscută, pe jumătate iertată”, „mai bine spun că n-am știut, decât să recunosc greșala și să suport consecințele legii”, „hârtia te poate apăra dar poate să te și distrugă”, „pentru greșală și cap plecat nu se taie gâtul” dar „pentru neglijență, da!”... „Fă-te dom'ne că n-ai știut!”... „Mai bine să nu știi, decât să știi”. În 1850 Molnar Jozsef pictează înfrângerea regelui ungar (de la Posada), noi, nici măcar nu știm, clar, pe unde a avut loc bătălia...Interesul nostru pentru bătălia de la 1330, de la așa zisa Posada apare după Primul Război Mondial când se trâmbează tot mai mult despre națiunile lumii. Tot ei, ungurii, știu, dar nu vor să ne arate documentul...Așa zic istoricii, dau vina pe Budapesta, Vatican și Moscova-mai nou! De unde tragem concluzia că cei care au informația curată știu adevărul și au puterea, și lumina în brațe! ...În scrierile sale, atunci când ne vizitează zona (1860), Valahia Mică, Alexandru Odobescu face observația că prima tipografie din Țara Românească ar putea fi la Mănăstirea Dealu sau Mănăstirea Govora, sau Mănăstirea Bistrița...Ne-ați vorbit de primele două data trecută...Care era situația Mănăstirii Bistrița la începutul secolului XVI?

Arhim. Veniamin MICLE: - Întrucât ați abordat problema Posadei, doresc să precizez că există o strânsă legătură între Mănăstirea Bistrița și Posada. Se știe că Basarab I a construit pe locul bătăliei din anul 1330 un Schit închinat Sfântului Mucenic Procopie, iar ulterior, Barbu Craiovescu a zidit pe temelile schitului respectiv ctitoria sa bistrițeană.

La începutul secolului al XVI, Bistrița era una dintre cele mai prospere mănăstiri din Țara Românească, însă insuficient cunoscută de istorici, motiv pentru care au fost emise diferite ipoteze.

Încercând să localizeze prima tipografie din Țara Românească, Alexandru Odobescu emitea ipoteza că ar fi funcționat într-una dintre cele trei mănăstiri: Dealu, Govora sau Bistrița, întrucât, „printre mănăstirile ce se ridicară pe atunci mai noi și mai apropiate pentru a primi o nouă industrie, ni se ivesc două clădite de Radu Vodă cel Mare, adică mănăstirea Dealului, de lângă Târgoviște, și vechea Govoră din Vâlcea, prenoită de acel domn; și apoi iar, în vecinătatea Govorei, noua mănăstire a Basarabilor, Bistrița”. Totuși, după menționarea lor, istoricul credea că trebuie „să excludem îndată pe aceasta din urmă din presupunerea noastră, sub cuvânt că una din cărțile lui Macarie e tipărită în zilele lui Mihnea Vodă I, și că știm, atât din Cronică cât și din pisania sau inscripția comemorativă de peste vechea ușă de intrare a bisericii, că acest domn, în mânia sa asupra familiei Basarab, a ars și a dărâmat până la pământ mănăstirea lor, care a fost apoi reînălțată de aceeași ctitori, în domniile următoare”. În acest sens scria și Sextil Pușcariu, referindu-se la *Liturghierul* lui Macarie: „La 1508, când tiparul era sfârșit, Radu murise și, în locul lui, urmează aceluși Mihnea, dușman al călugărilor și prieten al catolicilor, care bombardează cu tunuri Mănăstirea Bistriței. Sub el, Macarie nu a continuat, bineînțeles, tipărirea; va fi căutat să ducă la adăpost sculele sale prețioase”. De aceeași părere este și Virgil Molin, afirmând că, „dacă s-ar încerca să se acrediteze eventualitatea unei ipoteze că, Macarie lucrând în Țara Românească, manuscrisele primite de el drept originale, ar fi din

sursă muntenească, ipoteza ar cădea, pentru motivul că în Muntenia în acea perioadă, numai Mănăstirea Bistrița era producătoare de manuscrise împodobite, iar această așezare monahală, ctitorită de Craiovești, a fost întemeiată abia la anul 1497, pentru ca la 1509 să fie dărâmată de canonada lui Mihnea cel Rău, în furia sângeroasă pornită împotriva acestui neam de adversari”, iar preotul Nicolae Șerbănescu scrie că „în Mănăstirea Bistrița iarăși n-a putut fi așezată, căci acest sfânt locaș a fost bătut cu tunurile de Mihnea cel Rău, dușmanul Craioveștilor, ctitorii lui, și distrus până la pământ”. Autorii susmenționați s-au orientat, în afirmațiile lor, după relatările lui Gavriil Protul, mai marele Muntelui Athos, care, referindu-se la conflictul dintre Mihnea cel Rău (1508–1510) și boierii Craiovești, afirma că: „Mănăstirea lor, care a făcut ei pre râul Bistriței, din temelie o au risipit”. Totuși, adevărul istoric este altul, în ceea ce privește acest sfânt așezământ.

Petre CICHIRDAN: - He, hei... bine e să nu știi nimic. Adevărul trebuie ținut sub obroc. Lenin spunea „Învățați, învățați, învățați!”! Poporul lui Lenin descoperise că cel care iubește munca este prost (există dictonul rusesc „rabota lubit durac”)! Cum spuneam sau încercam să sugerez, Revoluția din Rusia din 1917 fiind cel mai mare eveniment din secolul XX, după Primul Război Mondial apar națiunile mari și interesul pentru istorie devine maxim. Popoarele trebuie luminate din interior. Iluminate!...electricitatea este cea mai importantă, și cartea...În scrierile dumneavoastră am citit că Neagoe Basarab a fost la vârsta fragedă dat în custodia școlii de la Mănăstirea Bistrița. Iată, Mihnea cel Rău distruge mănăstirea din temelii la 1509...Înseamnă că a avut ce distruge... „din temelii”! Acum, care este, totuși, adevărul istoric? Și de ce Mihnea cel Rău a fost grijuliu cu Bolnița, care era alături, și nu a demolat-o? care, iată, ar data cu aproape o sută șaizeci de ani înainte de fapta reprobabilă a lui Mihnea!...

Arhim. Veniamin MICLE: - În raport cu cele consemnate de cronicarul athonit, cercetările recente, pe care le-am efectuat pe documente de arhivă, oferă date noi despre Mănăstirea Bistrița. Documentar, ea apare în *Cartea banului Barbu*, un act de înzestrare cu numeroase proprietăți, redactat prin 1491–1492 și întărit în același an de Vlad Călugărul. Hrisovul emis la 16 martie 1494 menționează și numele primului egumen bistrițean, ieromonahul Macarie, cunoscutul „năstavnic” sau conducător al Școlii mănăstirești, unde s-au format cărturarii bisericești și laici ai epocii. La anul 1497, Barbu Craiovescu aduce moaștele Sfântului Grigorie Decapolitul, transformând ctitoria sa într-un puternic centru de spiritualitate ortodoxă, primul după Mitropolia din Curtea de Argeș unde se aflau moaștele Sfintei Filoftea, din secolul al XIV-lea. Mănăstirea s-a bucurat de sprijinul tuturor domnilor Țării Românești din perioada anilor 1491–1520; prin cele 19 hrisoave, au înzestrat-o, alături de bogații ctitori, cu moșii, sate, sălașe de robi, munți, păduri, vie, livezi, stupării, mori și alte bunuri, devenind una dintre cele mai renumite și prospere așezăminte monahale, unde strălucea, încă de la finele secolului al XV-lea, „mândrul vultur stilizat” al boierilor Craiovești.

Însuși Mihnea cel Rău (1508–1509) acordă Mănăstirii Bistrița privilegii prin hrisoavele emise la 7 și 10 septembrie 1508, promițând relații bune cu boierii Craiovești, dar consolidându-și tronul, „voia în tot chipul să-i nimicească”. Atitudinea negativă și politica externă a voievodului au determinat pe puternicii boieri să inițieze înlăturarea lui. În conflict, mănăstirea suferă avarii, dar nu este „dărâmată de canonada” voievodului; a fost distrusă biserica cimitirului situată în afara fortăreței, pe Muntele Eleon, precum și livezile de pomi fructiferi din partea stângă a râului Bistrița. Rămășișă funcționabilă, în anul 1510, Neagoe Basarab „serbează aici nunta sa cu doamna Despina”. Fiind în viață trei dintre ctitori – Barbu, Pârnu și Danciu – așezământul a fost restaurat; în anul 1512 avea obște și egumen, cum adevărește hrisovul din 30 iulie, dat „părintelui egumen chir Vavila și tuturor fraților care trăiesc în acel sfânt loc”, iar în 1514, însuși voievodul Neagoe vizitează ctitoria, oferindu-i daruri, printre care, un acoperământ pentru sicriul Sfintelor Moaște și un inel de aur. Anul 1519, considerat de unii ca dată de refacere a mănăstirii, privește desigur pictarea bisericii, cum adevărește *Pisania*. Astfel, rămâne incorectă opinia care susține că refacerea „Bistriței este abia la 1519 și numai după acest an s-ar putea organiza un productiv atelier de copişti, deci la o dată post-macariană”.

Petre CICHIRDAN: - Cred, legătura asta cu Craiovești, dar mai ales cu Neagoe Basarab, aduce multă faimă acestei mănăstiri, acestor locuri. Neagoe Basarab este unul din marii învățați ai timpului, respectat de toți mai marii timpului. Relativ era aproape de Târgoviște, dar mai aproape era de Râmnic și de Craiova, de unde primea protecția celei mai mari familii din Ungrovlahiei. Era mai

aproape de Severin și mai aproape de Serbia. Ce mai, spre Budapesta era pe calea cea dreaptă, regele Ungariei având sub supraveghere și Mănăstirea Peri din Maramureș și pe cea de la Bistrița! Corolar cu această observație despre Ungaria aș mai aminti un document din 1419, 29 septembrie, semnat de regele Sigismund care asigura întregul popor din Țara Românească de dreptul la credința străbună! „Eu care sunt Sigismund, din mila lui Dumnezeu, împărat al romanilor și rege al Ungariei, domn al Dalmației, al Cehilor, al Germanilor și al altor țări și al multor domnii. Cu a mea bună voie și dorință am făcut și am dat aceasta tuturor celor care trăiesc în țara Ungrovlahiei, care este basarabescă, la cererea lor, pentru care m-au rugat prin credinciosul lor popă Agathon (starețul de la Tismana n. n.) ca mănăstirile lor, și toate bisericile (...) să trăiască în credința lor, iar nouă să ne slujească în dreptate (...) cum au fost până acum, aceea să rămână în veci.” Punem și semnătura că ea este mai mult decât un document, al timpurilor: „S-a dat la Oradea Mare, luna sept. 29 de zile de la nașterea lui Hristos anul 1419, iar de când sunt Rege al Ungariei ani 32, de când sunt împărat al romanilor ani 10.”

Arhim. Veniamin MICLE: - Mănăstirea Bistrița a cunoscut o activitate neîntreruptă, fiind un renumit centru de cultură slavonă și spiritualitate ortodoxă, chiar din primul deceniu de atestare documentară. Aici funcționa o *Școală mănăstirească*, de limbă slavonă, asemănătoare celor din Moldova. Însuși banul Barbu Craiovescu supraveghează organizarea și funcționarea ei în condiții optime, întrucât avea, în primul rând, rolul de a educa și forma vârstarele Craioveștilor, ale căror funcții erau bine stabilite în viața socială, culturală și politică a statului, dar și ale altor fii de boieri și slujitori bisericești. Școala era condusă de „năstavnicul” Macarie ieromonahul, viitorul episcop de Râmnic și mitropolit al Ungrovlahiei; el avea colaborator pe monahul Andrei, călugăr cărturar și poliglot, cum adevărește *Viața Sfântului Grigorie Decapolitul*, „scoasă și tâlcuită pe slavonie de cuviosul între ieromonahi chir Andrei, cu porunca și osârdia” banului Barbu, eveniment petrecut după anul 1497 când au fost aduse la ctitoria sa moaștele sfântului.

Petre CICHIRDAN: - După bijuteriile artelor plastice adăpostite de Bolnița Bistriței, în cazul picturii fiind un început al picturii moderne românești, chiar și portretistice-pictura votivă de la intrare și care îl arată pe întemeietor, pictură altfel decât restul, din Pantocrator spre exemplu, și pe care dumneavoastră o demonstrați ca fiind descendentă din Rubliov, prin Dionisie Rusul, nu ne rămâne decât să spunem că în acei ani, de început al secolului XVI, Mănăstirea Bistrița era un focar uriaș de cultură al Țării Românești, cum nu a mai fost! și, prin implicarea europeană, nici nu va mai fi, exceptând poate secolul XIX când se ridică bijuteria de acum, de aici de la Bistrița, și care vorbește, destul de târziu, de o renaștere românească! mă refer la catedrala nouă, bijuterie arhitectonică, și la pictura lui Tatarăscu. ...Vorbiți-ne despre „Școala mănăstirească” din secolul XV, desigur, de la Bistrița...

Arhim. Veniamin MICLE: - Pentru a evidenția „Școala mănăstirească” de la Bistrița, se cuvine a menționa pe unii dintre elevii acestei Școlii, despre care există date deosebit de edificatoare. Locul principal îl ocupau frații Neagoe și Preda, fiii vornicului Pârnu; frații Barbu și Drăghici, fiii comisului Danciu, și Pârnu, fiul postelnicului Radu. Neagoe, viitorul domn al Țării Românești, a fost cel mai strălucit elev al Școlii slavone, afirmându-se în decursul vieții ca ilustru cărturar, scriitor, filozof, ctitor, diplomat, om politic și militar; vasta sa cultură cuprindea teologie, istorie, filozofie, precum și limbile slavona și greaca. Preda, fratele lui Neagoe, este alt elev al Școlii bistrițene; pasiunea sa pentru cultură, dobândită aici, a păstrat-o întreaga viață. Pentru susținerea și promovarea ei, avea caligrafii anume angajați, dintre care cunoaștem pe grămăticul Dragomir; „din porunca marelui jupan Preda”, el copiază *Albina* sau *Floarea Darurilor* (1518), scrisă „în Mănăstirea Bistrița, în zilele prea piosului și de Hristos iubitorului Io Neagoe”, un *Apostol* și un *Minei pe luna ianuarie*, care „s-a scris în sfânta Mănăstire ce se zice Bistrița... Această carte a adăugat-o jupan Preda hramului Adormirii Sfintei Născătoarei de Dumnezeu”.

Alături de fiii Craioveștilor, la Școala slavonă de la Bistrița s-au format și numeroși slujitori ai Bisericii. Astfel, la începutul secolului al XVI-lea este menționat monahul Iacob, aparținând primei generații de călugări cărturari din obștea bistrițeană; cunosător al limbii slavone, copiază un *Antologhion*, semnat „Iacob monahul”. La 16 august 1506 redacta și scria un act de donație pentru boierii Craiovești, aflați la Mănăstirea Bistrița, „mult păcătosul numit Stepan”; faptul că se numește pe sine „mult păcătosul”, unii cercetători îl consideră monah din obștea bistrițeană. De asemenea, la 23 iulie 1514 scria în Mănăstirea Bistrița, copistul Stan, un hrisov prin care Neagoe Basarab întărește logofătului Teodor și banului Stanciu stăpânire peste o jumătate din satul Costești. Tot în această

perioadă s-a început redactarea vechiului *Pomelnic* al Mănăstirii. Existența Școlii bistrițene este atestată și pe un *Minei*, de origine sârbească din secolul al XV-lea, printr-o însemnare din anul 1519, care precizează că a fost „scris de dascălul de școală Matei Croitorul. Și am scris eu, grămăticul Mihail”.

Petre CICHIRDAN: - Ce școli existente în această mănăstire ar fi favorizat instalarea unei tipografii la Bistrița? Fără caligrafii și miniaturisti, și sculptori de daltă, nu cred că se poate vorbi de arta tiparului...

Arhim. Veniamin MICLE: - La începutul secolului al XVI-lea, în Mănăstirea Bistrița funcționa o renumită *Școală de caligrafii și miniaturisti*, care preluase stilul și tehnica practică odinioară în Moldova, creând opere de mare valoare artistică. Dintre ele, cunoaștem un *Antologhion de omilii patristice*, copiat de monahul bistrițean Iacob, *Tetraevanghelul* postelnicului Marcea, scris în timpul domniei lui Vlăduț (1510–1512), precum și alte două exemplare de *Tetraevanghele*, aflate într-o stare avansată de degradare. Descrie de Alexandru Odobescu, *Tetraevanghelul* lui Marcea arată astfel: „Frontispiciile de la începutul fiecărei Evanghelii sunt compuse din grațioasa încrucișare și din ingenioasa împletire ale unor linii fine, colorate carmin, verde, cinabru și albastru, brodate de un firicel de aur; figurile rotunde, eliptice, pătrate, se combină cu o simetrică măiestrie, într-acea scânteietoare împrăștiere de culori vii, ce se îmbină cu o minunată armonie; marginile rotunjite sau festonate ale grupului sunt semănate cu stelute de felurite culori; iar din capătul de sus și din colțuri se desprind niște grațioase figuri de palmete, de aplustre și de acante. Acest tot, desenat cu o pensulă ușoară și delicată, produce efectul plăcut al unei rețele transparente de aur și de culori vii. Inițialele reproduc în proporții mai restrânse, dar nu mai puțin grațioase, aceste forme variate și agreabile”. O inscripție arată că: „A făcut această Tetraevanghelie jupan Marcea, marele postelnic, și jupanita lui, Marga, în zilele lui Io Neagoe voievod și ale Doamnei Despina, în anul 7020 (1512).

Petre CICHIRDAN: - Dacă a existat Școala mănăstirească este imposibil să nu fi existat și o bibliotecă...

Arhim. Veniamin MICLE: - De la început, călugării din Mănăstirea Bistrița au organizat o bogată *Bibliotecă* unde, Alexandru Odobescu va descoperi „vreo 80 de manuscrise slavone” și „vreo 40 de manuscrise românești”, alcătuit de cel mai valoros instrumentul de lucru în procesul de învățământ din Școala mănăstirească. Primul nucleu l-a format o serie de manuscrise slavone de la sfârșitul secolului al XV-lea, aduse din Serbia și Muntele Athos, de călugării care au populat la început mănăstirea. Dintre ele, menționăm *Psaltirea cu tâlc*, copiată în anul 1346 de Ioan Teologul și *Manuscrisul de la Hilandar*, din 1408, opera „smeritului între monahi Grigorie”. De la sfârșitul secolului al XV-lea, cunoaștem *Psaltirea și rânduieli tipiconale*, *Mineiul pe luna iulie*, *Mineiul pe luna septembrie*, donat fraților Craiovești de Mănăstirea athonită „Sfântul Panteleimon”, *Trebnicul și Pravila Sfântului Nichifor* al Constantinopolului, precum și *Cronica lui Gheorghe Amartolos*. La începutul secolului al XVI-lea, Biblioteca se îmbogățește cu alte opere, precum: *Sintagma lui Matei Vlatares*, *Omiliarul patristic*, *Manuscrisul miscelaneu*, *Sbornic*, *Proloage sau Sinaxare* și *Tipiconul Sfântului Sava*. Chiar primul text juridic folosit în Țara Românească a fost un *Zakonik* al țarului Ștefan Dușan, din 1349 și 1354, fiind cunoscute două copii în țara noastră, una scrisă înainte de anul 1444, probabil pe teritoriu sârb și păstrat până la 1830 în Mănăstirea Bistrița.

Biblioteca bistrițeană primește donații remarcabile din partea soției domnului Neagoe Basarab, Despina Milița, probabil în anul 1510, cu ocazia oficierii căsătoriei religioase la mănăstire. Printre manuscrisele donate, se numără *Psaltirea cu tâlc* și *Sintagma lui Matei Vlatares*; pe ultimul, se păstrează o însemnare ce precizează că a fost donat de „cneaghina Despina”. Probabil, din donația ei a făcut parte și *Manuscrisul de la Hilandar*, al cărui loc de păstrare nu se cunoaște sau va fi dispărut ca multe altele. De asemenea, în fondurile bistrițene, vor intra în jurul anului 1520 și cărțile marelui ban Preda, fiul lui Pârveu Craiovescu, colecție cunoscută până în vremea noastră sub numele de „Biblioteca banului Preda”. Neagoe Basarab cunoștea bine Biblioteca bistrițeană din timpul școlarizării; în timpul redactării operei sale *Învățăturile*, va împrumuta *Proloagele sau Sinaxarele*, folosindu-le ca sursă informativă.

Petre CICHIRDAN: - Unde-i dealul mai înalt? unde-i valea mai adâncă! ... producție de carte fără legătorie există?

Arhim. Veniamin MICLE: - Nu există producție de carte fără legătorie, motiv pentru care Mănăstirea Bistrița avea și un important *Atelier de legătorie*, unde au fost legate numeroase cărți manuscrise sau tipărite. Istoricul P. P. Panaitescu scria că „avem însă o dovadă precisă că cele două exemplare ale Liturghierului lui Macarie, cu legătură de epocă și provenind de la Mănăstirea

Bistrița, au fost legate în atelierul acestei mănăstiri și nu în altă parte”. La fel, Liturghierul păstrat la Biblioteca Centrală din București are legătură de epocă, „asemănătoare ca stil și culoare cu acelea ale exemplarelor unicat și dublet ale Academiei”; stilul apărut pe cele trei exemplare bistrițene, sunt caracteristice pentru ornamentarea răsăriteană. De asemenea, *Manuscrisul nr. 228* din Biblioteca Academiei Române are legătura realizată în Atelierul bistrițean, fiind „aproape identică ca ornamente cu legătura celor două Liturghiere tipărite”, caracterizată prin legătura din față cu același chenar dublu dreptunghiular cu patru diagonale în loc de trei, cu aceleași cerculețe la întretăierea liniilor și același ornament de linii curbe mici cu puncte între ele, dar aici fiecare dintre aceste ornamente se află într-un cerculeț. Aceleași frunze stilizate sunt în dreptul întretăierilor de linii, lipsind însă romburi mare înscris în chenar. Coperta din spate are un ornament în același stil, dar cu o bară transversală cu trifoi în cerc repetate de-a lungul ei; calitatea pielii și culoarea ei sunt identice. Mai mult, cercetătoare Livia Bacăru a identificat în fondul Bibliotecii Academiei Române, pe lângă *Liturghierul* lui Macarie și *Tetraevanghelul* postelnicului Marcea, și alte lucrări a căror legătură a fost realizată în Atelierul bistrițean, anume: un *Nomocanon* și un *Liturghier* din secolul al XVI-lea, o *Psaltire* din 1697 și un *Octoih* din 1747, dovadă că aici s-a păstrat această activitate culturală de-a lungul secolelor.

Petre CICHIRDAN: - Craiova acelor ani a doua jumătate a secolului XV și Secolul XVI era cel mai puternic bastion al Ungrovlahiei, centru politic și administrativ cel mai aproape de Severin, poartă a regatului Ungar înspre Marea Adriatică, coastele Dalmației, prin Serbia, ruta cea mai apropiată spre ieșirea la Mare...Normal că această așezare, craioveană, era foarte importantă, vitală chiar și în vizorul domnitorilor Țării Românești, așezare aproape de „calea regală” a circulației a Europei centrale înspre sud estul european, Marea Mediterană, spre fostul Imperiu Bizantin. Credem noi, de aici importanța banilor craioveni, Ungrovlahiei...Dreapta Oltului era foarte importantă pentru circulația spre și dinspre Europa centrală și zona Dunării de Jos...pe cele două cai de acces, Valea Cernei și Valea Oltului cu ocolirea muntelui Cozia. Vorbiți-ne mai mult despre atitudinea, interesul, voievodului Radu cel Mare față de boierii Craiovești...Ce limite avea puterea acestor mari seniori feudali ai Țării Românești?

Arhim. Veniamin MICLE: - Voievodul Radu cel Mare „ținea în mare cinste pe boierii Craiovești și nu le refuza nimic; erau chiar primii sfetnici ai Divanului domnesc”, în tot timpul domniei sale: Barbu, mare ban; Pârveu, mare vornic; Danciu, mare comis; Radu, mare postelnic. Barbu, în calitate de mare ban, era delegatul domnului și senior feudal, cu atribuții administrative, judecătorești și militare; avea curte și dispunea de un aparat administrativ, conducea întreaga oștire din Oltenia, iar în lipsa domnului, prelua comanda întregii armate a țării. Marele ban avea și oaste sa proprie, diferită de cea mare a Olteniei, fiind formată din oamenii săi apropiați, *curtenii*, numiți *slugi*, întreținută din întinsele sale posesiuni, cu ajutorul căreia respingea incursiunile dușmane pe teritoriul Olteniei; împiedica și, în cazul izbucnirii, puneă capăt luptelor feudale, constrânga pe vasalii rebeli să-și îndeplinească obligațiile față de suzeran și reprima ridicările acestora împotriva lui, dar și impunea sau destitua domni, în funcție de interesele politice. Beneficiar al privilegiilor de imunitate, exercita pe teritoriul său atribuțiile domniei aplicate întregului stat.

Ambițiile marelui ban Barbu erau pe măsura bogăției și a prestigiului său. În concepția sa, Bistrița trebuia să se ridice la nivelul principalelor instituții civile și bisericești: prin aducerea moaștelor Sfântului Grigorie, rivaliza cu Mitropolia Țării Românești, iar prin

înființarea instituțiilor culturale, le depășea pe cele ale Statului. Logic era să înființeze aici și o tipografie, mijlocul cel mai modern de răspândire a culturii, afirmat cu putere în Europa medievală. Să nu uităm că Bistrița era necropola boierilor Craiovești, unde sunt îngropați o parte dintre cei mai importanți membrii: marele ban Barbu I, marele ban Pârveu II și marele ban Barbu II.

Petre CICHIRDAN: - Trebuie să recunoaștem că, așa cum am mai vorbit, strategic și cultural (loc ascuns, aproape de margini-graniță cu spate asigurat de munte, înspre Transilvania, între Severin și Râmnic, în Oltenia de sub munte), dar și central, prin importanța dată de domnitori (loc destul de bine ascuns ochilor diplomaților-venețienilor-care mișunau prin capitala țării), Mănăstirea Bistrița pare un loc ideal pentru spirit, învățătură, loc de tănuț...

Arhim. Veniamin MICLE: - În raport cu celelalte mănăstiri, Bistrița reprezenta și o poziție strategică, protejată în partea nordică de Munții Căpățâni și înconjurată de numeroase dealuri și coline. Amplasată într-un loc pitoresc, dar și strategic, totuși nu era o mănăstire izolată, ci așezată „pe drumul Sibiului”; principalele căi de comunicație ce străbăteau Oltenia medievală, anume „Drumul Mare sau al Mehedinților”, care lega estul de vestul regiunii, și „Drumul ungurenilor”, care trecea peste munți în Transilvania, se încrucișau în apropierea ei. Mănăstire „de centru”, călătorii găseau aici adăpost și loc de rugăciune, punct de întâlnire ale strămoșilor noștri de pe versantele Carpaților, dar și loc potrivit pentru aflarea ultimelor noutăți. Deci, în raport cu celelalte mănăstiri, considerate ca loc de activitate a primei tipografii, Bistrița oferea condiții optime pentru instalarea ei; era un puternic centru de cultură slavonă, înzestrat cu școală, scriptoriu, caligrafii, miniaturisti, bibliotecă, atelier de legătorie, amplasată într-o recunoscută zonă strategică, cu relații în sudul și nordul țării. Specialiștii o consideră – pentru epoca respectivă – „centrul de cultură cel mai important al Țării Românești, neegalat de nici o ctitorie domnească, o adevărată „Bibliotecă centrală” de manuscrise”.

Având în vedere toate aceste realități, se poate admite ideea că tipograful, auzind de renumele așezământului de la Bistrița, solicită să fie primit în această vatră de cultură, întrucât mănăstirea avea cea mai „mare rezonanță în epocă”. Aici a descoperit ateliere pentru meșteșuguri fine și călugări capabili să-l ajute la munca manuală, dar și cărturari necesari pentru corectura matrițelor, care cerea știință de carte slavonă și cunoașterea manuscriselor bisericești și capacitatea de a controla textul religios. Recent, un cercetător scria că tipograful vine în Țara Românească „se stabilește întâi în Bistrița olteană. Mănăstirea purta pecetea unui puternic partizanat politic. Pentru tipografie, era necesar un loc mai sigur și legat mai mult de sudul Dunării, de Ortodoxia rămasă fără sprijin”.

Având în vedere realitățile istorice, cu privire la noua tehnică de multiplicare a cărților, experimentate în apusul Europei, nu ar fi exclus ca tipograful să fi sugerat Craioveștilor să supună întreprinderea lor patronajului voievodal, pentru preîntâmpinarea unor dificultăți asemănătoare, precum opozițiile scriptoriilor mănăstirești sau ale ierarhiei bisericești. În al doilea rând, credem că Mănăstirea Bistrița a declinat patronajul în favoarea domnului, pentru că era o lucrare destinată întregii țări; manuscrisele copiate într-o mănăstire indicau locul, fiind considerate de uz intern, dar o carte consacrată altei circulații teritoriale trebuia să aibă girul autorității supreme a statului. Astfel, „dacă în Occident, s-a protestat împotriva primelor tipărituri, considerându-le „eretice”, la noi, tipograful cărturar este recrutat din rândul clerului, ca reprezentând categoria socială cultă a vremii, și tipărește cărți pentru propășirea patriei, pentru accesul la cultură al poporului”.

Fuga regelui Carol Robert de Anjou după înfrângerea umiltoare de la Posada după un tablou de Molnar Jozsef (1821-1899) FOTO wikipedia, 16 04 16

SIMPOZIONUL „BRÂNCUȘI – MIRACOL ȘI HAR” LA RÂMNICU VÂLCEA

Sorin Lory BULIGA

În preajma aniversării a 140 de ani de la nașterea marelui sculptor Constantin Brâncuși (ziua de 19 februarie a fost decretată sărbătoare națională), Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul” din Râmnicu Vâlcea a organizat miercuri, 17 februarie 2016, manifestarea omagială „Brâncuși – miracol și har”, în colaborare cu Centrul de Cercetare, Documentare și Promovare „Constantin Brâncuși” din Târgu-Jiu, Consiliul Județean Vâlcea, Direcția Județeană pentru Cultură Vâlcea, Forumul Cultural al Râmnicului, Universitatea Pitești – Filiala Râmnicu Vâlcea, Colegiul Național „Alexandru Lahovary” Râmnicu Vâlcea, Colegiul Național „Mircea Cel Bătrân” Râmnicu Vâlcea și Seminarul Teologic „Sfântul Nicolae” din Râmnicu Vâlcea.

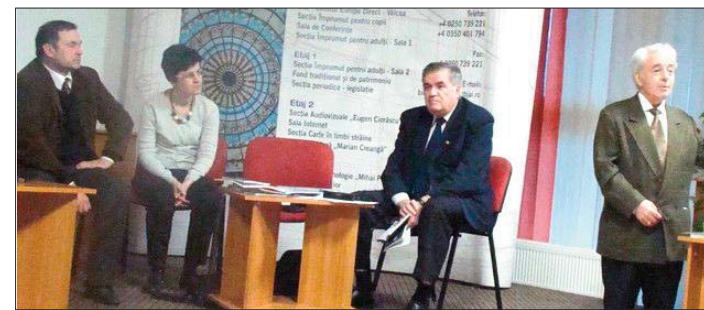
Sediul bibliotecii care a găzduit simpozionul este în sine impresionant, prin arhitectura sa modernă, spațiul generos și cupola-vitraliu (vitraliul „Facerea Lumii”, creație a artistului vâlcean Gheorghe Dican, este cel mai mare din țară și este construit, într-o tehnică străveche, la aproximativ 30 m înălțime de la baza edificiului). Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul” deține peste 400.000 de volume de cărți, periodice, documente grafice și

audio-vizuale. Holurile sale găzduiesc Galeria de Artă „Alecui Ivan Ghilia”, cu 82 de tablouri personale, donate de pictor.

Încă de la intrarea în edificiu te întâmpină o reușită expoziție de carte, denumită „În căutarea lui Brâncuși”, care atrage atenția prin bunul gust cu care a fost alcătuită. Sunt prezente volume sub semnătura lui V.G. Paleolog, Ion Mocioi, Constantin Zărnescu, Marielle Tabart, Petre Pandrea, Peter Neagoe, Sorin Lory Buliga, Ion Miclea, Mihai Sporiș, Radu Varia ș.a. Afișul face cunoscută tematica și detaliile simpozionului „Brâncuși – miracol și har”, al cărui realizator a fost doamna Ioana Pîrnuță, și care a avut ca moderator pe doamna Monica Rozvita Cosac.

Evenimentul s-a desfășurat în sala de conferințe a bibliotecii, unde oaspeții au fost primiți cu o căldură deosebită de către organizatorii simpozionului. Sala a fost arhiplină, printre spectatori fiind și oficialități ale orașului, scriitori, artiști, cadre universitare, preoți și elevi ai seminarului teologic vâlcean.

În deschidere s-a vizionat filmul documentar „Brâncuși... din eternitate” realizat de Cristina Olteanu și recitalul poetic dedicat lui Brâncuși, cu actori de la Teatrul Municipal „Ariel”. A urmat apoi ședința de comunicări susținute de către: doamna Adina Andrițoiu de la Centrul „Brâncuși” – „Brâncuși în memoria documentelor” (care a prezentat în acest sens și filmul realizat de

Constantin Brâncuși la Târgu-Jiu, în perioada 1937-1938); dr. Sorin Lory Buliga, (Centrul „Brâncuși”) – „Influențe populare românești în opera lui Constantin Brâncuși”, dr. Florin Epure – „Atelierele Brâncuși din Paris”; dr. Ion Mocioi – „Brâncuși, părintele sculpturii moderne”; Ștefan Stăiculescu – „Brâncuși – între modestie și geniu”; dr. ing. Mihai Sporiș – „Semne și sensuri ale sacralului în arta lui Constantin Brâncuși”; conf. univ. dr. Ioan Șt. Lazăr – „Măiastra în spiritul creației lui Brâncuși” și scriitorul Petre Cichirdan – „Brâncuși în revistele vâlcene”.

Prin amploarea și reușita sa, „Brâncuși – miracol și har” este un eveniment care poate fi marcat ca un cert succes în seria manifestărilor omagiale dedicate creatorului sculpturii moderne.

Redacția:

Încă odată manifestăm împotriva organizatorului, Biblioteca Județeană Vâlcea, care nu a expus cărțile lui Petre Cichirdan închinat lui Brâncuși și tipărite pentru Colocviile Brâncuși din 2015 de la Tg Jiu (unde s-a petrecut același lucru)!

PATRIARHUL JUSTINIAN MARINA-115 ANI DE LA NAȘTERE

Zenovia ZAMFIR

Uneori este bine să ascultăm șoptele vremurilor, ce spintecă uitarea și timpul pentru a afla adevărul și motivul pentru care am fost rânduiți să venim pe lume într-un anumit loc, să urmăm o anume cărare a vieții, să devenim mai luminați de rostul nostru în această lume. Căci, la Domnul, nimic nu este întâmplător.

Cu toții avem uneori sentimentul de întoarcere în trecut și, în același timp, toți suntem robi ai destinului. Pe unii, viața și destinul i-au îndepărtat de locurile natale, de casa părintească, însă amintirile minunate rămân în sufletul nostru oriunde ne-am afla (www.joellemagazine.ro, Elena Tănase, 30 09 2014).

Îmi amintesc cu drag ulița copilăriei, casa și curtea bisericii aflată „peste drum”, cu toate colțurile lor pline de povești, dar și de momente precum adunatul fânului, culesul viei ori scăldatul în râul Cerna. Și tot acolo, pe meleaguri de vis și feerie a văzut lumina zilei, preotul Ioan Marina, care la vârsta de 47 de ani avea să devină „cel mai tânăr, cel mai logeviv și hărăzit de Dumnezeu” să conducă Biserica Ortodoxă Română în acele vremuri tulburi, de prigoană comunistă, cum frumos mi-a spus părintele Arsenie Papaciog, la Mănăstirea „Sfânta Maria” din Techirghiol, într-o frumoasă zi de vară târzie, în anul 2009.

Patriarhul Justinian Marina s-a născut la 22 februarie 1901, în satul Suiiești, comuna Cermeghești, din județul Vâlcea, în familia unor agricultori harnici și buni creștini și a primit la botez numele Ioan. A moștenit de la părinții săi, Elena și Marin Ilie Marina, unele însușiri care s-au vădit în împlinirile de mai târziu ale vieții

sale. De la tatăl său, țăran știutor de carte și cu minte sănătoasă, a luat spiritul gospodăresc și voința de a înfăptui binele obștească, iar de la mama sa, care se trăgea dintr-o veche familie de preoți, pe lângă cele dintâi cunoștințe religioase, a primit și a păstrat în suflet deprinderea de a trăi cu evlavie și îndemnul de a nu se abate niciodată de la omenie și dreptate.

Vorbind cu delicatețe și cu duioșie despre mama sa, nu uita să facă legătura între dânsa și slujirea lui preoțească. „Preoția mea - mărturisese el - a fost visul sfânt al mamei mele și primii pași pe drumul înțelegerii slujirii lui Dumnezeu printre oameni i-am făcut sub călăuzirea ei curată și evlavioasă. Am avut privilegiul să respir în casa părinților mei duhul unui creștinism autentic, întemeiat pe faptele iubirii lui Dumnezeu și aproapele. Mireasma acestui duh din căminul copilăriei mele, moștenit de la bunicii, moșii și strămoșii mei, vrednici slujitori ai Bisericii și ai țării, pomeniți întotdeauna la mari praznice de credincioasa mea mamă, cu evocări despre trecutul lor religios și patriotic, nu s-a dezlipit de mine niciodată”.

La 24 mai 1948, Marele Colegiu Electoral Bisericesc, a ales ca arhiepiscop al Bucureștilor, mitropolit al Ungrovlahiei și patriarh al României pe mitropolitul Moldovei Justinian Marina, „care s-a arătat vrednic prin statornicia sa în dreapta credință, prin lucrarea fără preget în slujirile sale de până acum, printr-o muncă rodnică în folosul poporului și al Bisericii, printr-o blândețe părintească îndeajuns de cunoscută, dând întru îndeplinirea tuturor însărcinărilor și vredniciilor la care a fost chemat dovezi de neclintită ascultare față de Sfântul Sinod și de supunere față de

legile țării” (din Gramata Sinodală de instalare). În ciuda tuturor dificultăților, în cei 29 de ani de patriarhat, au avut loc o seamă de evenimente și schimbări care au ridicat mult prestigiul Ortodoxiei românești în lumea creștină și l-au făcut o figură reprezentativă a întregii Ortodoxii. Patriarhul Justinian a încetat din viață în seara zilei de 26 martie 1977, în vârstă de 76 de ani, după o grea suferință și o lungă perioadă de spitalizare. A fost depus în mormântul pe care cu grijă și l-a pregătit în zidul interior al Mănăstirii Radu Vodă din București, ctitorită de el. Pe crucea încastrată în zid, Patriarhul i-a cerut meșterului să sape următoarea inscripție: „M-am luptat lupta cea bună. Credința am păzit. Am ajuns la capătul drumului vieții. De acum încolo, mă așteaptă răsplata dreptății, pe care mi-o va da Domnul, Judecătorul Cel Drept în ziua aceea”. Patriarhul Justinian a găsit soluții tuturor problemelor Bisericii noastre, care trebuia să-și îndeplinească misiunea sa, în vremuri de cumplită prigoană comunistă atee” spunea Teoctist- Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. Iubit și hulit deopotrivă în timpul vieții dar și mulți ani după, părintele patriarh, un „Apostol al neamului românesc”, cum a fost numit de Gheorghe Vasilescu în scrierile sale, fiu al Vâlcii străbune începe să-și găsească li-niștea în localitatea natală unde, la 20 iunie 2015, Înaltpreasfințitul Părinte Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, înconjurat de un ales sobor de preoți și diaconi, a pus piatra de temelie pentru cele două biserici și pentru chiliile Sfintei Mănăstiri „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe - Suiiești”, comuna Stănești, județul Vâlcea, pentru Slava lui Dumnezeu și „spre aducere aminte” de patriarhul Justinian Marina.

„ÎN VREMEA ACEEA...” DE PREOT ION POPESCU RUNCU LA FILARMONICA VÂLCEANĂ

Reluăm articolul din data de 13 aprilie 2013, desigur, cu adăugiri și completări-actualizări, apărut sub aceeași semnătură în ziarul nostru, « Cultura vâlceană » din aprilie 2013; eveniment excepțional considerat de noi, atunci, în contrasens cu politica culturală (tot de atunci), dezastruoasă și care a dus la falimentarea culturală, provocată de primărie și Consiliul local, astăzi...Cultura scrisă, domnilor edili, a unui oraș sau sat, este un bun public și el trebuie tratat ca atare, așa cum ați tratat până acum teatrul de stat, municipal sau Filarmonica, vâlcene...În acești trei ani ați încercat să distrugeți conștiința tot ce este bun cetățenesc: cultura scrisă apărută și definită de Legea 186 din 2003, aerul orașului, circulația, arhitectura, însăși istoria orașului pe care vă prefăceți că le respectați...Facem aceste notații cu astfel de ocazii căci după trei ani ne dăm seama, noi am arătat de mult, nu faceți altceva decât să vă păstrați scaunele și ce-i mai rău, să-și păstreze scaunele acești conducători ai instituțiilor de artă și cultură pe care i-ați amenințat că-și pierd locurile de muncă dacă cheltuiesc bani pe presa noastră culturală, reale mijloace de

informare a cetățeanului, de comentariu la adresa actelor de cultură...de presă scrisă! Și, cu această ocazie, cerem viitorilor edili să tragă la răspundere pe cei care nu au respectat legea 186 din 2003, pe cei care au eludat legea și au inventat HCL 80 din 29 aprilie 2015...fără să definească cultura scrisă conform legii... Pe 21 aprilie 2016, la Filarmonica vâlceană, ora 18, trebuia să înceapă concertul cu pricina, ca și în 2013, cu diferența că locul pianului de acompaniament a fost luat de orchestra Teatrului de operă și balet « Oleg Danovski » din Constanța, corala de bărbăți și soliști, în mare parte, rămânând aceiași... Desigur, nu știm a cui este orchestra, știm însă că un asemenea concert, oratoriu, reprezentând muzica sacră cu asemenea subiect are nevoie de multă concentrare și multă pregătire spirituală. Concertul, din motive obiective, datorită circulației îngreunate la traversarea capitalei, a celor două mijloace de transport, a început cu o oră și jumătate mai târziu, în preambul, cu o oră întârziere, având loc o parte de corală fără legătură cu oratoriu cu orchestră și soliști în nouă părți...După trei ore jumătate spectatorii au aplaudat, totuși,

două formații (cor și orchestră) care au reușit cât de cât să comunice între ele fără să se întâlnească înaintea concertului...Cei mai mulți din sală, au apreciat calitatea coralei, reamintindu-și excepționala interpretare din 2013, cu pian, dar a unui colectiv atunci odihnit, dispus să se dăruiască și care a executat în ideea de oratoriu și nu de teatru liric...

*

« Părintele Ion Popescu-Runcu s-a născut pe data de 25 decembrie 1901, pe Valea Runcului din nordul Dâmboviței. (...) până în anul 1922 urmează cursurile Seminarului "Nifon Mitropolitul" din București, unde a avut profesor de muzică vocală pe compozitorul Ionel Gr. Brătianu, iar la muzică bisericească pe profesorul Ion Popescu-Pasărea (1871-1943).

În anul 1924, ajunge în Bulgaria, la Parohia română "Sfânta Treime" din Sofia, unde, în martie același an, pune bazele unui cor bărbătesc. Între anii 1927-1929 a funcționat ca dirijor al corului și cântăreț la aceeași biserică.

Urmează cursurile Facultății de Teologie din Sofia, obținând titlul de licențiat în anul 1931. În anul 1929 este hirotonit diacon, iar în anul 1933 preot. Începând din acest an a predat religia la Gimnaziul român din Sofia.

În aprilie 1940 revine în țară, dar nu rămâne aici decât până în

luna octombrie același an, când se reîntoarce în Bulgaria pe un "post special de conducător cultural-misionar", pe lângă Biserica Română din Sofia.

Ca slujitor și superior al bisericii române din Sofia, timp de 25 de ani, (...) s-a ocupat în mod constant de muzica populară din cele două țări, culegând folclor, organizând concerte și scriind numeroase articole și studii de specialitate.

Dupa întoarcerea în țară a îndeplinit funcția de dirijor al coralei preoților din capitală, înființată din porun- ca și sub directa supraveghere a vrednicului de pomenire Patriarhul Justinian Marina.

Dintre lucrările sale amintim: "In vremea aceea..." - frescă muzicală, în două părți, pentru cor și orgă-pian (1960). "Cântările liturgice în stil psaltic pentru cor mixt, cor bărbătesc pe patru voci, pentru trei și două voci egale." (Lucrare tipărită la București în anul 1956 și prefațată de preotul Ion D. Petrescu-Visarion. "Dintru adancul inimii" - cu solo tenor și bas. "Slava-ntru cei de sus". "Dumnezeu mântuirii mele" - cu solo tenor și bas. "Balada vremilor străbune" - cântată pentru cor bărbătesc, soliști și acompaniament de pian (în două părți). "Hristos a înviat" - prelucrare a monodiei în glasul doi. "Această casă Tatăl o a zidit"

"Imn patriarhal".

(...) Părintele Ion Popescu-Runcu preotul-artist a abordat aproape toate genurile de muzică (oratoriu, fresca muzicală, cântări liturgice, concerte, colinde, cântecul satiric, cântecul popular) fie a cappella, fie cu pian sau orga, fie cu acompaniament complet sau redus (...)» (Marian Colțan, www.crestinortodox.ro).

Concertul din 13 04 13, de la Filarmonica vâlceană, a fost organizat de Arhiepiscopia Râmnicului, Arhiepiscopia Tomisului și secția de Artă sacră a Universității „Ovidius” din Constanța, de față fiind și Arhiepiscopul Râmnicului, ÎPS Gherasim, Arhiepiscopul Tomisului, ÎPS Teodosie (care la final a ținut o magistrală cuvântare despre lucrarea interpretată, despre compozitor, dar și prezentând interpreții, dovedind cunoștințe excepționale despre arta muzicii) și PS Emilian Lovișteanu-vicear la Arhiepiscopia Râmnicului. Concertul a constat în interpretarea oratorului cu soliști, cor și pian, „În vremea aceea...” de preot Ion Popescu Runcu, de către coralele „Armonia” și „Cuvânt Bun” ale Arhiepiscopiei Tomisului, dirijor Iulian Dumitru-preot arhidiacon asist. universitar; la pian, Daniel Sărăcescu-profesor universitar-Constanța.

Acordurile sigure ale pianului încep oratoriul, unul la antipod cu Oratoriul de Crăciun al lui Paul Constantinescu-închinat Nașterii

Domnului/acesta fiind o frescă muzicală a suplicii lui urmat de moarte a Domnului nostru Iisus Hristos...Tenorul intră primul și strigă că Iisus a fost chemat la judecată. Continuă baritonul-Pilat-care a avut rezervat în istorie ingrata soartă de a-l condamna și executa pe Hristos la moarte...prin voința poporului evreu. Lucrarea, din start, prima parte, „Răstigniți-L”, se înscrie pe linia operelor concertante camerale de tip cantată, chiar oratoriu, care iasă tonal din tiparul lucrărilor religioase și se alătură celor care guvernează marea muzică cultă...Elementul specific românesc, popular, se aude în „Plângerea Fecioarei”, partea a șapte-a, nouă părți în total, în care incantația, tangențială cu doina, reverberează cu putere în inima auditoriului...Cum spuneam, chiar din partea a întâi-a avem de-a face cu un oratoriu cu soliști vocali, cor și instrument acompaniator. Echivalentul în muzică, cu dominată catolică, este recviemul... Al doilea bariton și al doilea tenor reușesc un dialog cu corul (minunatul cor bărbătesc-angelic de-a dreptul-cu reușite armonice de excepție) de mare elevație artistică și în care sunt arătați „cei trei martori mincinoși”. Iisus este numit Fiul lui Dumnezeu...”-Lu-au aflat...” strigă tenorul, și pe rând, baritonul, „L-au aflat”...răspunde corul... „Este Fiul lui Dumnezeu” mărturisește baritonul! ...Noi, melomanii, am auzit tonalități mai de grabă vecine cu cele enesciene, de tip „Oedip”, decât cele existente în Oratoriul de Paul Constantinescu, primele, mai aproape de incantațiile antichității, decât ale muzicii gregoriene...

Prestația sextetului de soliști, și a corului simbolizează un Israel descumpănit, ne trimete, din start, în acest regn de muzică antică... împodobită cu coloane și capiteluri înflorate și vitralii strălucitoare. Și, iată, „Plângerea apostolilor” cu un tenor aproape nemaiîntâlnit, cum avea să-l prezinte și ÎPS Teodosie, la sfârșitul concertului, în care auzim toate minunile sonore ale cerurilor și pământului, cu cor și un bariton!...plânge tenorul: „Unde este Păstorul nostru ?” „Unde este...?” întreabă corul și baritonul: „Îl judecă acum, îl judecă spre moarte!” ...sfâșietor plânge tenorul: „Unde este Soarele nostru?!” Avem de-a face aici cu un maxim luxuriant melodic al operei cu soliști și cor... „Astăzi pe Domnul îl judecă făptura” este umătoarea parte: tenor-tenor-cor (acum mai dominant!), tensiunea trăirii crește, poporul (corul) strigă: „Răstignește-L, răstignește-L!”; dar mânia Stăpânului nu se arată!...corală de excepție, de aur! totul este ca o rugă către Dumnezeu așteptat să înfăptuiască minunea! Iisus Hristos răspunde contrariat: „Pe leproșii voștri, au, nu i-a vindecat?”; urmează „Pruncii Sionului” în care corul face introducerea: „Pruncii Sionului suspină, și milă cer” și apoi dezvoltarea o fac cele trei

soliste, le spunem noi „Marii” (în fond mironosițe)... „Ecce Homo”-Iată omul, a cincea parte, susținută de bariton - Pilat, tenor-apostol, și cor: „Iisus batjocorit de propriul popor”-gândim noi, ce lume e asta? Nu cumva e ca acum, când celor buni deliberat li se pun bețe în roate?! „Pe drumul Golgotei”, ne apropiem de starea-tensiunea maximă, Pilat-bariton și cor (corul înseamnă totul - este reușita acestei opere - un cor minune în care auzim toate formele, ca la unison-armonie perfectă! nu se simte dramatismul - suferința osânditului-doar puterea sa de a-și duce sentința la capăt! de a nu îngenunchea, de a nu anula hotărârea Tatălui! soarta, crucea proprie!...drumul spre nemurirea Sa, adunând în sine întreaga suferință a neamurilor, a pământului; strigă tenorul: „Părinte, Părinte, Părinte, Iartă-lor...Că nu știu ce fac!” În „Plângerea Fecioarei” are loc, iarăși, un moment de absolut!...ea, Fecioara, la început solo-alto, apoi împreună cu corul, și mai apoi soprana (mamă-fecioară) dau trăire unei partituri fără seamăn. Recitative colosale. „Nu plânge Maică”-partea a opta-duet-tenor și o soprana; „Nu plânge Maică... iată, voi învia!” și urmează un maxim din nou, al oratorului, care s-ar auzi minunat și în Basilica Sfântul Petru din Roma! „Astăzi S-a spânzurat pe lemn”-un nonet cu cor, ultima parte, în care auditoriul trăiește clipe de transă, evlavie spirituală!

Urcându-se pe scenă, Arhiepiscopul Teodosie a spus: „Este cea mai frumoasă lucrare scrisă vreodată!” „Jertfirea lui Iisus nu seamănă cu nici o altă jertfire” „Este anestezia trupului nostru, încât nici o boală nu ne doare...datorită lui Iisus! Astăzi am văzut prin muzică cât de batjocorit a fost Domnul nostru Iisus Hristos! S-au unit aici cele douăsprezece evanghelii care pregătesc Învierea! Această lucrare le întrece pe toate! Numai un preot putea să scrie așa ceva! În comparație cu Oratoriul de Crăciun, acesta este Oratoriul Paștelui, cea mai mare sărbătoare pe care s-a întemeiat Biserica! Acum zece ani am găsit cartea cu acest oratoriu-foile erau netăiate-cuvintele m-au impresionat...Rugăciunea este aripa care te înalță, dar Rugăciunea prin muzică te duce la tronul lui Dumnezeu” (...) „În 1974 a primit vestea că nu mai are voie să se dirijeze!...A plecat seara acasă. Sera și-a sunat prietenii! Vața mi-a fost muzica! rostul meu până aici mi-a fost, Doamne, pentru asta m-am născut!” a adăugat ÎPS Teodosie, despre compozitor. A mai spus în încheiere, ÎPS Teodosie, că acest cor de bărbați, al Tomisului, este primul în lume, este campion mondial, și că așteaptă cu emoție vara aceasta, a lui 2016, să meargă la Olimpiada corală de la Soci, din Rusia, unde speră să obțină din nou medalia de aur...

IMPORTANȚA STUDIULUI LIMBII LATINE

Vasile CÎRSTEA

Limba latină este limba uneia dintre cele mai strălucite și mai durabile civilizații ale antichității și anume civilizația romană, al cărei puternic ecou s-a repercutat peste veacuri, influențând, semnificativ, formarea și dezvoltarea civilizației europene de mai târziu. Ea are un, specific, caracter concis și elocvent, spunând destul, în puține fraze și cuvinte. De asemenea, ea este limba unei judicioase și echilibrate înțelepciuni practice, expresia adecvată a unor stricte și austere moravuri.

Nu întâmplător romanii au adoptat și au practicat preceptele severe ale filosofiei stoice, ei neavând, de loc, vocație pentru idei și speculații abstracte, față de care nutreau o irepresibilă repulsie. În altă ordine de idei, limba latină este simbolul luminos al unui tip de umanism *sui-generis*, întruchipat de înalte virtuți civice și politice, care au făcut posibilă marea civilizație a Romei. Era o nobilă mândrie, a acelor îndepărtate timpuri, să fii cetățean al celei mai ilustre societăți, din acea perioadă și să spui *Civis romanum sum*, expresie care te legitima în fața oricui, inspirând, deopotrivă, teamă și profundă considerație.

Dar alături de strălucitele virtuți civice și politice se aflau și cele militare. Glorioasele legiuni romane au străbătut pământul în lung și în lat, obținând nenumărate și nepieritoare biruințe, astfel încât, la un moment dat, romanii exclamau: *urbi et orbi*, adică orașul și lumea. Istoria a făcut ca și noi, românii, să fim, mai mult sau mai puțin, o firavă mlădiță pornită din uriașul trunchi latin, ca limba noastră română, alături de cea italiană, franceză, spaniolă, portugheză să derive din magnifica limbă latină. Fapt care ne permite să ne împănăm, puțin, cu o oarecare mândrie etnică.

Din păcate, însă, nu prea dovedim că suntem demni de o astfel de nobilă sorginte. Este drept că vitregiile timpurilor au cam întinat această remarcabilă și curată origine. Dar în pofida acestui pernicios neajuns, conștiința originii noastre latine nu trebuie să pălească. Și primul lucru pe care ar trebui să-l facem în acest sens este acela de a studia, cu grijă și interes, limba care stă, nemijlocit, la baza formării limbii noastre și anume latina.

Însă lucrurile nu stau deloc așa. Studiul limbii latine, în școlile noastre, este aproape pe cale de dispariție. Din care rațiuni nu ne dăm seama, dar știm că acest, regretabil, fapt nu servește, în niciun fel, istoriei și limbii noastre. Am putea spune, chiar, că identitatea noastră istorică și lingvistică sunt afectate, mai ales că și studiul limbii române și al istoriei se află, aproximativ, sub același con de umbră. Este cu totul surprinzător faptul că în Austria, Germania și Ungaria studiul limbii latine, în școlile lor, beneficiază câte cinci sau șase ore pe săptămână, știind că popoarele acestor țări nu au nicio legătură, în ceea ce privește originea, cu marea gintă latină.

Oare, să prețuim ele frumoasa limbă latină numai pentru ea însăși, ori acestea au înțeles, mult mai bine decât noi, că aceasta este, cu adevărat, utilă formării și dezvoltării mai complete și mai armonioase a omului, acum când *cyborg-ii* sunt pe cale să domine lumea, cu mișcărilor și vocile lor artificial programate?

Homo technicus este un individ aproape dezumanizat, în gusturile și interesele lui prevalând, fără excepție, s-ar putea spune, valorile și bunurile materiale și pecuniare, dar spiritul - sublimul spirit - nu este aici, ci în cu totul altă parte. Iar studiile umaniste ne pot da, fără doar și poate, un neprețuit sprijin ca să-l regăsim.

MARINELA BELU-CAPȘA

Neputincioasă ură

Neputincioasă ură colcăie în trupu-mi lovit de ticăloșia, mârșăria și prostia burtoșilor, a mincinoșilor și a lașilor ce nimicesc această biată țară zbârcită, încărungită, otrăvită cu o nonșalanță dezarmantă. Speriat, soarele se-asează pe sprânceana nișilor munți, îmbrățișând pământul cu lava disperării,

luna își ascunde turmele, să nu fie jefuite și ele, stelele plâng la căpătâiul morților nevinovați. Rătăciții oameni cască gurile ridicând ochii spre hotarul întunecat, cerșind îndurare și iertare pentru nefericiții timpului cu cianură. Deznădejdea defilează pe podiumul malefic, nemiloasă ucide melodia bucuriei de a trăi, sărutul tinerilor și dansul porumbeilor fără ramura de măslin. Aripă de fier zguduie cerul

ducând cu ele, spre moarte, dureri... Neputincioasă ură-nimic nu mai e ca ieri!

Păsările

Între cer și pământ sunt ele, păsările lui Aristophane, care vin din adânc de vreme și ne îmbrățișează visele, utopicele vise despre bunătate, înțelegere, pace, fericire... Universale vise. Dragostea lor de viață creează între cer și pământ propriul lor oraș, orașul zborului spre nemurire. Oare oamenii acceptă să piardă propriile lor puteri și să acorde libertate deplină păsărilor?

PRIMĂVERILE DOCTORULUI DIONISIE DUBINCIUC

Felix SIMA

Pentru toți prietenii mei de pe FB – un sincer și călduros „La mulți ani” – ne adresează domnul doctor Dionisie Dubinciuc, la acest început de primăvară.

Astfel, în data de 3 aprilie, a scris: „E primăvară și totul reînvie, dar oamenii trăiesc acest sentiment, fenomen sau cum s-ar numi el, odată pe an, când iarba-i verde, florile cuceresc piața cu petalele lor viu colorate, când pomii înfloresc, când din mugurii de pe crengi nasc alți lăstari, viitoare crengi, când oamenii devin mai activi, mai tonici, mai creativi, cu adrenalină sanguină ceva mai multă și cu sângele în ultima viteză în circulația lui organică și, pentru asta, hai să ne bucurăm nespuse, să ne iubim mai mult, să fim mai buni și mai toleranți”.

Iar în data de 19 aprilie: „Primăvara a venit, aproape totul e verde, nu vă speriați de buletinele meteo, pentru că timpul este probabil. Trăiți din plin ascultând muzică, mirosind florile, cântând sau dansând. Orice zi frumoasă sau plăcută este un motiv de petrecere. Totul se schimbă. Schimbați-vă

mentalitatea și petreceți cu prietenii, cu familia, cu vecinii sau cu cine vă place. În fond, este meritul vostru că doriți ca ziua să fie superbă sau viața să vă fie plină. Și, încă ceva: minunile nu țin mult! Profitați! Și nu uitați, dragi prieteni, să priviți și să iubiți Cerul... Iubiți tot ce vedeți frumos alături”.

Am regăsit de curând cartea sa de versuri, dăruită mie la lansarea din 2007, la Biblioteca Județeană; o rătăcisem prin niște sertare de iarnă, uitate închise, o pusesem la păstrare, cum s-ar spune, printre lucrurile rare, iar la deschiderea ei, răzbate același parfum proaspăt, de primăvară, ca în primăvara aceasta din care autorul ne scrie frazele de mai sus. Pe coperta a IV-a a cărții, dramaturgul Doru Moțoc scrisese: „...Doctorul Dionisie Dubinciuc nu scrie nici din orgoliu, nici din dorința de celebritate. El o face dintr-un impuls tainic: acela de a împărtăși cu ceilalți emoția în fața frumuseților ce-i ies în cale. De multe ori izbutește. Și cum să răsplătim, altfel, decât cu recunoștință, această generozitate?”

Iar scriitorul Ioan Barbu, directorul Editurii „Antim Ivireanul” la care a apărut cartea de poezii a lui Dionisie Dubinciuc, „La umbra sufletului”, cu copertă și ilustrații de dr. Trestian Găvănescu, adaugă: „Pentru Dionisie Dubinciuc versul reprezintă o lume a sufletului său în continuă și repede prefacere în iubire veșnică. Este o lume în care eroii – florile de toate culorile, anotimpurile, zilele și nopțile de iubire, copacii și păsările cerului,

oamenii de pe stradă, care-i sunt și prieteni, deopotrivă de dragi – își nutresc visele dintr-o viață feerică în care se juxtapun atâtea și atâtea năzuințe desprinse din fascinanta lume de vis a poetului”.

Dar, decât să vorbim noi despre versurile sale, mai bine să-l lăsăm pe însuși medicul Dionisie Dubinciuc să-și expună opiniile, cu propriile versuri:

Vorbind despre medici

La poarta dinspre nord bat vânturile și durerea,
La cea dinspre sud, doar soarele și căldura lui.
La poarta dinspre vest vin ploile și furtunile,
Iar la cea dinspre est, roua, promoroaca, chiciura și gerul.

În copilărie ai jucăriile,
În perioada școlii, cărțile,
Ca adult – uneltele și grijile,
Iar ca bătrân – bolile și sfaturile pentru cei tineri.

La nevoie, chemi rudele, eventual bunii prieteni.
Primul care-ți sare în ajutor este, totuși, vecinul,
Pe care, de multe ori, îl subestimezi...
El are, de cele mai multe ori, ajutorul de care ai nevoie.

Durerea este pragul înainte de a ceda,
Ea este fizică, psihică și de mai multe grade,
Cea mai mare durere este cea de gradul I și tot așa.
De durere este bine să te trateze cineva care știe.

Există oameni pentru care durerea nu reprezintă nimic,
Dar la fel de bine există și oameni sensibili.
Aceștia trebuie să trateze durerile și necazurile.
Aceștia trebuie prețuiți ca să trateze bolile și durerile.

Ei trăiesc printre noi sau în preajma noastră.
Au halate albe, frecvent au părul grizonat.
Sunt toleranți, cunosc secretele bolilor și durerilor
Și mor puțin cu fiecare bolnav.

Strigătul lor de durere în fața bolilor grave
Nu-l aude decât Dumnezeu,
Feriți-i de nerespectul inconștient al unora
Și de injuriile nemeritate din partea altora.

Cine le merită pe acestea, nu știe ce-i durerea sau boala
Și nu le poate trata sau vindeca
Sau să le arunce undeva, departe de oameni
Sau în cel mai îndepărtat apus.

Sau într-un loc invizibil, unde omul nu poate ajunge,
Până se va descoperi mașina terapeutică a viitorului,
Unde se vor conecta bolnavii și vor pleca acasă vindecați,
Dar și pe aceasta tot cei în halate albe o vor descoperi,

Pentru că ea este, undeva, într-o minte unică,
Va ieși, la un moment dat, pe scoarța cerebrală a cuiva,
Va umple cabinetele cu surorile ei...
Doamne, ce departe este ziua aceea sau, poate, nu.

Când durerile ne depășesc (Durerea ca element al existenței)

Când durerile-și dau mâna cu lipsurile, devin atroce.
Când somnul se strecoară printre gene și te părăsește,
Devine cumplit de dureros și nu-ți iartă nicio greșeală.
Când boala te macină și voința te părăsește,
Ești sortit pieirii pe nesimțite, fără să mai gândești.

Când ți se oferă gratis elemente specifice vieții,
Nu le refuza, mai bine gândește-te la ce-ți lipsește
Și nu pune zid între tine și lume,
Căci s-ar putea ca regretele să nu fie suficiente
Pentru a te mai putea ține la suprafață.

Dacă necazurile se adună într-o mulțime incalculabilă
Și durerile merg în paralel cu ele și s-ar putea să găsești
Farmaciile închise sau în inventar
Sau, pur și simplu, să fi terminat stocurile,
Te vei scărda în marea de dureri și suferințe ale vieții.

Când viața îți oferă flori, muzică, poezie, petreceri
Sau, poate, soare, bunăstare și clinchete de bucurie,
Ia-le și povestește-le tuturor și invită-i la ospăț
Și nu ceda niciun moment din clipa fericirii maxime,
Pentru că niciodată nu vei ști când Dumnezeu te va chema
La ultimul raport.

Și când piatra de marmură îți va înăbuși răsuflarea,
Va fi prea târziu pentru suspine și regrete,
Vei lăsa în urmă, celor ce rămân, dorințele tale
De viață lungă în fericire și speranța că nu vor repeta
Greșelile tale în a accepta suferințele și durerile fără luptă.

De fapt, ce este durerea ca element al existenței,
Decât insatisfacțiile celor visate sau dorite
Sau necesitatea de a intra în ele, lăsându-le pradă
Nerealizărilor sau puterea lor refluantă
În calea vieții, a frumuseții, a muzicii, a dansului, a petrecerii
Sau, mai mult, în calea fericirii elementare, zilnice,
Sau elementul care n-o să te lase niciodată să trăiești
Sau poate că durerea este, doar, un loc unde ne place uneori
Să ne ascundem, să nu fim văzuți de bucuriile vieții.
Și așa se poate explica.

SOCIALIȘTII SE ADUNĂ. ACUM LA FOSTUL INSTITUT DE PROIECTĂRI!

Constantin Rotaru: - Douăzeci și șase de ani au trecut și nu s-a făcut nimic. Problema principală ca noi să transmitem un mesaj sănătos. Îl văd aici pe domnul Cercel, care înainte de 1989 construia, în medie, o mie cinci sute de apartamente pe an. Bașca că trebuia să faci și trotoarele, și apa, și canalizarea etc... În municipiu s-au construit niște...băncuțe, s-a pus niște iarbă, s-au făcut câteva locuri de joacă; s-a mai făcut în centru o groapă care nu se mai termină, s-au făcut locuri de joacă și în parcul Zăvoi. Toate acestea s-au relizat cu mari economii pe care le vor plăti vâlcenii!...Acum treizeci de ani, aceștia răi, comuniștii, au făcut un ștrand în Ostroveni. Aici vin turiști vara din mai multe județe. În douăzeci și șase de ani nu s-a mai adăugat nimic la acest ștrand...Stațiunile din jurul Râmnicului atrag mii de turiști, tot anul...care trec prin municipiu, și, care, după mine, trebuie să fie municipiul de talie europeană! Nu avem nici măcar un hotel mai acatării...Copiii noștri pleacă după o bucată de pâine mai bună în străinătate...măcar să facem ca orașul acesta să-i atragă atunci când vor să vină acasă...

Moment zero al adevărului. Socialiștii s-au adunat și au deplâns societatea vâlceană. În sfârșit am auzit și noi că cineva critică corect această societate; cu mult bun simț i-au criticat pe aleși care se tot laudă în campaniile electorale cu măturatul străzilor („vom avea un oraș mai curat!”-slogan mai rău și jignitor pentru calitatea edililor nici că se poate; sau cel care trâmbițează fără rușine că „că vom promova tinerii!”), cu sprijinirea culturii, artei profesionale (lucru interzis de lege), dorind chiar să transforme primăria în mecena; astfel ca instituția publică (care ar trebui să vegheze ca orice cetățean să aibă dreptul la informare și cultura locală, adică să o facă...); se laudă ciclic, la patru ani, că vor pune panseluțe peste tot, din când în când, schimbându-le culorile! vom pune benere la Filarmonică pe care vom scrie că vrem să eradicăm corupția!...Au criticat socialiștii vâlceni cretinismul și anacronismul capitalist (capitalism după socialism?-unde s-a mai văzut așa ceva?), care au dus la desființarea fabricilor de placaj, de materiale lemnoase-cele mai de preț din între-

VIN ALEGERILE!

ga lume; de mobilă, de piele și încălțăminte, de mecanică fină și hidraulică, toate, de mare, foarte mare, performanță la anii respectivi; fabricile de armament, strategice, atât de rentabile precum cele salvate în alte județe; capitalism, care a lăsat un oraș plin de indivizi care nu fac nimic sau care fac ceva pe ici pe colo și sunt neplătiți! oraș în care de la ora 10.00 la 22.00 nu ai loc de oameni pe stradă, oameni care nu-și ocupă timpul cu ceva lucrativ... oameni ai nimicului, de nimic!

pcickirdan, aprilie 2016

LA TÂRGU JIU S-A HOTĂRT CA BRÂNCUȘI SĂ FIE PRELUAT DE FILOSOFI ȘI DE CERCETĂTORII ACADEMICI

Ca să-l preia filosofii, tehnologii, nimic mai nimerit, noi am propus lucrul acesta încă din 2003. Dar ca să fie obiect de comunicare științifică (sic!) cum s-a făcut acum la Tg Jiu, mare rușine!...Abia acum vor spori bancurile cu olteni care stau și se uită, și se minunează la un „băț”! Chiar cred specialiștii aceștia cărturari și vorbitori că poți să te închini la oglindă? Chiar vreți să închidem biblia? Să punem spiritul sub obroc? Păi chiar vom începe și noi să facem propagandă aforismelor lui Constantin Brâncuși spuse pe cale orală, ca pentru cel mai înțelept om din popor!...Adio filosofie în opera genială a lui Constantin Brâncuși...Mamă și ce se vor mai cheltui fonduri europene, încât, nu va mai exista niciodată un copil genial ca micul Brâncuși care, cu traista în băț să-și caute soarta pe meleaguri francofone bune numai de ...fonfănit!

Cea mai mare gafă a simpozionului „Zilele Brâncuși” 2015 (atenție, cu un an în urmă) a fost că organizatorii nu au prezentat cărțile noastre scrise și tipărite anume pentru simpozion... „Spiritul 21 și Aforismele lui Brâncuși”, „Odiseea Sărutului” și „Napoleon Bonaparte și Apocalipsa mileniului III”. În ele se găsea explicația eșecului demersului românesc, egal cu cel din 1951 (...cu tractorul!). Refuzul UNESCO era previzibil căci

despre Brâncuși s-a vorbit mereu aiurea precum o turmă se ia după altă turmă, precum „rumâni” lui Păcală care căutau cu băta, unde să-l arunce în ...Olt. Brâncuși nu poate fi judecat prin prisma cultului eroilor din Primul Război Mondial!...În Europa și în lume a dispărut de mult meteahna cultului, orice cult, nici un cult nu mai are trecere... Noroc cu Sorana Gorjan, care, fiică de inventator și de savant tehnolog, va duce operațiunea de cercetare științifică „C. Brâncuși” în spațiul ascuns în șira spinării „Coloanei fără sfârșit”... și probabil tehnologia se va preda concomitent și la ASE și la Politehnică, și la Ziaristică și la Filosofie și la ...depinde de ce va mai rămâne din această vetustă idee de Educație, minister al grădinițelor și doctoratelor obținute în timpul ieșirii la pensie... Vai de cultura românească.

Și totuși, să fim mai concreți: Pavel Șușară lauda la sfârșitul acțiunii din 2016, de la Tg Jiu, spunând că abia acum Brâncuși, în memoria colectivă, este pe drumul cel bun, și, nu, ca până acum, „amatoristic”. Trebuie să-i spun prietenului Pavel Șușară, că în viziunea noastră, nici nu se compară cum a fost tratat Brâncuși în anii precedenți, la „Zilele Brâncuși” din jurul datei sale de naștere, de la Tg Jiu, cu manifestarea din 2016!...Am crezut că nu auzim bine, când filosoful Andrei Marga spunea că este momen-

mul cercetării academice în cazul C. Brâncuși. Este momentul declanșării unor teze de doctorat... Suntem siguri că cei de până acum, artiști plastici, critici de artă mai ales, participanți dârji la „Zilele Brâncuși”, vor fi primii care se vor înscrie la doctorat. Noi îi spunem venerabilului filosof că, deja, după cazul doctoranzilor-doctori ratați, de după 2000, nu există artist plastic mai emancipat și critic de artă care să nu se fi înscris la doctorat. Mereu ne întâlnim cu ei pe stradă, și, iertați-ne, întoarcem capul în altă parte. Păi au ajuns copiii din școlile de Arte Plastice din orice gubernie de județ să pătrundă în filosofia operelor lui Brâncuși prin intermediul acestor doctori repetenți, decenii întregi, la lecțiile de desen artistic și tehnic din școlile de artă sau de cultură generală? Sau, auzim bine?...că nici nu se mai predă muzica și acest desen tehnic și artistic... Sau te pomenești că vor începe să predea filosofie prin intermediul aforismelor lui Brâncuși. Exasperant, zău așa!

La întâlnirea de la Tg Jiu din februarie 2016, am văzut brâncușologi cu sânge în vine cum priveau ca spectatori, neputincioși, la prezentările docte ale unui Brâncuși prin intermediul cercetării științifice ale doctoranzilor de la Universitatea Brâncuși din Tg Jiu...sau de aiurea. **Notă:** în numărul viitor vom publica aspecte de la expozițiile organizate în Tîrgu Jiu cu acest prilej).

S-PC

VILA CULBECU DIN CĂLIMĂNEȘTI

Dr. Gheorghe Mămularu

Dr. George Mămularu

Această vilă o „găsim” azi doar în amintirile concetățenilor noștri în vârstă de peste 60-70 de ani. Din amintirile dumealor am aflat că erau proprietatea, cele două vile, „Culbecu” și „Scriitorilor”, doctorului Holbanski Ștepleanu, iar ultimul lor locatar a fost Gheorghe Cristescu. În cele ce urmează prezentăm aspecte din trecutul Vilei Culbecu din Călimănești. Între anii 1919-1939 Consiliul de Administrație al Societății Govora-Călimănești angaja în fiecare an pentru sezonul de vară, medici care să asigure asistența medicală în stațiunea balneară Călimănești-Căciulata. Prin anii '20 ai secolului trecut a fost angajat să lucreze vara în stațiunea noastră și doctorul Holbanski Ștepleanu din București. Acesta, când a venit la Călimănești, a fost plăcut impresionat de frumoasa așezare geografică a localității. După puțin timp s-a hotărât să-și construiască, aici la Călimănești, o casuță de vară. Locul unde urma să fie construită casuța a fost ales în zona cuprinsă între malul drept al râului Olt - la est și șoseaua Râmnicu Vâlcea- Sibiu - la vest, vis-a-vis de parc. A fost construită o casuță frumoasă, numai din lemn, care avea trei camere și o terasă spre râul Olt. Doctorul Ștepleanu i-a dat numele de „Vila Culbecu”; era o adevărată bijuterie. Panorama care o înconjură era fermecătoare: la nord est se aflau Valea Oltului

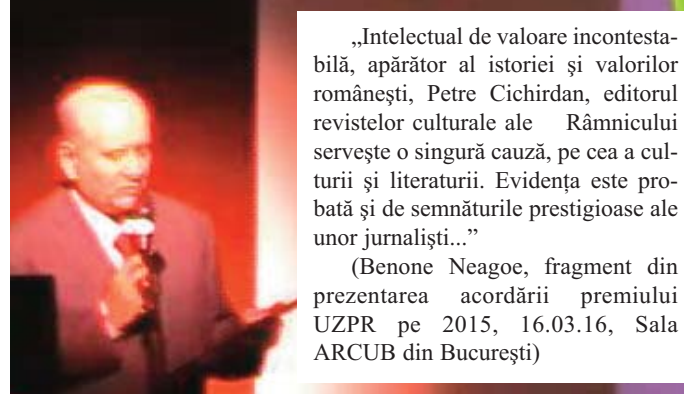
și Muntele Cozia, la sud Ostrovul cu schitul lui Neagoie Basarab, iar la vest parcul și Marele Hotel al Statului. Vara, când venea la Călimănești doctorul Ștepleanu locuia în Vila Culbecu, unde își avea și cabinetul medical. Încântat de pitorescul zonei de pe malul drept al Oltului, doctorul Ștepleanu a mai construit la 300-400 metri sud de Vila Culbecu o clădire din piatră și cărămidă care, după 1948, a devenit Vila Scriitorilor. Între cele două vile a fost amenajat un frumos parc cu flori de către Gheorghe Mămularu împreună cu Stelian Dugu, amândoi grădinari la sera de flori din Ostrov. În acest parc doctorul Ștepleanu a pus și cinci statui de femei (nuduri); patru vopsite în alb (iubitele doctorului), iar a cincea în negru. În vara anului 1947 în urma unor ploți torențiale, apa Oltului a crescut foarte mult, a inundat parcul doctorului Ștepleanu și „a spălat” cele patru statui albe; a rămas doar cea neagră! În 1948 s-a făcut naționalizarea și cele două vile ale doctorului Ștepleanu au trecut în proprietatea statului. Vila construită din piatră și cărămidă a devenit reședința de vară a scriitorilor, iar în Vila Culbecu au lucrat înalți funcționari ai Guvernului. Între anii 1960-1970, vara, venea la Călimănești și locuia în Vila Culbecu, Gheorghe Cristescu (1882-1973), unul dintre fondatorii PCR la 8 mai 1921 și primul secretar general al acestui partid. În acei ani doctorul Gheorghe Mămularu a avut ocazia să-l cunoască personal. Gheorghe Cristescu era de talie mijlocie, slab,

cu ochi vioi și avea o voce de tenor. Pe cap purta o bască, iar la gât, în loc de cravată o lavalieră roșie; purta baston și făcea plimbări prin parcurile stațiunii. Îi placea să fie înconjurat de oameni și să le vorbească. Era amabil, respectos, modest și vorbea frumos. Îi placea să povestească aspecte din activitatea sa politică. Oamenii care se adunau în jurul dânsului îl ascultau cu multă atenție. Printre altele a povestit și despre întâlnirea pe care a avut-o în 1920 la Moscova cu V.I.Lenin. Atunci în 1920 a discutat cu V.I.Lenin și despre înființarea Partidului Comunist în țara noastră. Mai povestea cum a avut curajul să-l contrazică pe V.I.Lenin în unele probleme ale Internaționalei Comuniste etc. Gheorghe Cristescu a fost ultimul locatar al Vilei Culbecu. După 1970 această vilă a fost transformată în bufetul „Pescăruș”. În anul 2010 clădirea a fost demolată și în locul ei s-a construit Ștrandul Termal de la Călimănești. După 1990 Vila Scriitorilor a fost trecută în gestiunea Societății Călimănești Cozia. Iată evoluția și sfârșitul Vilei Culbecu din Călimănești.

UN PREMIU U.Z.P.R. PE 2015 A AJUNS LA RÂMNICU VÂLCEA

www.culturaarsmundi.ro

„Intellectual de valoare incontestabilă, apărător al istoriei și valorilor românești, Petre Cichirdan, editorul revistelor culturale ale Râmnicului servește o singură cauză, pe cea a culturii și literaturii. Evidența este probată și de semnăturile prestigioase ale unor jurnaliști...”

(Benone Neagoe, fragment din prezentarea acordării premiului UZPR pe 2015, 16.03.16, Sala ARCUB din București)

ANUNȚ LITERAR

La rugămintele mai multor scriitori neincluși în primele volume Popasuri 1-2, am decis să scot un volum Popasuri 3, cu scriitorii de pe Olt și Olteț neincluși în volumele anterioare. Vă rog să trimiteți un CV, o poză (color), și 1-2 pagini literare. Email-urile mele: fsmarandache@gmail.com și smarand@unm.edu.

Revistă apărută cu sprijinul edililor vâlțeni, care iubesc cultura scrisă, și al Arhiepiscopiei Râmnicului

Tipărit la Procom, Tg. Jiu, 5 mai 2016

NOTĂ. Ziarul apare cu 16 pagini, când poate, ca să respecte Legea 186/2003! Ziarul se adresează cetățenilor cu diverse preocupări culturale de la sat și de la oraș. Articolele, grafica, fotografiile desemnate aparțin editorului. Autorii păstrează responsabilitatea conținutului.

Ziar de cultură realizat de SC INTOL SRL
Editura INTOL - PRESS.

Director: Petre CICHIRDAN
Consilier editorial: Constantin POENARU
Senior editor: Arhim. Veniamin MICLE
Colaboratori: Felix SIMA,
Mihai SPORIȘ,
Vasile GREVUȚU,
Simona Maria KISS,
Gheorghe PANTELIMON,
Adina DUMITRESCU,
Gabriel GIB,
Ghergh SPORIȘ.
Corector: Tina CICHIRDAN

Tehnoredactare computerizată: Bogdan CICHIRDAN.

Adresa: Calea lui Traian 169, bl. 5, sc. E, ap. 3
Tel/Fax: 0250.736615, 0350.401254, 0746.029824,
E-mail: cichirdan@yahoo.com
Parteneri media: www.culturaarsmundi.ro
www.cichirdan.ro

Preț: 3 lei